

Β' Φάση

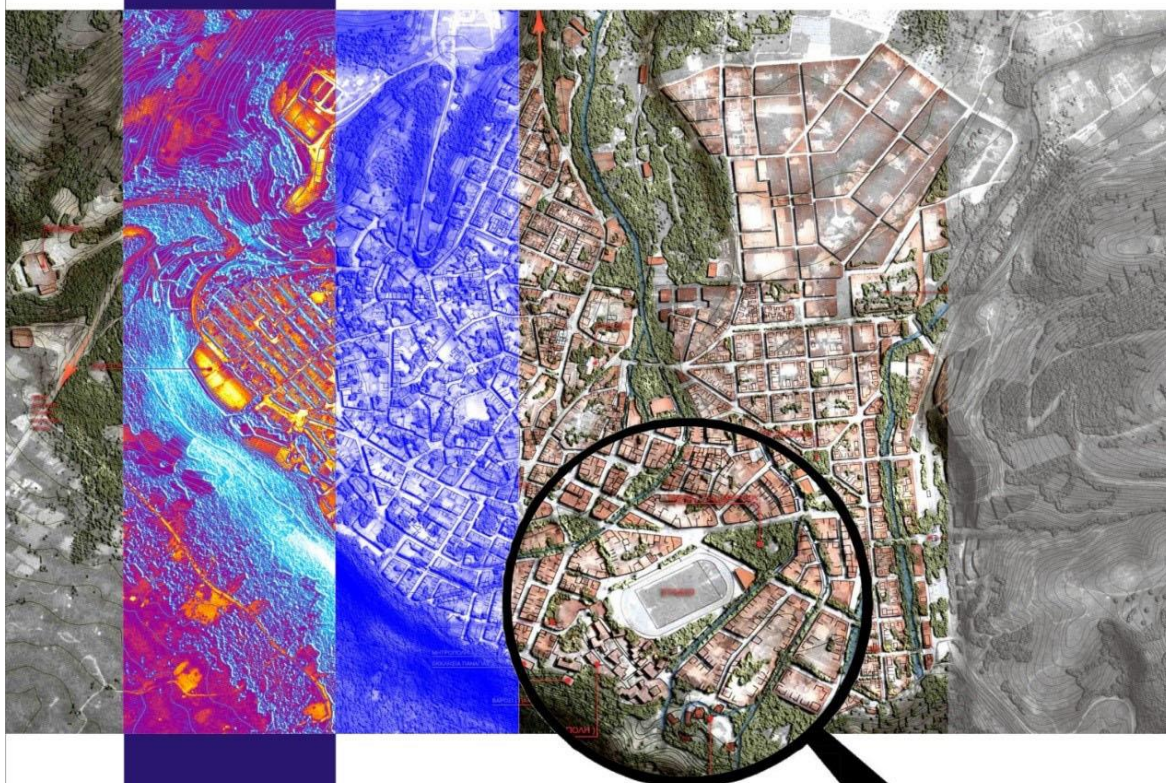
ΔΗΜΟΣ ΕΔΕΣΣΑΣ

Σχέδιο Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης

“Έδεσσα - Αστική Αναζωογόνηση”

*Μεταφορά Σταδίου - Ενοποίηση περιοχών
Κεφαλαιοποίηση Παρεμβάσεων - Αναπτυξιακή Συνέργεια*

*Οι 200.000 επισκέπτες των Καταρρακτών
ανακαλύπτουν το “επιχειρείν” της πόλης*

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ
ΚΑΙ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ

ΕΣΠΑ
2014-2020
ανάπτυξη - εργασία - αλληλεγγύη

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ
ΕΛ.Π. Περιφέρειας: Ημαθίας, Πέλλας, Βοιωτίας

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Ταμείο
Περιφερειακής Ανάπτυξης

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΝΤΥΠΟ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ σε Β ΣΤΑΔΙΟ: ΤΕΛΙΚΗ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

1. ΑΙΤΗΣΗ / ΣΥΝΟΠΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

1.1. ΥΠΟΨΗΦΙΑ ΑΣΤΙΚΗ ΑΡΧΗ / ΕΝΔΙΑΜΕΣΟΣ ΦΟΡΕΑΣ

1.1.1. Δήμος

Δήμος Έδεσσας

1.2. ΠΕΡΙΟΧΗ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ

Το όριο της πόλης της Έδεσσας όπως ορίστηκε στο Γενικό Πολεοδομικό Σχέδιο

1.3. ΝΟΜΙΜΟΣ ΕΚΠΡΟΣΩΠΟΣ

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΓΙΑΝΝΟΥ

ΔΗΜΑΡΧΟΣ

Στοιχεία επικοινωνίας

Τηλ.: 2381350780, fax: 2381024444, e-mail: mayor@edessa.gr

1.4. ΔΗΛΩΣΗ ΑΙΤΗΣΗΣ ΚΑΙ ΒΕΒΑΙΩΣΗ ΑΚΡΙΒΕΙΑΣ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ

Με το παρόν δηλώνεται η αίτηση αξιολόγησης του Σχεδίου Βιώσιμης Ανάπτυξης με τίτλο: «**Έδεσσα, Αστική Αναζωογόνηση**» και βεβαιώνεται η ακρίβεια των στοιχείων που αναγράφονται σε αυτό.

Ημερομηνία

Υπογραφή / σφραγίδα

2. ΠΕΡΙΟΧΗ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΚΑΙ ΣΚΟΠΙΜΟΤΗΤΑ

2.1. ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΤΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ

Η Περιοχή Εφαρμογής έχει οριοθετηθεί και βασικά χαρακτηριστικά της έχουν αναλυθεί στο Στάδιο Α. Στο παρόν παρουσιάζονται τα χαρακτηριστικά της αναλυτικότερα και πιο εξειδικευμένα..

2.1.1. Ακριβή όρια της Περιοχής Εφαρμογής

Το όριο της Περιοχής Εφαρμογής είναι το όριο της πόλης της Έδεσσας όπως ορίστηκε στο Γενικό Πολεοδομικό Σχέδιό της που δημοσιεύτηκε στο ΦΕΚ 967Δ/1986.

2.1.2. Διοικητικές ενότητες που περιλαμβάνονται

Δ.Ε. Έδεσσας (τμήμα)

Δημοτική Κοινότητα Έδεσσας (τμήμα)

2.1.3. Υφιστάμενη κατάσταση

α. Δημογραφικά χαρακτηριστικά

Σύμφωνα με την απογραφή του 2011 (ΕΣΥΕ) ο πληθυσμός της πόλης ανέρχεται στους 18.229 κατοίκους (8804 άνδρες και 9425 γυναίκες). Η μελέτη των δεδομένων της ΕΣΥΕ για τη δημογραφική εξέλιξη του πληθυσμού της πόλης της Έδεσσας 1991-2011 καταδεικνύει τα εξής:

- Παρά την αύξηση κατά 6,5% περίπου στο σύνολο του πληθυσμού από το 1991 έως το 2001, μετέπειτα παρατηρείται μείωση κατά 1,5%.
- Η ηλικιακή ομάδα από 0-19 παρουσιάζει μείωση της τάξης του 25% από το 1991 έως το 2011, παρά το ότι ο συνολικός πληθυσμός του 2011 είναι αυξημένος κατά 5% ως προς την απογραφή του 1991.
- Αντίθετα κατά το ίδιο χρονικό διάστημα ο πληθυσμός στις ηλικίες άνω των 60 αυξήθηκε κατά 47%.

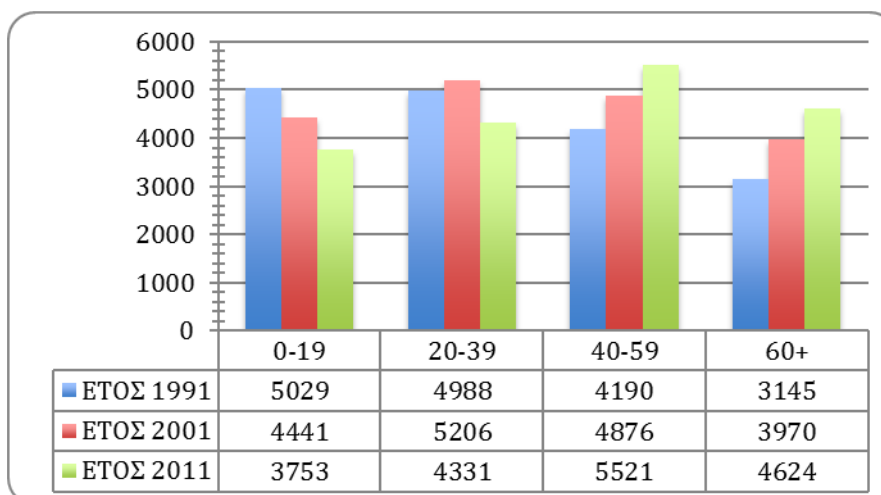
Ιδιαίτερως μάλιστα παρατηρείται αύξηση στους ανθρώπους από 70-79 ετών κατά 85% και στους άνω των 80 ετών κατά 145%.

Είναι εμφανές λοιπόν η αυξανόμενη γήρανση του πληθυσμού και ανιχνεύεται η πιθανή προσέλκυση στην πόλη ηλικιωμένων ανθρώπων που διαμένουν σε αυτή μετά την συνταξιοδότηση τους.

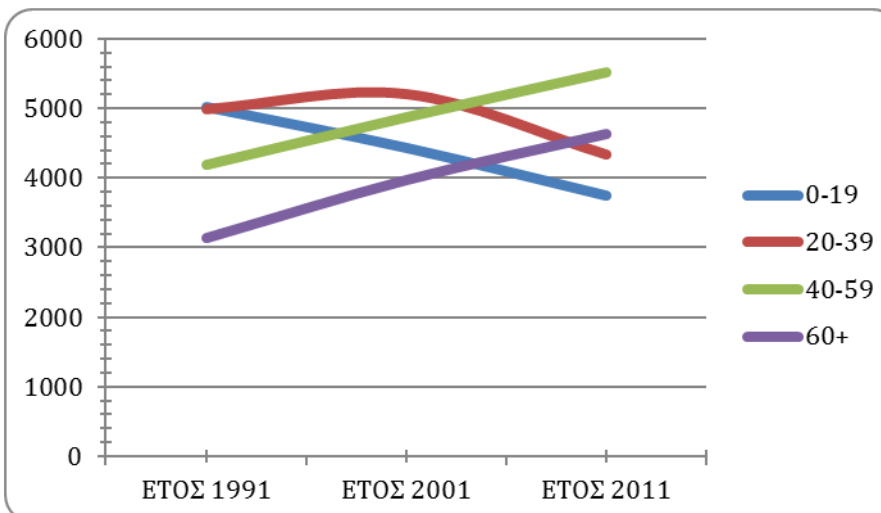
Επιπλέον με βάση πρόσφατα στοιχεία από το Δημοτολόγιο του Δ. Έδεσσας για τα έτη 2011-2015 προκύπτει ότι ο αριθμός των γεννήσεων μειώνεται δραματικά (από 337 γεννήσεις το 2011 σε 173 γεννήσεις το 2015) καθώς επίσης και ότι σχηματίζεται έντονα αρνητικό ισοζύγιο γεννήσεων – Θανάτων (από +63 ως προς τις γεννήσεις το 2011 σε -150 το 2015) γεγονός που οφείλεται στην Οικονομική κρίση και τα έντονα φαινόμενα μετανάστευσης των ξευγαριών νέων ηλικιών.

Η συγκέντρωση γηρασμένου πληθυσμού εντοπίζεται κυρίως στο κέντρο της πόλης (εμπορικό κέντρο και διατηρητέα συνοικία Βαρόσι) και πρόκειται συνήθως για πληθυσμούς που ζουν μόνοι και με τις οικογένειες τους σε άλλες πόλεις σε Ελλάδα και εξωτερικό.

ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΟΛΟΚΛΗΡΩΜΕΝΗΣ ΒΙΩΣΙΜΗΣ ΑΣΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ – Β' ΦΑΣΗ
«Έδεσσα, Αστική Αναζωογόνηση»

ΠΗΓΗ: ΕΛΣΤΑΤ

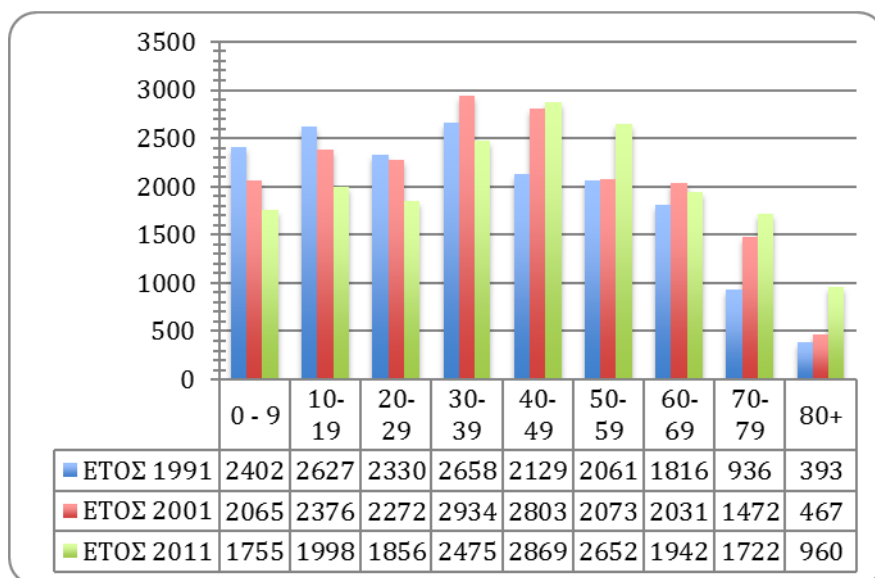

ΠΗΓΗ: ΕΛΣΤΑΤ

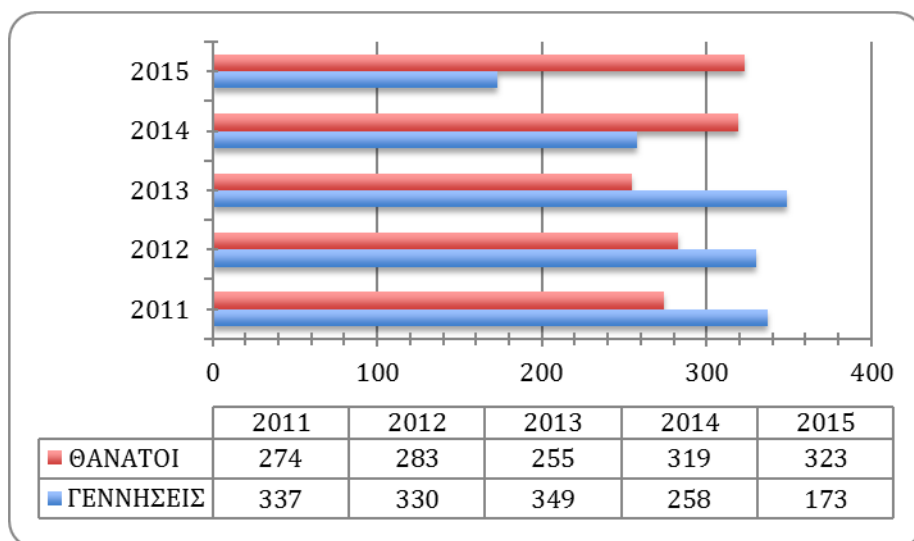

ΠΗΓΗ: ΕΛΣΤΑΤ

ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΟΛΟΚΛΗΡΩΜΕΝΗΣ ΒΙΩΣΙΜΗΣ ΑΣΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ – Β' ΦΑΣΗ
«Έδεσσα, Αστική Αναζωογόνηση»

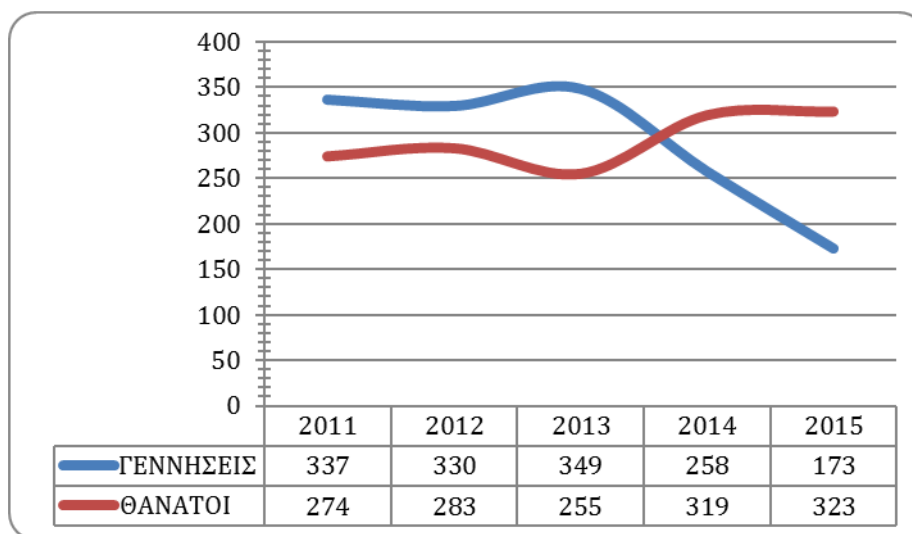

ΠΗΓΗ: ΕΛΣΤΑΤ

ΠΗΓΗ: ΛΗΞΙΑΡΧΕΙΟ ΔΗΜΟΥ ΕΔΕΣΣΑΣ

ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΟΛΟΚΛΗΡΩΜΕΝΗΣ ΒΙΩΣΙΜΗΣ ΑΣΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ – Β' ΦΑΣΗ
«Έδεσσα, Αστική Αναζωογόνηση»

ΠΗΓΗ: ΛΗΞΙΑΡΧΕΙΟ ΔΗΜΟΥ ΕΔΕΣΣΑΣ

Ως προς το εκπαιδευτικό επίπεδο των κατοίκων και το πως εξελίσσεται τις τελευταίες δεκαετίες, είναι ιδιαίτερα χαρακτηριστική η αύξηση των πτυχιούχων τριτοβάθμιας και μεταδευτεροβάθμιας εκπαίδευσης οι οποίοι αυξήθηκαν κατά ποσοστό 240% από το 1991 έως το 2011, ενώ αντίστοιχα μειώθηκε κατά 75% σχεδόν ο πληθυσμός που δεν γνωρίζει γραφή και ανάγνωση αποτελώντας μόλις το 1,1% του πληθυσμού της πόλης. Σύμφωνα με πρόσφατα στοιχεία των Δ/σεων Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης φαινόμενα σχολικής διαρροής είναι σχεδόν μηδενικά και όταν προκύπτουν οφείλονται σε ανεπιθύμητες εγκυμοσύνες εφήβων ή μετά από επαναπαρακολουθήσεις σχολικών τάξεων λόγω πολλών απουσιών.

β. Κοινωνικά χαρακτηριστικά

Δομές Πρόνοιας

Δομές Δήμου Έδεσσας

Η κοινωνική πολιτική του Δήμου Έδεσσας ασκείται μέσω της Διεύθυνσης Κοινωνικής Προστασίας, Παιδείας, Πολιτισμού, Αθλητισμού και Νέας Γενιάς και τα Νομικά πρόσωπα του Δήμου. Αναλυτικά υπάρχουν:

1. Τμήμα Κοινωνικής Πρόνοιας της Διεύθυνσης Κοινωνικής Προστασίας, Παιδείας, Πολιτισμού, Αθλητισμού και Νέας Γενιάς: επιδόματα 2000 (ωφελοούμενοι του Δήμου 466)
2. ΝΠΔΔ «ΕΥ ΖΗΝ» Δήμου Έδεσσας:
 - τρεις (3) Παιδικοί Σταθμοί (στην πόλη), 145 ωφελοούμενοι [Υπάρχουν και 3 ιδιωτικοί (100 ωφελοούμενοι)]
 - ένα (1) ΚΑΠΗ με 2000 ωφελοούμενους και αυξητική τάση.

ΠΑΡΕΧΟΜΕΝΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ

 - νοσηλευτική φροντίδα
 - πρωτοβάθμια ιατρική περίθαλψη (εξέταση, συνταγογράφηση ασφαλισμένων ηλικιωμένων μελών ΕΟΠΠΥ)
 - φυσικοθεραπευτική αγωγή και ομάδα γυμναστικής
 - ανάπτυξη δεξιοτήτων κοινωνικών και λειτουργικών για την κάλυψη βασικών αναγκών
 - δημιουργία ομάδων δραστηριοτήτων, επιμορφωτικού, λαογραφικού, πολιτιστικού, εθελοντικής βοήθειας, διάδοσης και διατήρησης της παράδοσης ή και ψυχαγωγικού χαρακτήρα, χορού, ενίσχυσης της αυτοεικόνας, της υγείας κ.α. ανάλογα με τις ανάγκες των μελών.
 - λέσχη για συντροφιά και επικοινωνία με άλλα άτομα, όπου προσφέρονται ρόφημα, αναψυκτικά
 - οργανωμένη ψυχαγωγία και επιμόρφωση,
 - Ομιλίες με κοινωνικό ή ιατρικό ενδιαφέρον
 - Προγράμματα προληπτικών ελέγχων
 - ημερήσιες, πολυήμερες εκδρομές, θερινές κατασκηνώσεις, θαλάσσια μπάνια, συνεστιάσεις, περίπατοι, επισκέψεις με επιμορφωτικό χαρακτήρα.
 - συνεργασία με φορείς και εθελοντές της κοινωνίας.
 - κάθε είδους ενέργεια που συμβάλλει να παραμένουν οι ηλικιωμένοι ενεργά μέλη του κοινωνικού συνόλου.
3. Δημοτική Κοινωφελή Επιχείρηση Δήμου Έδεσσας διαθέτει υποδομές πρόνοιας και είναι οι ακόλουθες:
 - Βοήθεια στο σπίτι (300 ωφελοούμενοι συνολικά)

Το πρόγραμμα "Βοήθεια στο Σπίτι" απευθύνεται σε άτομα της τρίτης ηλικίας που δεν αυτοεξυπηρετούνται πλήρως και σε άτομα με κινητικές δυσλειτουργίες και ειδικά προβλήματα, με προτεραιότητα αυτούς που ζουν μόνοι τους ή δεν έχουν την πλήρη φροντίδα της οικογένειας ή που το εισόδημά τους δεν τους επιτρέπει να εξασφαλίσουν τις απαιτούμενες υπηρεσίες για τη βελτίωση της ποιότητας ζωής τους.

- Κέντρο Δημιουργικής Απασχόλησης Παιδιών «Μπατάνι»
- Κέντρο Δημιουργικής Απασχόλησης Παιδιών «Παιδική Πολιτεία»
(Ωφελούμενοι και στα δύο Κέντρα εκατόν εξήντα (160))
- Κέντρο Δημιουργικής Απασχόλησης Παιδιών με ειδικές ανάγκες «Ορίζοντας» (30 ωφελούμενοι)
- Κέντρο Ημερήσιας Φροντίδας Ηλικιωμένων Δήμου Έδεσσας (ΚΗΦΗ) (25 ωφελούμενοι)
Το Κέντρο Ημερήσιας Φροντίδας Ηλικιωμένων αφορά παροχή υπηρεσιών σε ηλικιωμένους που μπορούν να αυτοεξυπηρετηθούν απόλυτα (κινητικές δυσκολίες – άνοια κ.λ.π.) των οποίων το περιβάλλον που τα φροντίζει εργάζεται ή αντιμετωπίζει σοβαρά κοινωνικά και οικονομικά προβλήματα ή προβλήματα υγείας και αδυνατεί να ανταποκριθεί στη φροντίδα που έχει αναλάβει.
- Παραγωγικό Εργαστήριο ΑΜΕΑ «Περίτεχνο» (12 ωφελούμενοι)

4. *Κέντρο Πρόληψης των Εξαρτήσεων και Προαγωγής της Ψυχοκοινωνικής Υγείας Ν. Πέλλας "ΟΡΑΜΑ":*

Αστική μη κερδοσκοπική εταιρεία επιχορηγούμενη από το Κράτος αλλά και τοπικούς φορείς (εποπτεύεται από ΟΚΑΝΑ). Παρέχει υπηρεσίες σε όλο το Νομό και όπως ανέφερε υπάλληλος του στις διαβουλεύσεις δεν επαρκεί το προσωπικό του για την κάλυψη των αναγκών κυρίως σε θέματα ψυχικής υγείας και υποστήριξης. Επίσης πολλοί το συνδέουν με τους χρήστες εξαρτησιογόνων ουσιών και δεν το επισκέπτονται για να μην στιγματιστούν.

Εκπαίδευση

Υπάρχουν στην πόλη 12 νηπιαγωγεία, 9 Δημοτικά Σχολεία, 3 Γυμνάσια, 3 Λύκεια (2 Γενικά και 1 ΕΠΑΛ), 1 ΙΕΚ και 2 ειδικά σχολεία (1 πρωτοβάθμιας και 1 δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης).

Υγεία

Στην πόλη υπάρχει το Γενικό Νοσοκομείο Έδεσσας το οποίο έχει να αντιμετωπίσει μεγάλο αριθμό περιστατικών και με τις ελλείψεις που παρουσιάζει σε ιατρικό προσωπικό και μηχανήματα δεν μπορεί πάντα να ανταπεξέλθει στις ανάγκες.

Συνοπτική παρουσίαση κυριότερων δράσεων καταπολέμησης της φτώχειας

Δομή/ Πρόγραμμα Κοινωνικών Υπηρεσιών	Αριθμός Ωφελούμενων	ΠΗΓΗ
Κάρτα σίτισης	356	ΚΕΠ Δήμου Έδεσσας
Πρόγραμμα ΤΕΒΑ	315 (37 αιτήσεις απορρίφθηκαν, 7 ενστάσεις)	Γραφείο Πρόνοιας Δήμου Έδεσσας
Πρόγραμμα Κοινωνικό Εισόδημα Αλληλεγγύης	731	www.energo-eke.gr
Κοινωνικό Ιατρείο & Φαρμακείο	40	Ι.Μητρόπολη
Συσσίτιο	40	Ι.Μητρόπολη
Δημοτικός Λαχανόκηπος	30	Δήμος Έδεσσας

Η Δομή παροχής Συσσιτίου λειτουργεί στο πνευματικό κέντρο του Ιεράς Μητρόπολης στην Έδεσσα, παρέχοντας ημερησίως υπηρεσίες σίτισης σε άπορους και άστεγους.

Τα προϊόντα για την τροφοδοσία των γευμάτων, προσφέρονται από τοπικές επιχειρήσεις, εργαστήρια και βιοτεχνίες παραγωγής τροφίμων (ζαχαροπλαστεία, αρτοποιεία, εστιατόρια κλπ.), καθώς και από εθελοντές.

- Κοινωνικό Ιατρείο & Φαρμακείο

Το Κοινωνικό Ιατρείο & Φαρμακείο συμβάλλει στη βελτίωση της πρόσβασης σε υπηρεσίες υγείας και περίθαλψης, παρέχοντας σε άστεγους, απόρους και άνεργους μηνιαίως, δωρεάν, φάρμακα, υγειονομικό υλικό και παραφαρμακευτικά προϊόντα, τα οποία εξασφαλίζονται μέσω συνεργασιών με φαρμακοβιομηχανίες και με τον τοπικό φαρμακευτικό σύλλογο, καθώς και από τη συμμετοχή και κινητοποίηση συλλογικών φορέων και πολιτών. Λειτουργεί με την ευθύνη και φροντίδα της Ιεράς Μητρόπολης Εδέσσης, Πέλλης & Αλμωπίας.

Παραβατικότητα

Από τη **Διεύθυνση Αστυνομίας Πέλλας** δόθηκαν τα στοιχεία της τελευταίας Ζετίας όπως αυτά καταγράφηκαν στην πόλη της Έδεσσας ανά κατηγορία παράβασης καθώς και στοιχεία που αφορούν σε ανήλικους ή ενήλικες παραβάτες.

- Ανήλικοι παραβάτες καταγράφονται σε τροχαίες παραβάσεις μόνο ωστόσο η παράβαση οφείλεται σε κατανάλωση αλκοόλ.
- Ψηλός είναι ο αριθμός των παραβάσεων που αφορούν ναρκωτικά αλλά και οι τροχαίες παραβάσεις που καταγράφονται λόγω υπερβολικής κατανάλωσης αλκοόλ από τους οδηγούς
- Μικρός και σχεδόν σταθερός είναι ο αριθμός παραβάσεων ενδοοικογενειακής βίας

ΘΕΜΑΤΑ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ					
ΠΑΡΑΒΑΣΕΙΣ ΚΑΤΑ ΤΗΣ ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑΣ					
ΕΤΗ	ΛΗΣΤΕΙΕΣ	ΚΛΟΠΕΣ - ΔΙΑΡΡΗΞΕΙΣ	ΚΛΟΠΕΣ ΟΧΗΜΑΤΩΝ	Ενήλικες παραβάτες	Ανήλικοι παραβάτες
2014	0	16	26	35	
2015	3	31	19	41	
2016	2	23	15	26	
ΣΥΝΟΛΟ	2	70	60	102	

ΠΑΡΑΒΑΣΕΙΣ ΝΑΡΚΩΤΙΚΩΝ				
ΕΤΗ	ΥΠΟΘΕΣΕΙΣ ΝΑΡΚΩΤΙΚΩΝ	ΔΡΑΣΤΕΣ	Ενήλικες παραβάτες	Ανήλικοι παραβάτες
2014	63	80	80	
2015	69	95	95	
2016	37	46	46	
ΣΥΝΟΛΟ	169	221	221	

ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΟΛΟΚΛΗΡΩΜΕΝΗΣ ΒΙΩΣΙΜΗΣ ΑΣΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ – Β' ΦΑΣΗ
«Έδεσσα, Αστική Αναζωογόνηση»

ΠΕΡΙΣΤΑΤΙΚΑ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΟΥ ΕΓΚΛΗΜΑΤΟΣ				
ΕΤΗ	ΥΠΟΘΕΣΕΙΣ	ΔΡΑΣΤΕΣ	Ενήλικες παραβάτες	Ανήλικοι παραβάτες
2014	0	0		
2015	1	1	1	
2016	1	1	1	
ΣΥΝΟΛΟ	2	2	2	

ΘΕΜΑΤΑ ΤΡΟΧΑΙΑΣ				
ΕΤΗ	Αριθμός Παραβάσεων από αλκοόλ	Αριθμός Παραβάσεων από	Ενήλικες παραβάτες	Ανήλικοι παραβάτες
2014	63		63	
2015	93		87	6
2016	104	3	104	
ΣΥΝΟΛΟ	248	3	254	6

ΘΕΜΑΤΑ ΤΑΞΗΣ			
ΕΤΗ	Αριθ. Παραβάσεων ενδοοικογενειακής βίας	Ενήλικες παραβάτες	Ανήλικοι παραβάτες
2014	7	7	
2015	6	6	
2016	5	5	
ΣΥΝΟΛΟ	18	18	

γ. Διάρθρωση οικονομίας

Οι επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στην πόλη της Έδεσσας, σύμφωνα με την από 1-11-2016 καταγραφή του Εμπορικού Επιμελητηρίου Ν.Πέλλας είναι συνολικά 1631, εκ των οποίων οι 607 αφορούν εμπόριο, 13 είναι εξαγωγικές, 433 την μεταποίηση και 578 Υπηρεσίες. Σε ποσοστό 78,4% αφορούν ατομικές επιχειρήσεις ενώ όλες οι υπόλοιπες μορφές επιχειρήσεων (ΙΚΕ, ΑΕ, ΕΠΕ, ΕΕ, Κοινοπραξίες, Κοινωνίες, Μονοπρόσωπη ΕΠΕ, ΟΕ, Συνεκμετάλλευση, Συνεταιρισμοί και Τραπεζικοί Οργανισμοί) αποτελούν το υπόλοιπο 21,6%.

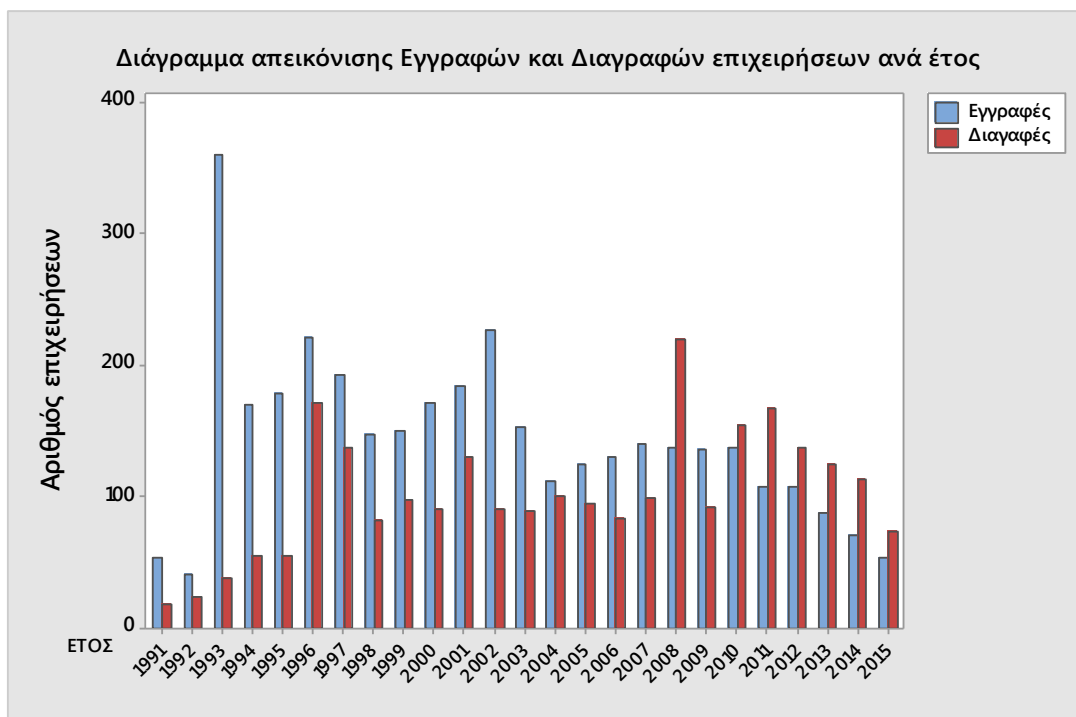
Ο αριθμός των ενεργών επιχειρήσεων μειώνεται σταθερά μετά από το 2010 που σηματοδοτείται επισήμως η οικονομική κρίση στη χώρα. Παρόλο που σημειώνονται εγγραφές νέων επιχειρήσεων οι αντίστοιχες διαγραφές είναι περισσότερες όπως απεικονίζεται στα διαγράμματα που ακολουθούν και φαίνεται ότι:

1. Ο αριθμός των ενεργών επιχειρήσεων σταθερά βαίνει μειούμενος
2. Το ισοζύγιο «εγγραφές νέων επιχειρήσεων – διαγραφές υφιστάμενων» είναι μετά το 2010 σταθερά αρνητικό

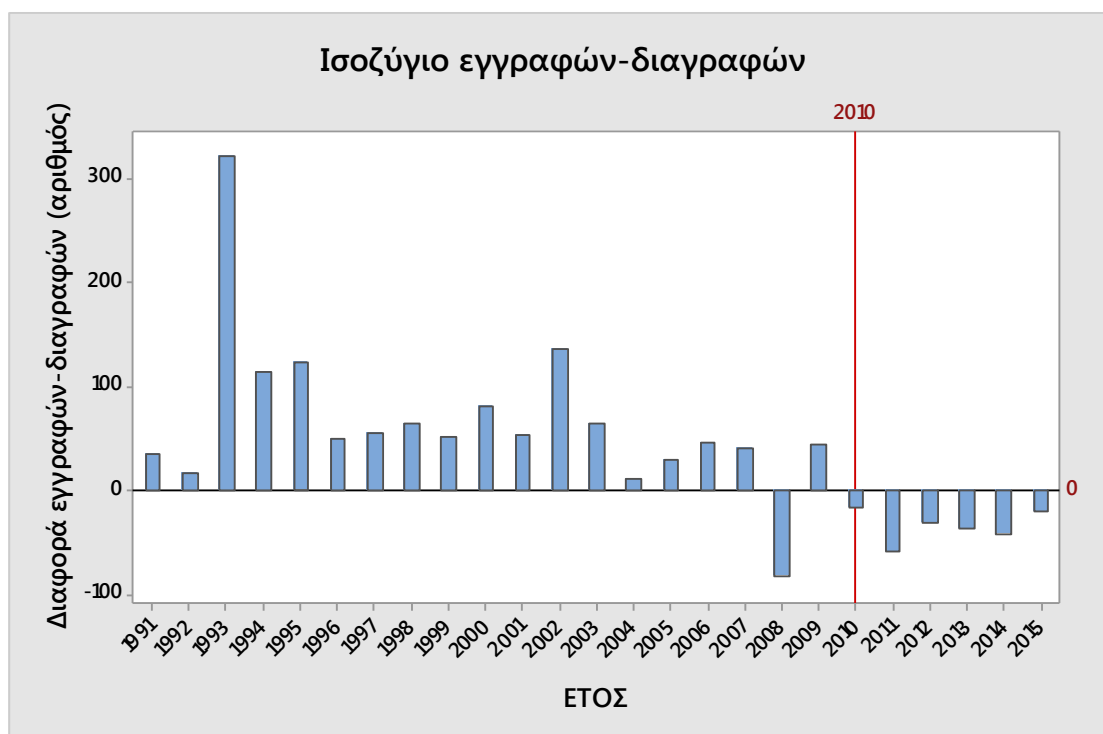
ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΟΛΟΚΛΗΡΩΜΕΝΗΣ ΒΙΩΣΙΜΗΣ ΑΣΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ – Β' ΦΑΣΗ
«Έδεσσα, Αστική Αναζωογόνηση»

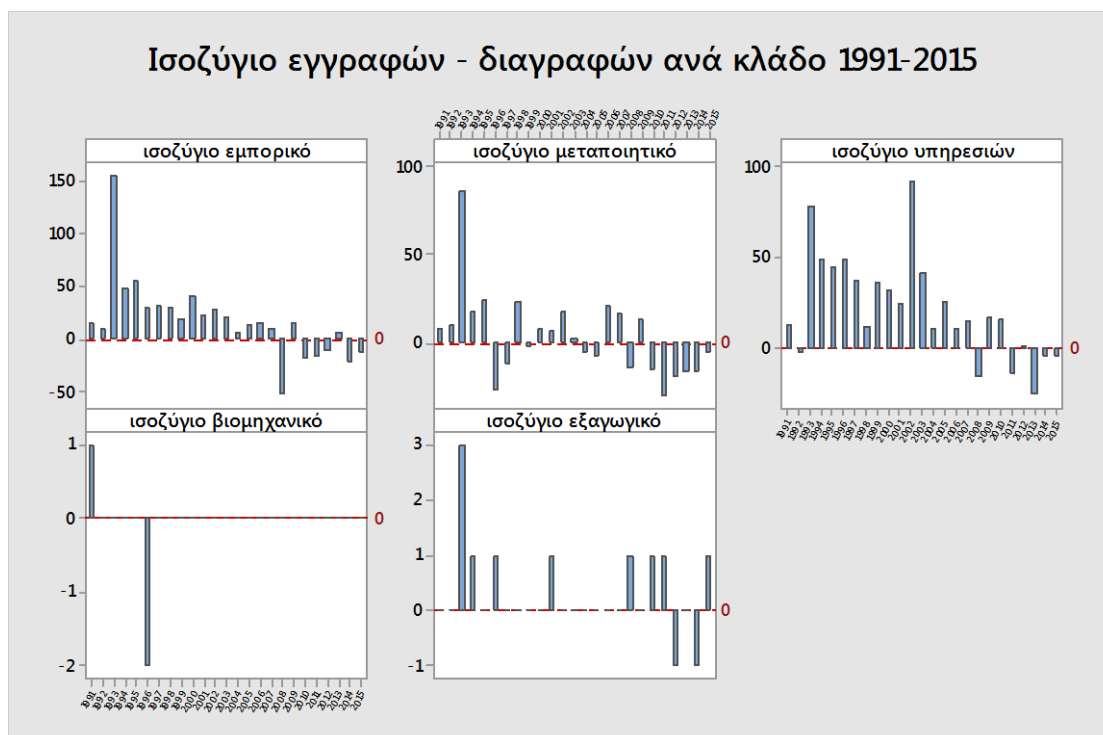
ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΟΛΟΚΛΗΡΩΜΕΝΗΣ ΒΙΩΣΙΜΗΣ ΑΣΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ – Β' ΦΑΣΗ
«Έδεσσα, Αστική Αναζωογόνηση»

ΠΗΓΗ:ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟ ΠΕΛΛΑΣ

ΠΗΓΗ:ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟ ΠΕΛΛΑΣ

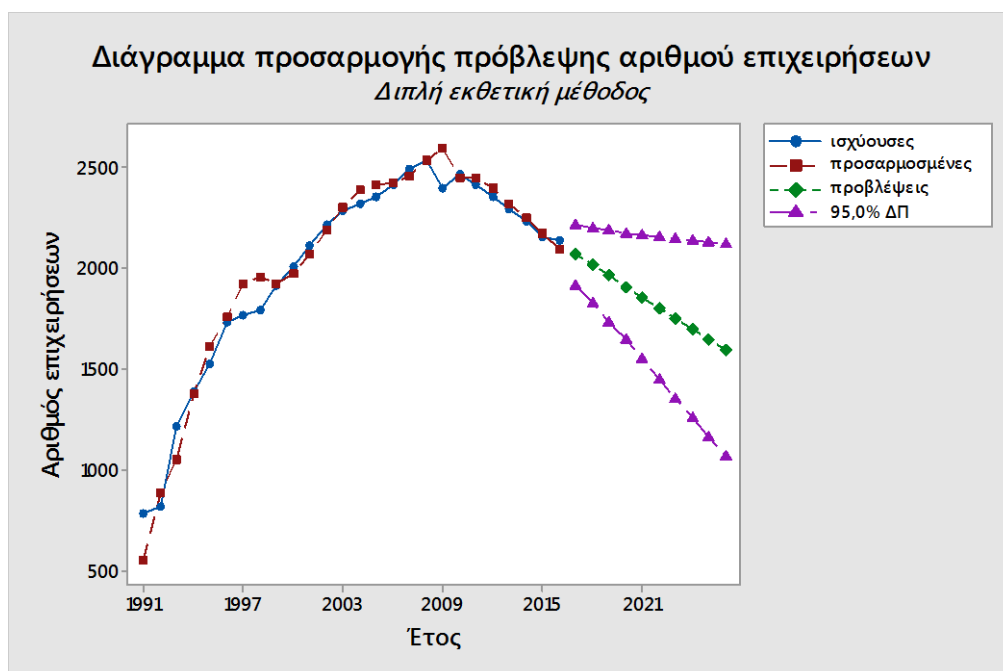
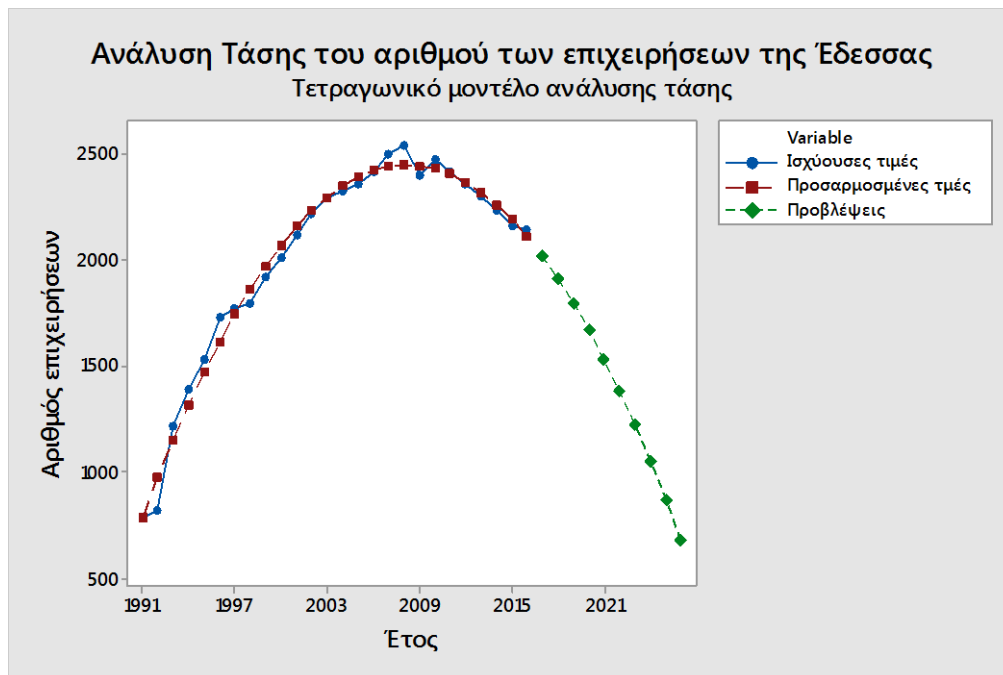

ΠΗΓΗ:ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟ ΠΕΛΛΑΣ

Αναλύοντας επιμέρους στοιχεία σχετικά με το ισοζύγιο εγγραφών – διαγραφών των τελευταίων ετών (2008-2016) παρατηρούνται τα εξής:

1. το μεγαλύτερο αρνητικό ισοζύγιο το παρουσιάζουν οι εμπορικές επιχειρήσεις ενώ το μικρότερο αρνητικό ισοζύγιο φαίνεται να το παρουσιάζουν οι μεταποιητικές επιχειρήσεις και οι παροχής υπηρεσιών. Μάλιστα και οι δύο αυτές κατηγορίες εμφανίζουν την τελευταία πενταετία ένα σταθερό ρυθμό απομείωσης αυτού του αρνητικού ισοζυγίου.
2. Επιπλέον θα πρέπει να σημειωθεί ότι ενδιαφέρον φαίνεται να υπάρχει για εξαγωγικές δραστηριότητες η οποία κατηγορία είναι η μόνη που παρουσιάζει θετικό ισοζύγιο εγγραφών-διαγραφών στο επιμελητήριο, ωστόσο σε απόλυτα νούμερα αυτά είναι ελάχιστα.

Στα παρακάτω διαγράμματα ανάλυσης της τάσης του αριθμού των επιχειρήσεων με προβλέψεις για τα επόμενα 10 χρόνια, αν θεωρηθεί ότι η κατάσταση της οικονομίας στη χώρα παραμένει η ίδια, φαίνεται να επιδεινώνεται ακόμη περισσότερο και συνεπώς οι διαθέσιμες θέσεις εργασίας θα μειωθούν δραματικά.

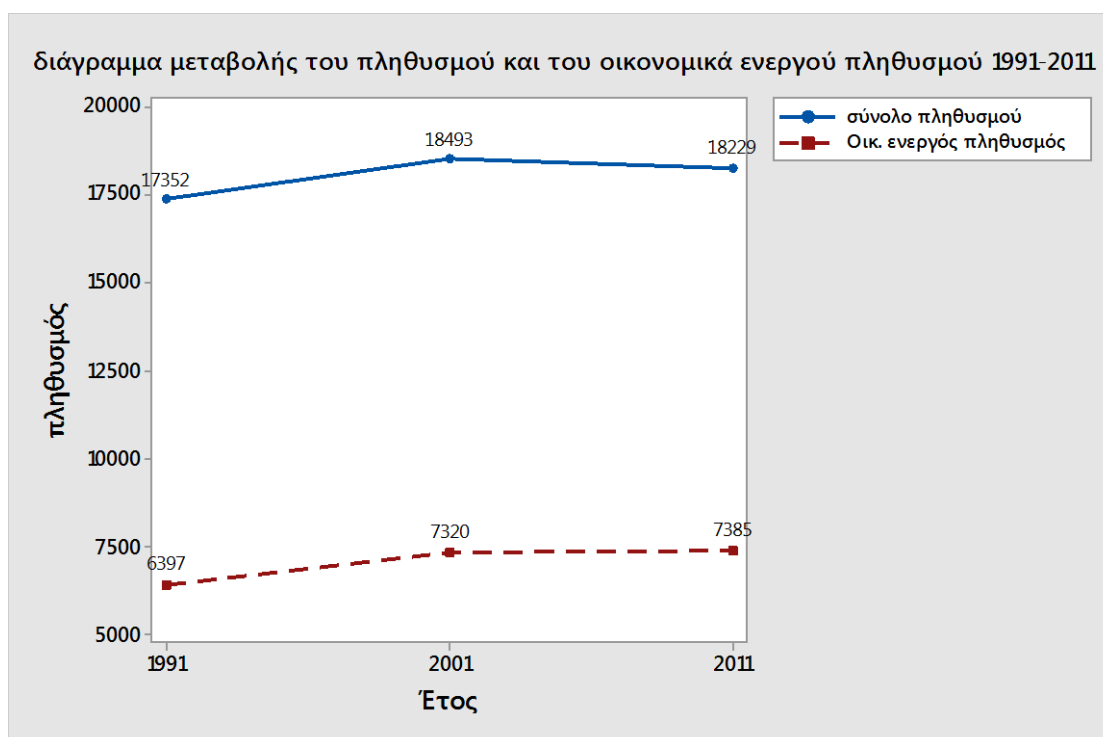

Το κλείσιμο των επιχειρήσεων χωροθετικά εστιάζεται κυρίως στην περιοχή του εμπορικού κέντρου, ενώ αντίθετα ολόένα αυξανόμενη είναι η παροχή υπηρεσιών σε συνάφεια με την έντονη τουριστική κίνηση στην περιοχή των Καταρρακτών και του Βαροσίου .

Με πρόσφατες εκτιμήσεις του Κέντρου Πληροφόρησης Καταρρακτών οι επισκέπτες ανέρχονται στους 200.000 ανά έτος με ημεδαπούς και αλλοδαπούς σε αναλογία περίπου 50% -50% και καταναμεημένους σε όλο το έτος. Η

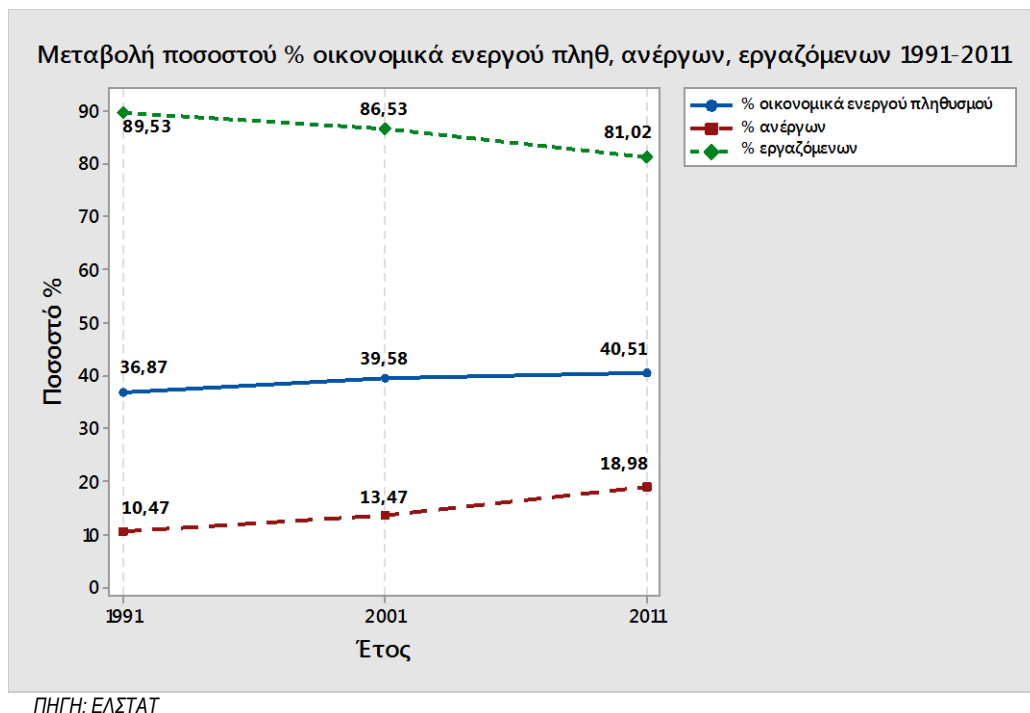
έντονη αυτή τουριστική δραστηριότητα, παρά την οικονομική κρίση, όμως δεν διαφαίνεται σε αντίστοιχη βελτίωση της τοπικής οικονομίας καθώς η παραμονή των τουριστών είναι ολιγόωρη και δεν υπάρχει εύκολη πρόσβαση και σύνδεση της περιοχής του γεωπάρκου των Καταρρακτών με το εμπορικό και το ιστορικό κέντρο λόγω διαφόρων παραγόντων (θέση και μορφή δημοτικού σταδίου, έλλειψη σήμανσης, ασυνέχειες στον αστικό ιστό και έλλειψη συνδέσεων, ατομικότητα επιχειρήσεων, έλλειψη δικτύων συνεργασίας, κ.α.)

δ. Απασχόληση

Η καμπύλη μεταβολής του πληθυσμού της πόλης είναι παρόμοια με αυτό της μεταβολής του οικονομικά ενεργού πληθυσμού. Ωστόσο ενώ εμφανίζεται μια μικρή μείωση του πληθυσμού από το 2001 στο 2011 ο οικονομικά ενεργός πληθυσμός αυξάνει λίγο γεγονός που σηματοδοτεί ότι όλο και περισσότεροι κάτοικοι αναζητούν εργασία.

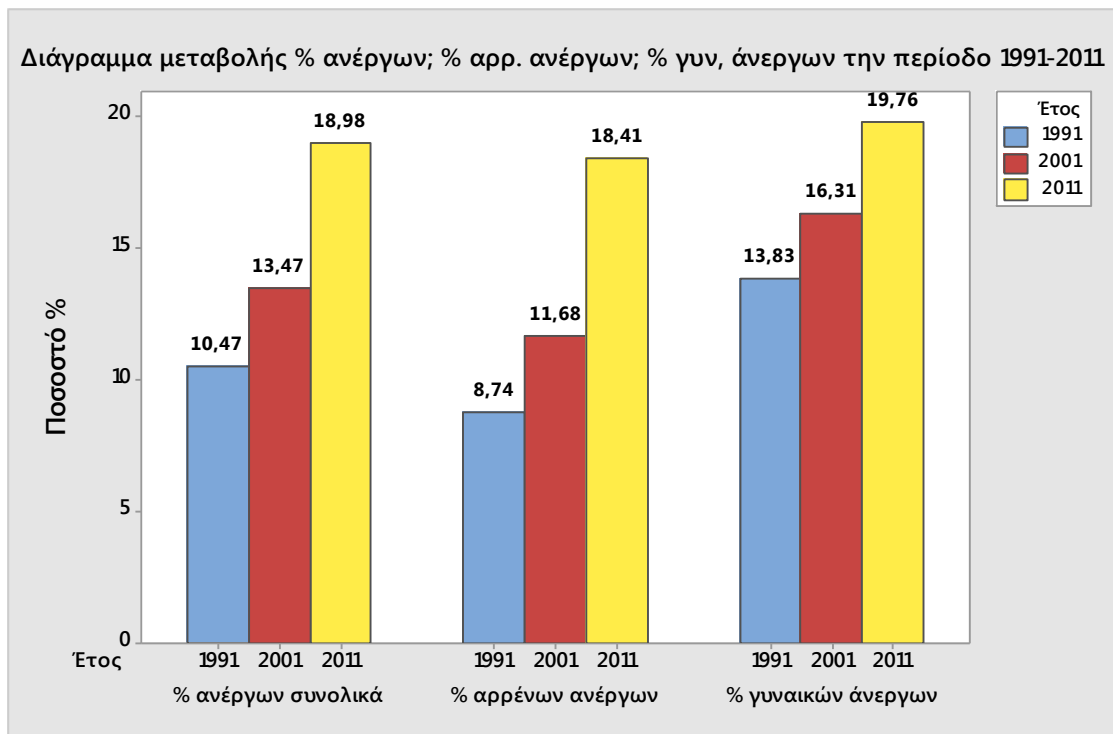
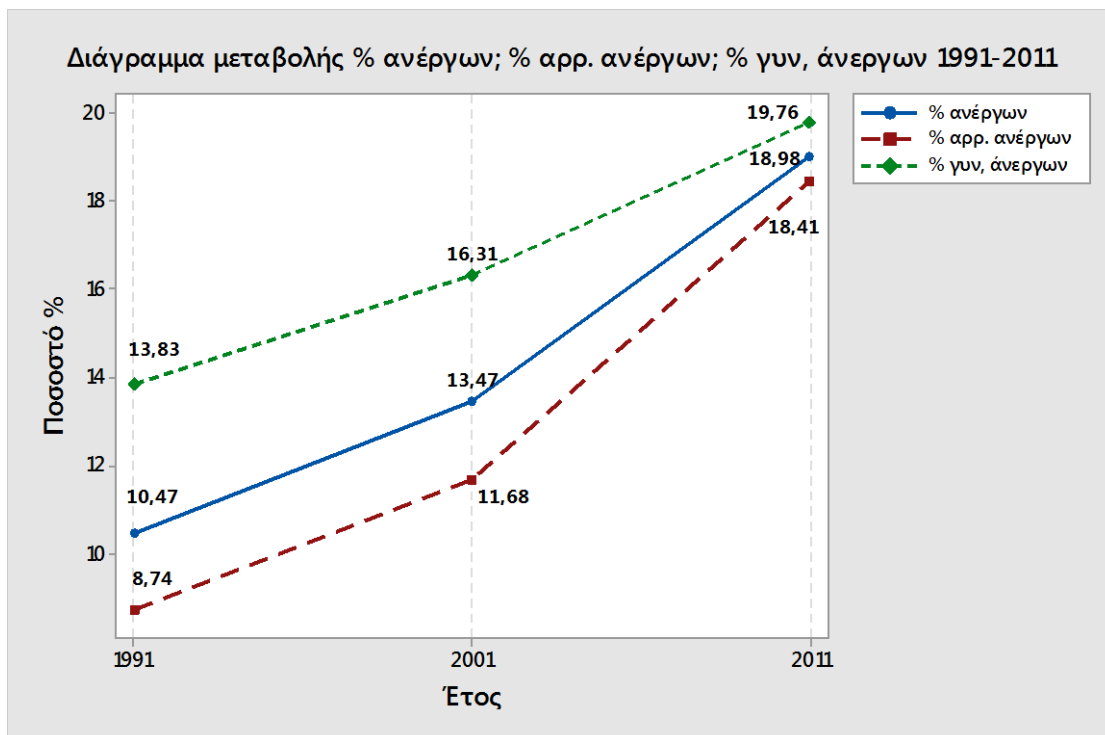
Πιο αναλυτικά, ο οικονομικά ενεργός πληθυσμός αυξήθηκε κατά 3,64% σε σχέση με το 1991 ενώ μείωση της τάξης του 8,51% σημειώνεται στο ποσοστό των απασχολούμενων της πόλης. Αντίστοιχα κατά 8,51% αυξήθηκε το ποσοστό των ανέργων το οποίο ανέρχεται, σύμφωνα με την απογραφή του 2011, σε 18,98% του οικονομικά ενεργού πληθυσμού.

Όσον αφορά την εικόνα της ανεργίας και πώς αυτή διαμορφώνεται από το 1991 έως 2011 σε σχέση με το φύλο, έχει ως εξής:

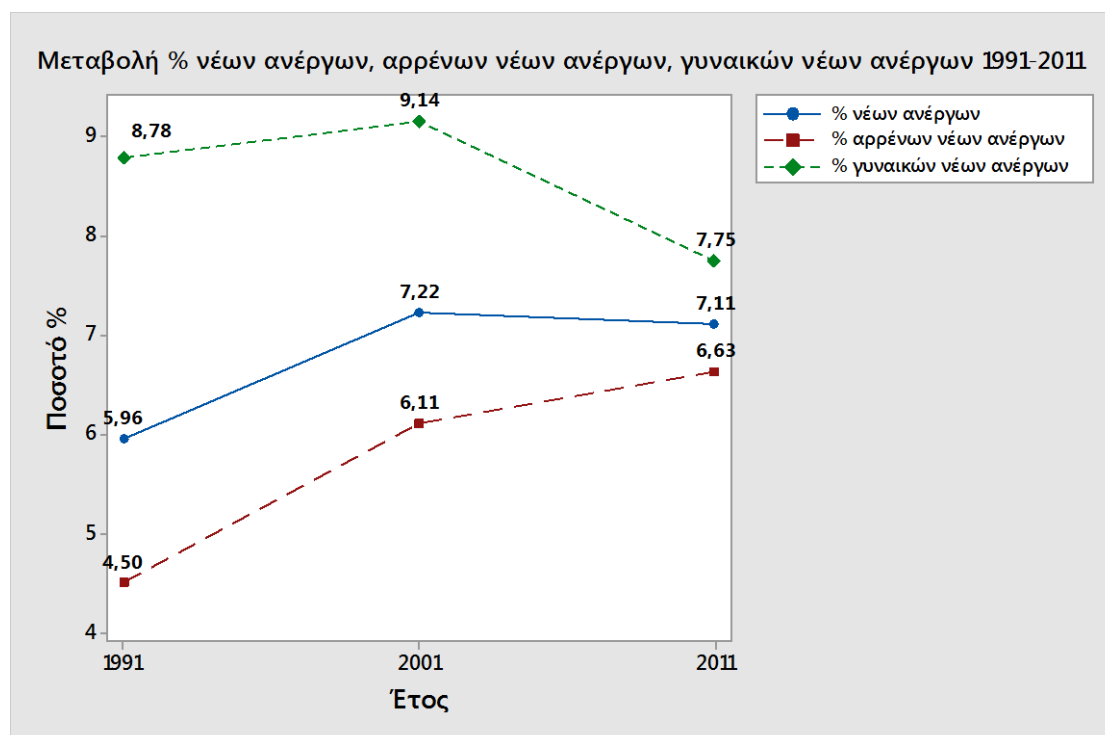
- Σημειώνεται αύξηση κατά **8,51%** στο σύνολο των ανέργων το οποίο το 2011 ανέρχεται σε 18,98% του οικονομικά ενεργού πληθυσμού
- Το ποσοστό των ανδρών ανέργων αυξήθηκε κατά **9,67%** φθάνοντας σε ποσοστό 18,41% των οικονομικά ενεργών ανδρών
- Το ποσοστό των ανέργων γυναικών αυξήθηκε κατά **5,93%** αγγίζοντας το 19,76% των οικονομικά ενεργών γυναικών

ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΟΛΟΚΛΗΡΩΜΕΝΗΣ ΒΙΩΣΙΜΗΣ ΑΣΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ – Β' ΦΑΣΗ
«Έδεσσα, Αστική Αναζωογόνηση»

- Το ποσοστό μεταβολής των νέων ανέργων αυξήθηκε κατά 1,26% το 2001 σε σχέση με το 1991 ενώ παρέμεινε σχεδόν το ίδιο το 2011 σημειώνοντας μικρή πτώση της τάξης του 0,11%.
- Το ποσοστό των ανδρών νέων ανέργων αυξήθηκε από το 1991 μέχρι το 2011 κατά 2,13%
- Το ποσοστό των νέων ανέργων γυναικών ενώ σημείωσε μικρή αύξηση από το 1991 μέχρι το 2001 (036%) στην απογραφή του 2011 παρουσίασε πτώση της τάξης του 1,39% σε σχέση με το 2001 και 1,03% σε σχέση με το 1991.

Τα δεδομένα αυτά ενισχύουν τη διαρροή νεαρού εργατικού δυναμικού προς άλλους προορισμούς για εξεύρεση απασχόλησης και κατά συνέπεια τη γήρανση του πληθυσμού της πόλης.

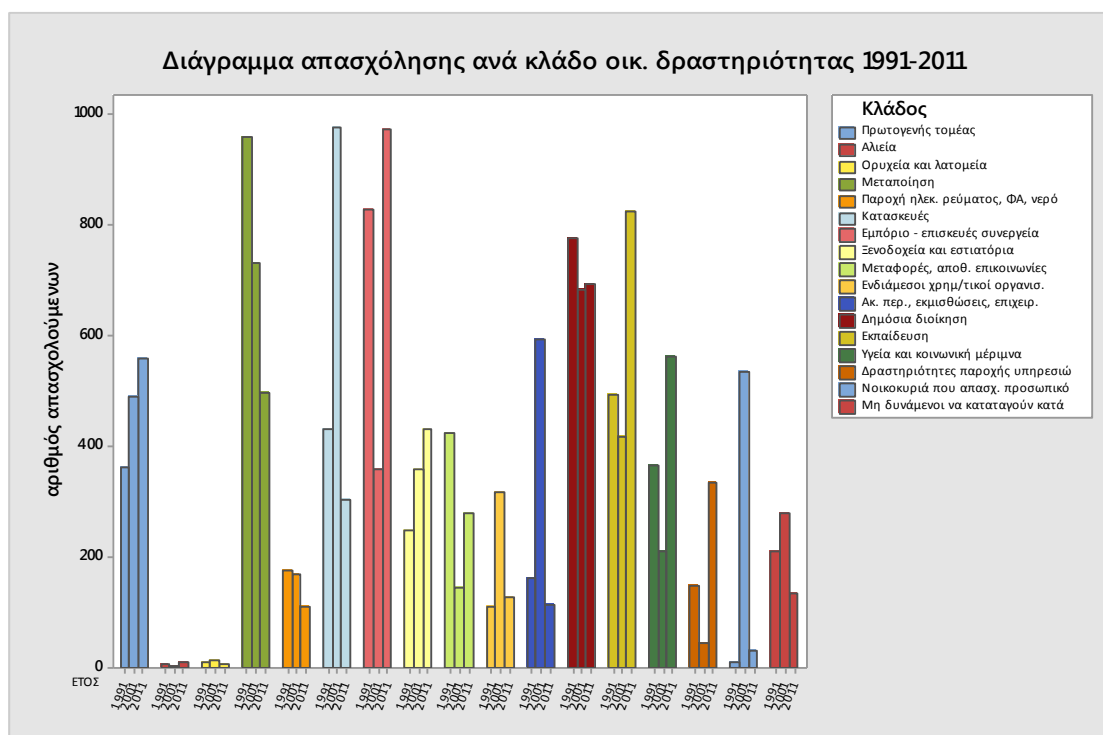

ΠΗΓΗ: ΕΛΣΤΑΤ

Το διάγραμμα που ακολουθεί απεικονίζει την κατανομή των εργαζομένων στους κλάδους οικονομικής δραστηριότητας την περίοδο 1991-2011. Αξιοσημείωτη είναι η σημαντική μείωση των απασχολούμενων στις κατασκευές και την μεταποίηση καθώς και στις επιχειρήσεις ακινήτων, τομείς που πρώτοι δέχθηκαν τις συνέπειες της οικονομικής κρίσης. Επίσης μεγάλη είναι η μείωση των απασχολούμενων στα νοικοκυριά που απασχολούσαν προσωπικό.

Ο πρωτογενής τομέας, οι δραστηριότητες τουρισμού, το εμπόριο και η παροχή υπηρεσιών κάθε είδους είναι κλάδοι στους οποίους σημειώθηκε αύξηση των απασχολούμενων.

ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΟΛΟΚΛΗΡΩΜΕΝΗΣ ΒΙΩΣΙΜΗΣ ΑΣΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ – Β΄ ΦΑΣΗ
«Έδεσσα, Αστική Αναζωογόνηση»

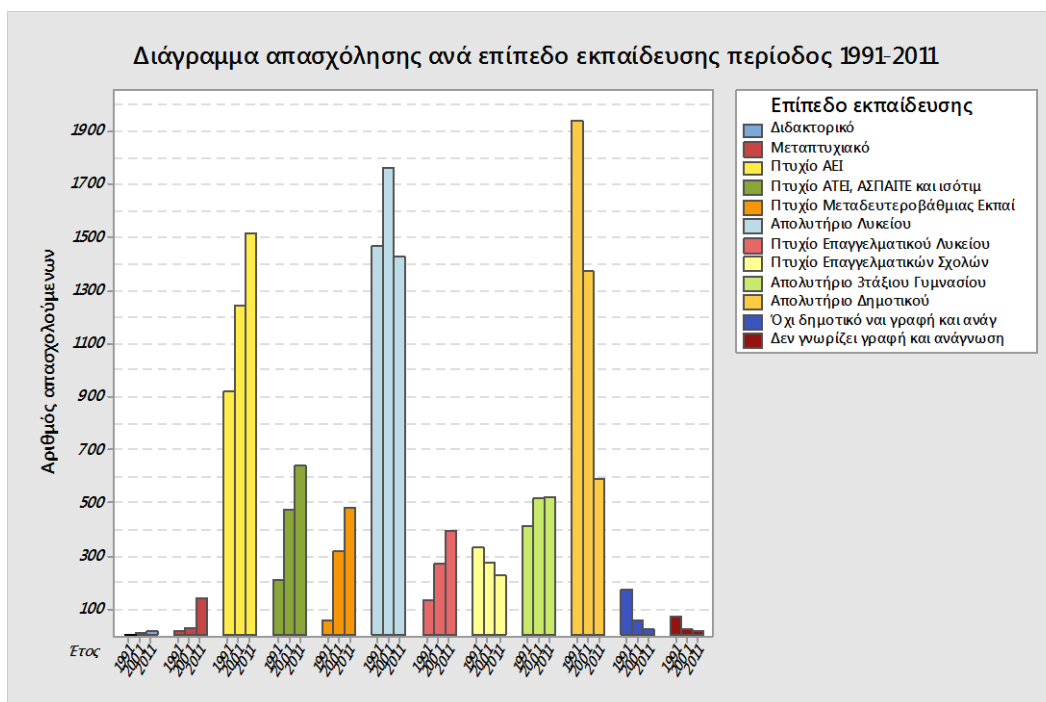

Οι εργαζόμενοι στην παροχή υπηρεσιών και πωλητές, οι ειδικευμένοι τεχνίτες και οι χειριστές μηχανημάτων βιομηχανικών εγκαταστάσεων και εξοπλισμού εμφανίζουν το μεγαλύτερο αριθμό ανέργων το 2011, όπως άλλωστε φαίνεται στο σχετικό διάγραμμα.

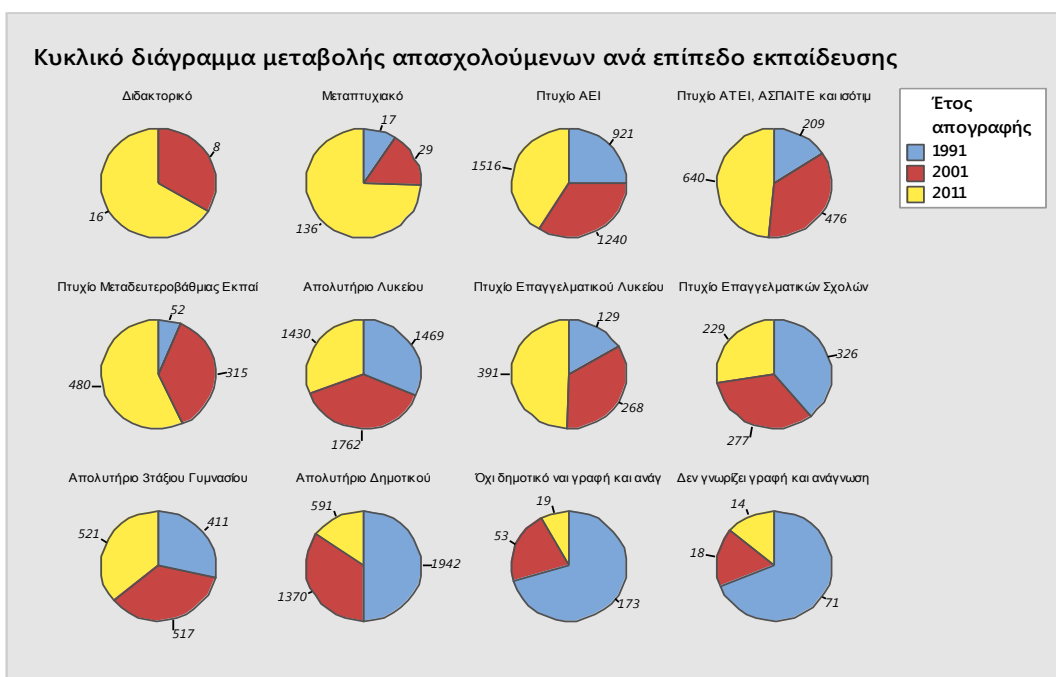

ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΟΛΟΚΛΗΡΩΜΕΝΗΣ ΒΙΩΣΙΜΗΣ ΑΣΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ – Β' ΦΑΣΗ
«Έδεσσα, Αστική Αναζωογόνηση»

Στα ακόλουθα διαγράμματα φαίνεται ότι αυξήθηκε ο αριθμός απασχολούμενων των κατόχων πτυχίου ανώτερης και ανώτατης εκπαίδευσης και πτυχίο επαγγελματικού Λυκείου. Γενικότερα φαίνεται αύξηση της απασχόλησης ατόμων με εξειδίκευση είτε ανώτερου είτε χαμηλότερου επιπέδου. Αυτό όμως που δεν είναι ξεκάθαρο από τα στοιχεία της ΕΛΣΤΑΤ είναι το κατά πόσο οι απασχολούμενοι ανά επίπεδο εκπαίδευσης απασχολούνται σε αντίστοιχες με τα προσόντα τους θέσεις εργασίας. Δεν είναι δηλ ξεκάθαρο αν καταγράφονται πτυχιούχοι ΑΕΙ ως εργαζόμενοι π.χ. ως πωλητές ή σερβιτόροι.

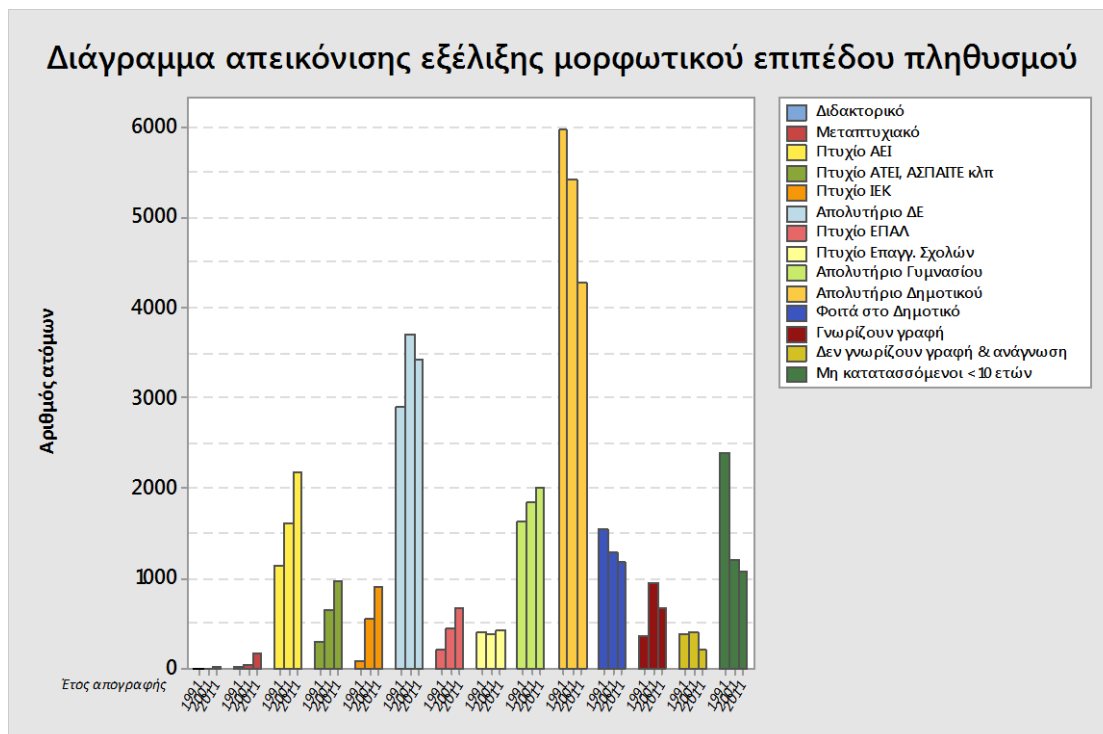

ΠΗΓΗ: ΕΛΣΤΑΤ

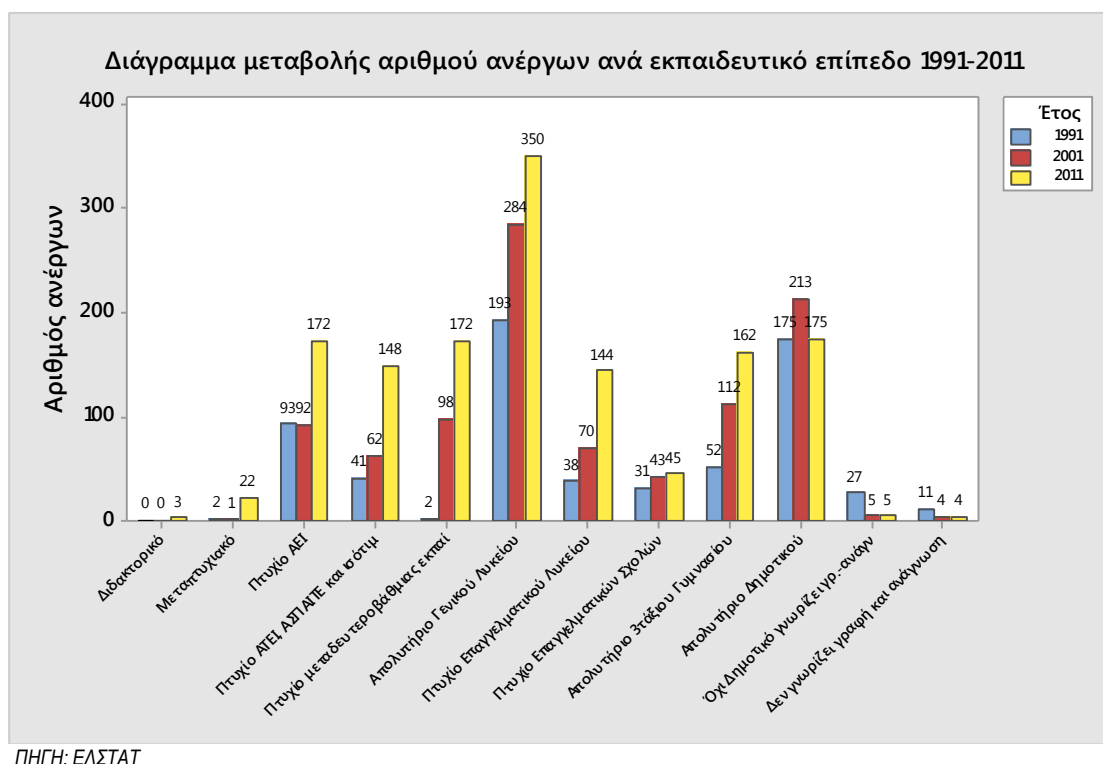
ΠΗΓΗ: ΕΛΣΤΑΤ

Το μορφωτικό επίπεδο των κατοίκων της Έδεσσας βελτιώθηκε κατά τη χρονική περίοδο 1991-2011. Αυξήθηκε σημαντικά ο αριθμός όσων κατέχουν διδακτορικό, μεταπτυχιακό δίπλωμα και πτυχίο ανώτατης- ανώτερης εκπαίδευσης. Επίσης αύξηση σημείωσε ο αριθμός των κατόχων πτυχίου ΙΕΚ γεγονός που σημαίνει ότι σημαντικός αριθμός όσων ολοκληρώνουν το Λύκειο και δε συνεχίζουν στην ανώτερη - ανώτερη εκπαίδευση επιλέγουν κάποια εξειδίκευση μέσω ιδρυμάτων μεταδευτεροβάθμιας εκπαίδευσης. Ο αριθμός των αναλφάβητων μειώνεται σταθερά, όπως επίσης και ο αριθμός των απόφοιτων υποχρεωτικής εκπαίδευσης.

ΠΗΓΗ: ΕΛΣΤΑΤ

Η ανεργία που καταγράφεται την περίοδο 1991-2011 είναι ψηλότερη στο ανθρώπινο δυναμικό ψηλότερης εξειδίκευσης και μόρφωσης σε σχέση με τους ανειδίκευτους οικονομικά ενεργούς κατοίκους. Το φαινόμενο δικαιολογείται διότι αυξήθηκε ο αριθμός των κατοίκων που αποκτούν ψηλότερη εξειδίκευση και εκπαίδευση ενώ παράλληλα με την οικονομική κρίση μειώθηκαν οι θέσεις εργασίας και η ανάπτυξη επιχειρηματικής δραστηριότητας. Ωστόσο υπερδιπλασιάστηκε ο αριθμός των πτυχιούχων ανέργων κάθε βαθμίδας και είναι ένα τμήμα του πληθυσμού που ευκολότερα από άλλους εγκαταλείπει την πόλη για εξεύρεση εργασίας αλλού. Είναι οι δημότες με αυξημένα επαγγελματικά προσόντα, στην πλειοψηφία τους νέοι, οι οποίοι θα μπορούσαν να συνεισφέρουν στην ανάπτυξη αν τους δοθεί η δυνατότητα, η στήριξη και η ευκαιρία.

ε. Κίνδυνος κοινωνικού αποκλεισμού

Η οικονομική κρίση των τελευταίων χρόνων έχει επηρεάσει ιδιαίτερα κάποιους τομείς της οικονομίας και οδήγησε στην ανεργία σημαντικό αριθμό δημοτών. Πιο συγκεκριμένα ο κατασκευαστικός κλάδος, ο οποίος αφορά επιστήμονες, τεχνίτες και εμπόρους, είναι αυτός που έχει πληγεί περισσότερο και ως προς τον αριθμό των ατόμων που απασχολεί και ως προς τον κύκλο εργασιών.

Εξαιτίας της μείωσης της αγοραστικής δύναμης του πληθυσμού σημαντικό ποσοστό εμπορικών επιχειρήσεων δεν κατάφεραν να επιβιώσουν ενώ ένα επίσης σημαντικό ποσοστό ίσα-ίσα που επιβιώνει μειώνοντας το προσωπικό που απασχολεί ή τις απολαβές του.

Η γειτνίαση με τη Θεσσαλονίκη και η δυνατότητα καλύτερων τιμών που οι επιχειρήσεις της μπορούν να προσφέρουν στον καταναλωτή, λόγω οικονομιών μεγέθους, έχει καταφέρει ένα ακόμα πλήγμα στις μικρές εμπορικές επιχειρήσεις που λειτουργούν στην πόλη.

Παράλληλα η έλλειψη τυπικής εκπαίδευσης στον πρωτογενή τομέα όπως και τον τομέα του τουρισμού δημιούργησε μειωμένες ευκαιρίες απορρόφησης προσωπικού στους δομικούς τομείς της τοπικής οικονομίας.

Τα παραπάνω οδήγησαν σε συρρίκνωση κάθε επιχειρηματικής δραστηριότητας με όλα τα επακόλουθα στην οικονομία (απολύσεις, μείωση απολαβών κλπ) και σημαντικό μέρος του πληθυσμού πλέον αντιμετωπίζει την ανεργία, την έλλειψη εκπαίδευσης και τον ψηφιακό αναλφαβητισμό ή βρίσκεται μπροστά στον κίνδυνο της φτώχειας. Σημειώνεται ότι η ηλικιακή ομάδα που πλήττεται περισσότερο είναι οι νέοι κυρίως άνδρες και οι ηλικίες άνω των 50.

Η φτώχεια ή ο κίνδυνος της φτώχειας που αντιμετωπίζουν οι κάτοικοι, σύμφωνα με τους υπευθύνους του Κέντρου Πρόληψης "ΟΡΑΜΑ", έχει ως αποτέλεσμα να αυξηθεί σε μεγάλο βαθμό ο αριθμός των ατόμων που προστρέχουν για ψυχολογική υποστήριξη, καθώς βρίσκονται σε έξαρση οι κρίσεις πανικού, τα φαινόμενα κατάθλιψης, τα διαζύγια και τα προβλήματα στις διαπροσωπικές σχέσεις.

Λόγω της δομής του τοπικού πληθυσμού και της χωροταξικής οργάνωσης της πόλης δεν υπάρχουν συγκεντρώσεις προβλημάτων σε συγκεκριμένα σημεία της πόλης, παρά μόνο στο κέντρο το οποίο δέχεται σημαντικό φορτίο λόγω της λειτουργίας του ως χώρου διαμονής σημαντικού τμήματος των πολιτών και, ταυτόχρονα, ως εμπορικού κέντρου της πόλης.

στ. Επάρκεια σε βασικές υποδομές

Στις υποδομές μεταφορών της πόλης συγκαταλέγονται ο σταθμός του ΟΣΕ στο βόρειο τμήμα της πόλης και ο σταθμός των υπεραστικών λεωφορείων (ΚΤΕΛ) στο κεντρικό τμήμα, χωρίς επαρκή μεταξύ τους σύνδεση. Βασική αδυναμία της πόλης αποτελεί η έλλειψη αστικής συγκοινωνίας που συνεπάγεται την αυξημένη χρήση ΙΧ αυτοκινήτων και κυκλοφοριακή συμφόρηση, ιδιαίτερα τις ώρες αιχμής στο κέντρο. Πρόσθετη αδυναμία συνιστά η σύνδεση του βόρειου τμήματος της πόλης με το νότιο που πραγματοποιείται μέσω 2 μόνο δρόμων οι οποίοι δεν επαρκούν. Τέλος, δεν υπάρχουν επαρκείς θέσεις στάθμευσης.

Για την διευκόλυνση της κυκλοφορίας των πεζών έχουν κατασκευαστεί πεζόδρομοι (ανάπλαση εμπορικού κέντρου, Βαροσίου, ποταμοβραχιόνων και οδού 18^{ης} Οκτωβρίου) και η κατάσταση είναι σαφώς βελτιωμένη σε σχέση με πριν 10 χρόνια. Ωστόσο η εικόνα απέχει από το να είναι ικανοποιητική και χαρακτηριστικό παράδειγμα αποτελεί η σύνδεση της πόλης με το αθλητικό κέντρο του Πασά Τσαϊρ όπου δεν υφίσταται καν πεζοδρόμιο και οι επισκέπτες περπατούν στην άκρη της Εθνικής Οδού με τον κίνδυνο ατυχήματος. Επιπλέον τα σταθμευμένα αυτοκίνητα συχνά καταλαμβάνουν χώρους πεζών και δυσχεραίνουν τη μετακίνησή τους και την προσβασιμότητα σε διάφορους χώρους και υπηρεσίες. Η προώθηση λοιπόν της βιώσιμης κινητικότητας καθίσταται αναγκαία για την ανάπτυξη της πόλης.

Η σύνδεση με τις άλλες πόλεις και τα σημαντικά αστικά και συγκοινωνιακά κέντρα γίνεται οδικώς μέσω τριών εισόδων-εξόδων:

- Νότια είσοδος/έξοδος (από/προς Γιαννιτσά-Θεσσαλονίκη και Βέροια)
- Δυτική είσοδος/έξοδος (από/προς Φλώρινα) και
- Βόρεια είσοδος/έξοδος (από/προς Αριδαία)

Οι συνδέσεις αυτές παρουσιάζουν πολλά προβλήματα λόγω κακής χάραξης των δρόμων και παλαιότητας (έχει ολοκληρωθεί η κατασκευή μέρους μόνο του νέου οδικού δικτύου). Σημειώνουμε ότι η Έδεσσα είναι η μοναδική πρωτεύουσα Νομού της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας, η οποία υφίσταται έναν ιδιότυπο συγκοινωνιακό αποκλεισμό. Σημαντική αδυναμία είναι η απουσία ολοκληρωμένης οδικής & σιδηροδρομικής σύνδεσης κυρίως με την Θεσσαλονίκη-Αθήνα και ως εκ τούτου με το λιμάνι και το αεροδρόμιο Θεσσαλονίκης. Η έλλειψη κάθετου άξονα στην Εγνατία Οδό και παράλληλα απουσία εξόδου προς Βορά με συνοριακή διάβαση (διάδρομος 10 προς ΕΕ) αποστερεί την πόλη από εύκολη πρόσβαση σε σημαντικές αγορές και την ευκαιρία οικονομικής ανάπτυξης.

Η σιδηροδρομική σύνδεση της πόλης με Θεσσαλονίκη και Αθήνα γίνεται μέσω Βέροιας γεγονός που δεν ευνοεί την πόλη (μεγάλη διαδρομή) και έτσι πάγιο αίτημα των κατοίκων είναι η προαστιακή σύνδεση με Θεσσαλονίκη μέσω Γιαννιτσών.

Ενεργειακά η πόλη καλύπτεται από το δίκτυο του ΔΕΔΔΗΕ χωρίς προβλήματα. Μάλιστα ο τελευταίος διαθέτει δύο υδροηλεκτρικά εργοστάσια έξω από την πόλη των οποίων η διαχείριση αποτελεί ενίοτε σημαντικό πρόβλημα με τελευταία την οικονομική καταστροφή από την πλημμύρα του 1979. Ενώ οι φυσικοί πόροι και κυρίως το νερό παρέχει την δυνατότητα ανανεώσιμων πηγών ενέργειας συμβάλλοντας θετικά στο ενεργειακό ισοζύγιο της χώρας, ο Δήμος Έδεσσας δεν επωφελείται οικονομικά.

Αυτόματη τηλεφωνική σύνδεση και δυνατότητα παροχής υπηρεσιών διαδικτύου υπάρχει σε όλες τις περιοχές του Δήμου Έδεσσας ενώ διατρέχεται και από δίκτυο οπτικών ινών. Σε κεντρικά σημεία της πόλης υπάρχει ελεύθερη ασύρματη πρόσβαση στο διαδίκτυο, μέσω δικτύου hot spots που έχει δημιουργήσει ο Δήμος αλλά χρήζει επέκτασης-αναβάθμισης για να καλύψει τις ανάγκες των νέων χρηστών.

ζ. Φυσικό περιβάλλον και κλιματική αλλαγή

Ατμοσφαιρική ρύπανση: Ποσοτικά στοιχεία για την ατμοσφαιρική ρύπανση στην Έδεσσα σήμερα δεν υπάρχουν. Ωστόσο παλαιότερα λειτούργησε πειραματικός σταθμός στον οποίο είχε καταγραφεί ότι τα αιωρούμενα σωματίδια από την περιοχή των ανοικτών ορυχείων Πτολεμαΐδας-Αμυνταίου λόγω των δυτικών ανέμων επηρεάζουν αρνητικά την πόλη και απαιτείται η μόνιμη ύπαρξη διόδων διαφυγής των αερίων μαζών από/ προς τις ποτάμιες διαδρομές, το στάδιο, από/προς το μέτωπο στον βράχο της πόλης. Επίσης η κατασκευή του περιφερειακού δρόμου και η κρίση περιόρισε κατά ένα μέρος τον αριθμό διερχόμενων οχημάτων. Όμως το γεγονός ότι το κέντρο της πόλης συγκεντρώνει το σύνολο σχεδόν των λειτουργιών της πόλης (εμπόριο, υπηρεσίες, αναψυχή) σε συνδυασμό με το γεγονός ότι η επικοινωνία μεταξύ βορείου και νοτίου τμήματος της πόλης γίνεται μέσα από 2 μόνο δρόμους (υπάρχει και τρίτος τοπικής όμως σημασίας) καθιστά το κέντρο επιβαρυνόμενο από τα καυσάεργα των αυτοκινήτων.

Από την άλλη είναι κοινή διαπίστωση ότι υπάρχει πρόβλημα με τη ρύπανση από τα συστήματα θέρμανσης, πιθανόν λόγω καύσης ξύλων και άλλων υλικών (Σχέδιο Δράσης Αειφόρου Ενέργειας Δήμου Έδεσσας).

Ρύπανση υδατικού συστήματος-Διαχείριση αποβλήτων: Με την κατασκευή και λειτουργία του σταθμού επεξεργασίας λυμάτων και των συλλεκτήριων αγωγών εντός της πόλης έχει σχεδόν μηδενιστεί η επιβάρυνση των ποταμοβραχιόνων με λύματα, γεγονός που διαπιστώνεται και από χημικές αναλύσεις που πραγματοποιήθηκαν. Ωστόσο τα νερά των ποταμών είναι επιβαρυνμένα από δραστηριότητες (αγροτικές) που λαμβάνουν χώρα ανάντη της πόλης όπως διαπιστώνεται τόσο από την ΕΠΜ λίμνη Άγρα (2000) όσο και από απλή οπτική παρατήρηση στη δεξαμενή αναρρύθμισης της ΔΕΗ πριν την πόλη (φαινόμενα ευτροφισμού). Επιπλέον τα νερά της βροχής μεταφέρουν αστικούς ρύπους στο υδατικό σύστημα καθώς ξεπλένουν τους δρόμους και καταλήγουν στο ποτάμιο σύστημα. Με την κατάλληλη υποδομή θα μπορούσε να επιτραπεί η δημιουργία φυσικών δεξαμενών ποτάμιας κολύμβησης ή επαφής με το νερό, προσελκύοντας επισκέπτες. Άλλωστε στην πόλη υπήρχε μακρά παράδοση η οποία τα τελευταία χρόνια έχει διακοπεί.

Για να προστατέψει το φυσικό αυτό πόρο που χαρακτηρίζει την πόλη, ο Δήμος προχώρησε στην πιλοτική δημιουργία 2 μικρών κήπων βροχής (rain gardens) οι οποίοι φιλτράρουν το νερό της βροχής που πέφτει στις περιμετρικές σκληρές επιφάνειες. Τη δράση αυτή προγραμματίζει να επεκτείνει δημιουργώντας νέους.

Πλημμύρες: Με την κατασκευή του αντιπλημμυρικού την περασμένη δεκαετία η πόλη έχει θωρακιστεί σε μεγάλο βαθμό. Εντοπίζονται όμως τοπικής σημασίας προβλήματα στη διάρκεια των βροχοπτώσεων, λόγω εκτεταμένων σκληρών επιφανειών, τα οποία επιδεινώνονται από τη μεταφορά σκουπιδιών, πλαστικών και φύλλων στις σχάρες εντός των ποταμοβραχιόνων. Τα υλικά αυτά μαζί με τις φερτές ύλες του νερού των ποταμών φράζουν τις σχάρες και δημιουργούν τοπικές υπερχειλίσσεις αυτών και πλημμύρες. Θα πρέπει να ληφθούν δράσεις αντιμετώπισης αυτών των φαινομένων τόσο για την προστασία των νερών όσο και των κατοίκων.

Διαχείριση απορριμμάτων: Την περασμένη δεκαετία κατασκευάστηκε ΧΥΤΑ στη θέση του παλιού ΧΑΔΑ του Δήμου και η διαχείριση των απορριμμάτων γίνεται εκεί. Παράλληλα λειτουργεί σύστημα ανακύκλωσης και τα υλικά μεταφέρονται σε ΚΔΑΥ για το διαχωρισμό τους.

Θερμοκρασία: Λόγω θέσης, υψομέτρου και φυσικού ανάγλυφου η πόλη υφίσταται την επίδραση ψυχρών βορειοδυτικών ανέμων τη χειμερινή περίοδο. Επίσης υφίσταται την επίδραση ψυχρών ρευμάτων κατά το ρου των ποταμοβραχιόνων. Ο συνδυασμός των παραπάνω με την αυξημένη υγρασία λόγω των ποταμοβραχιόνων αυξάνει σημαντικά τις ανάγκες σε θέρμανση κατά τη μακρά χειμερινή περίοδο της πόλης.

Από την άλλη το καλοκαίρι το μικροκλίμα είναι ευνοϊκό στις περιοχές της πόλης που παρουσιάζουν εκτεταμένες δενδροστοιχίες και πάρκα. Για να συντηρηθεί όμως το μικροκλίμα αυτό και να δημιουργηθεί ανάλογο και στις άλλες περιοχές, όπου είναι εφικτό, απαιτούνται δενδροφυτεύσεις καθώς οι υφιστάμενες παρουσιάζουν σημαντικά κενά λόγω ασθενειών και γήρανσης.

Κατανάλωση ενέργειας: Ο Δήμος συμμετέχοντας στο Σύμφωνο των Δημάρχων έχει εκπονήσει Σχέδιο Δράσης Αειφόρου Ενέργειας (2013). Σημαντικότερη δράση που υλοποιήθηκε είναι η ενεργειακή αναβάθμιση του Δημαρχείου και του Πολιτιστικού Κέντρου. Κάνοντας ένα ακόμη βήμα ο Δήμος έχει έρθει σε συμφωνία με το Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων για την χρηματοδότηση της αντικατάστασης όλων των φωτιστικών του με φωτιστικά LED. Επιπλέον προβλέπονται στο ΣΔΑΕ εκτεταμένες δενδροφυτεύσεις.

Πράσινο: Σύμφωνα με τη μελέτη του ΑΠΘ -Έδεσσα _Οικολογική Πόλη (2005), η πόλη παρουσιάζει ποσοστό πρασίνου 7m²/κάτοικο (2005, σημείωση: συμπεριλαμβάνονται αυλές σχολείων, γήπεδα, στάδιο) και αρκετές δενδροστοιχίες. Υπάρχουν όμως προβλήματα καθώς λόγω εντομολογικής προσβολής χάνονται δένδρα ροδομέταξης ακακίας (10-15% των δένδρων πεζοδρομίων το 2005) ενώ και όσα μένουν παρουσιάζουν προβλήματα μηχανικής αντοχής. Για το λόγο αυτό το Δημοτικό Συμβούλιο πήρε απόφαση (13/2014) αντικατάστασης του είδους αυτού. Επιπλέον ένα ποσοστό των δένδρων χάνεται λόγω αναμενόμενης γήρανσης και μη ικανοποιητικού ρυθμού αναπλήρωσης.

Από την άλλη τα τελευταία δεκαπέντε χρόνια στα πλαίσια συγχρηματοδοτούμενων έργων καθώς και με πρωτοβουλίες του τμήματος Περ/ντος & Πρασίνου του Δήμου, έχει αυξηθεί σε σημαντικό βαθμό η βιοποικιλότητα των χώρων πρασίνου κυρίως με φυτικά είδη μικρού μεγέθους (πόες και μικροί θάμνοι) καθιστώντας την πόλη ένα ανοιχτό βοτανικό κήπο. Η βιοποικιλότητα αυτή θα πρέπει να διατηρηθεί, επαυξηθεί και να προβληθεί γιατί αποτελεί σημαντικό κεφάλαιο. Για να γίνει αυτό καθώς και για την ορθολογική διαχείριση των πόρων (νερό άρδευσης κλπ) καθίσταται απαραίτητη η χρήση νέων τεχνολογιών στη συγκέντρωση στοιχείων και λήψη αποφάσεων διαχείρισης.

Κίνδυνος πυρκαγιών: Στο βόρειο τμήμα της πόλης υπάρχει περιαστικό δάσος που αποτελείται στο μεγαλύτερο ποσοστό του από είδη πεύκης. Το δάσος εισέρχεται ανάμεσα στα σπίτια της περιοχής του Άνω Καραμάν με ότι

αυτό συνεπάγεται για την ασφάλεια της πόλης σε περίπτωση πυρκαγιάς. Η πιθανότητα εκδήλωσης πυρκαγιάς και ο άμεσος κίνδυνος για την πόλη αυξήθηκε τα τελευταία χρόνια, με τη μείωση των διαθέσιμων πόρων του δασαρχείου για τη διαχείριση του δάσους. Κρίνεται επομένως απαραίτητη η λήψη μέτρων για τον περιορισμό του κινδύνου τόσο για την προστασία της πόλης όσο και του δάσους.

η. Δομημένο και πολιτιστικό περιβάλλον

Η ανάλυση του δομημένου και πολιτιστικού περιβάλλοντος (βλ. και Ερευνητικό πρόγραμμα “Έδεσσα-Οικολογική Πόλη”, ΑΠΘ 2005), καταδεικνύει τέσσερις ενότητες χώρων (βλ. Χάρτη 2.4.α) με ενιαία χαρακτηριστικά:

Α. Η πρώτη ενότητα αφορά το μεγαλύτερο τμήμα της πόλης. Χαρακτηρίζεται από πυκνή δόμηση με έλλειψη κοινόχρηστων χώρων και απουσία δεντροστοιχιών με αρνητικές συνέπειες στο μικροκλίμα.

- Στην περιοχή περιλαμβάνονται δύο προσφυγικοί συνοικισμοί και το εμπορικό κέντρο, τμήμα του οποίου περιλαμβάνει και τον βασικό πεζόδρομο της πόλης.
- Οι δρόμοι είναι αρκετά στενοί ώστε να μην είναι δυνατή η ύπαρξη δεντροστοιχιών.
- Δεν υπάρχουν ποδηλατόδρομοι.
- Το οικιστικό απόθεμα είναι σε μέτρια έως καλή κατάσταση.
- Στην περιοχή συναντώνται, αποσπασματικά, αξιόλογα νεότερα δημόσια κτίρια και μνημεία που αποτελούν σημεία αναφοράς στη ζωή της πόλης (κτίριο Εθνικής Τράπεζας, το Ρολόι της πόλης, το παλιό μουσουλμανικό τέμενος, νεότερες χριστιανικές εκκλησίες κλπ).
- Υπάρχει έλλειψη χώρων κατάλληλων για πολιτιστικές εκδηλώσεις και συνάθροιση κοινού (αρκετές δράσεις λαμβάνουν χώρα στην Πλατεία Στουγιαννάκη).

Β. Η δεύτερη ενότητα αφορά το βόρειο τμήμα της πόλης το οποίο οικοδομήθηκε τον τελευταίο αιώνα (περιοχές Μισσιρί, Σμαρέκα, κλπ).

Η ρυμοτομία φέρει κάρναβο και εμφανείς χαράξεις, ενώ σε όλα τα οικοδομικά τετράγωνα υπάρχουν πρασιές.

Χώροι πρασίνου αποτελούν η πλατεία Γρανικού, το Ηρώων της πόλης, η πλατεία Κερασιών στη Σμαρέκα και το πάρκο Κυκλοφοριακής Αγωγής.

Αν και δεν υπάρχει δίκτυο πεζοδρόμων και ποδηλατοδρόμων, ωστόσο τα υφιστάμενα πεζοδρόμια θεωρείται ότι ευνοούν την εύκολη μετακίνηση πεζών και ποδηλατών.

Η κατάσταση των υφιστάμενων οικοδομών είναι μέτρια προς καλή με άνω του 80% των οικοδομών να ξεπερνούν τα 35 έτη ζωής.

Στην περιοχή βρίσκονται τα μεγαλύτερα σχολικά κτίρια της πόλης, ενώ σημείο αναφοράς αποτελεί η ανασχεδιασμένη πλατεία Γρανικού και η οδός 18ης Οκτωβρίου που συνδέει την περιοχή του ΟΣΕ με το κέντρο της πόλης.

Γ. Η τρίτη ενότητα περιλαμβάνει τους ποταμοβραχίονες, τους καταρράκτες, την διατηρητέα συνοικία Βαρόσι με βυζαντινά μνημεία, το Κανναβουργείο - μνημείο βιομηχανικής αρχιτεκτονικής, τους Μύλους - υπαίθριο μουσείο νερού, το γεωπάρκο των καταρρακτών - τοπίο ιδιαίτερου φυσικού κάλλους, ολόκληρο το ΝΑ όριο της πόλης, “το

Φρύδι” με την έντονη υψομετρική διαφορά με τους γύρω αγρούς κλπ.

Σε αυτή την ενότητα αν και υπάρχουν διαμορφωμένοι χώροι πρασίνου και διαδρομές πεζών χωρίς όμως ποδηλατοδρόμους, ο χώρος του Δημοτικού Σταδίου αποτελεί ένα σκληρό όριο ασυνέχειας μεταξύ τους. Έτσι ακόμη και αν η περιοχή περιλαμβάνει πολλά μνημεία – σύνολα – τοπόσημα και πολιτιστικές και αθλητικές υποδομές, ο χώρος του σταδίου διαχωρίζει τις επιμέρους χωρικές ενότητες και εμποδίζει τη δημιουργία μιας ενιαίας πολιτιστικής - οικολογικής - χωρικής - εκπαιδευτικής - τουριστικής διαδρομής και εμπειρίας.

Ταυτόχρονα, δεν υπάρχει εύκολη πρόσβαση και σύνδεση της περιοχής του γεωπάρκου των Καταρρακτών με το εμπορικό και το ιστορικό κέντρο λόγω διαφόρων παραγόντων (θέση και μορφή δημοτικού σταδίου, έλλειψη σήμανσης, ασυνέχειες στον αστικό ιστό και έλλειψη συνδέσεων, ατομικότητα επιχειρήσεων, έλλειψη δικτύων συνεργασίας, κ.α.).

Δ. Η τέταρτη ενότητα αποτελεί ένα γραμμικό τοπίο μεταξύ πόλης και φύσης. Περιλαμβάνει τον χείμαρρο του Προφήτη Ηλία, την περιοχή Καραμάν και το συγκρότημα των κτιρίων του ΟΣΕ μαζί με τον περιβάλλοντα χώρο τους.

Η διέλευση των πεζών γίνεται με ιδιαίτερη επικινδυνότητα. Ποδηλατοδρόμοι δεν υπάρχουν και οι διαμορφωμένοι υπαίθριοι χώροι είναι σχεδόν ανύπαρκτοι, ενώ οι περιφράξεις του ΟΣΕ αποτελούν ένα σκληρό όριο μεταξύ της πόλης και της κατοικημένης περιοχής Καραμάν δημιουργώντας αισθήματα απομόνωσης και περιθωριοποίησης στους κατοίκους.

Το κτιριακό δυναμικό της περιοχής είναι μέτριο καθώς στην πλειονότητά τους πρόκειται είτε για προ 40ετίας κατασκευές είτε για αυθαίρετες κατασκευές που εντάχθηκαν εκ των υστέρων στο σχέδιο της πόλης.

Επιπρόσθετα από τις παραπάνω, υπάρχουν και ορισμένες άλλες ιδιαίτερες χωρικές ενότητες, που ενώ βρίσκονται στις παρυφές της πόλης, παραμένουν αποκομμένες και χωρίς σύνδεση με την καρδιά του αστικού ιστού. Χαρακτηριστικό παράδειγμα αποτελεί ο αρχαιολογικός χώρος Λόγγου.

Συνολικά, η πόλη δεν έχει μέχρι σήμερα καταφέρει να αναδείξει και να αξιοποιήσει πλήρως το υφιστάμενο τουριστικό – οικοπολιτιστικό απόθεμα. Η δικτύωση και διασύνδεση των αξιόλογων στοιχείων πολιτιστικής αλλά και φυσικής κληρονομιάς της Έδεσσας παραμένει ελλιπής, ενώ προβληματικές είναι και οι προσβάσεις πολλών από αυτούς του χώρους ενδιαφέροντος για τις ομάδες ΑμΕΑ.

θ. Πολεοδομική οργάνωση, χρήσεις γης

Το σχέδιο της πόλης σχηματοποιήθηκε το 1928 μετά την άφιξη των προσφύγων και τη ροή πληθυσμού από τα γύρω χωριά. Αποτελείται από τις πολεοδομικές ενότητες Βαρόσι, Διοικητήριο, Μισσιρί και τους συνοικισμούς Α και Β, ενώ αργότερα υλοποιήθηκε η επέκταση στην περιοχή Σμαρέκα και προγραμματίζεται η επέκταση στο Κισόρτσι.

Υπάρχει ένας πυρήνας όπου διαρθρώνονται οι κεντρικές λειτουργίες πόλης, όπως το χονδρικό και λιανικό εμπόριο, οι οργανισμοί και οι δημόσιες υπηρεσίες, η κοινωνική υποδομή και οι χώροι αναψυχής τοπικού επιπέδου (στο κέντρο της πόλης), ενώ τέτοιες χρήσεις απαντώνται και κατά μήκος των οδών Δημοκρατίας, Μοναστηρίου και Φιλίππου και γύρω από την πλατεία Τημενιδών. Οι οδοί αυτοί μαζί με τις 18ης Οκτωβρίου και

25ης Μαρτίου αποτελούν τις κύριες οδικές αρτηρίες της πόλης.

Καθοριστικό ρόλο για την πολεοδομική μορφή της πόλης αποτέλεσαν οι ποταμοβραχίονες που ξεκινώντας από τα δυτικά σαν ένα ποτάμι (ποταμός Βόδας ή Έδεσσαίος), διακλαδίζονται μέσα στην πόλη δημιουργώντας τα οικοδομικά μπλοκ με τους στενούς δρόμους, χωρίς ιεράρχηση. Πιο οργανωμένο είναι το οδικό δίκτυο των συνοικισμών Α και Β καθώς και του Μισσιρί.

Η κοινωνική υποδομή και οι λοιπές εξυπηρετήσεις (εμπόριο, υπηρεσίες, αναψυχή κλπ.) είναι συγκεντρωμένες μέσα στην πόλη, με εξαίρεση το Γενικό Νοσοκομείο που βρίσκεται στην είσοδο της πόλης από Θεσσαλονίκη και εξυπηρετεί την ευρύτερη περιοχή. Η συγκέντρωση όλων αυτών των λειτουργιών στο κέντρο επιβαρύνει την κατάσταση του και προκαλεί κυκλοφοριακό φόρτο.

Οι εγκαταστάσεις αθλητισμού είναι κατανεμημένες στο πάρκο του Κιουπρί (κλειστό γυμναστήριο & κολυμβητήριο), στο Πάρκο Αθλητισμού Πασά Τσαϊρ και στο δημοτικό στάδιο που καταλαμβάνει μεγάλη και νευραλγική θέση στο κέντρο της πόλης σε περιοχή στην οποία δεν προβλέπονται αθλητικές εγκαταστάσεις από τις θεσμοθετημένες χρήσεις γης. Η μορφή και η θέση του λειτουργεί ως ασυνέχεια στον αστικό ιστό και ως εμπόδιο στην ενοποίηση του εμπορικού-οικονομικού-διοικητικού κέντρου με την τουριστική – ιστορική περιοχή των Καταρακτών – Μύλων – Βαροσίου.

Υπάρχουν λίγα ξενοδοχεία τα οποία βρίσκονται κυρίως στο εμπορικό κέντρο και στην περιοχή του Βαροσίου.

Η κατανομή των πραγματοποιημένων πυκνοτήτων των οικισμών ακολουθεί τους επιτρεπόμενους συντελεστές δόμησης: είναι μεγαλύτερη στο κέντρο και μειώνεται προς την περιφέρεια της πόλης. Η πυκνότητα των πολεοδομικών ενοτήτων Συνοικισμός Α, Συνοικισμός Β, Βαρόσι, Διοικητήριο και Μισσιρί είναι αντίστοιχα 106 απ/εκτ., 90 απ/εκτ., 132 απ/εκτ., 116 απ/εκτ. και 42 απ/εκτ. αντίστοιχα (στοιχεία από το Γενικό Πολεοδομικό Σχέδιο της Έδεσσας), ενώ οι κοινόχρηστοι και οι μεγάλοι ανοιχτοί υπαίθριοι χώροι είναι σχεδόν ανύπαρκτοι. Το ποσοστό πρασίνου (υλοποιημένοι χώροι) στο σύνολο της έκτασης της πόλης ανέρχεται σε 3%, που αντιστοιχεί σε 3,5 τμ./κάτ. περίπου. Ανά πολεοδομική ενότητα, τα ποσοστά πρασίνου έχουν ως εξής: Συνοικισμός Α: 2%, Συνοικισμός Β: 1%, Διοικητήριο: 7%, Μισσιρί: 3% και Σμαρέκα και Καραμάν (οι νεώτερες επεκτάσεις του σχεδίου) από 1%.

Περιοχές που χαρακτηρίζονται από αισθητική υποβάθμιση (φωτογραφική τεκμηρίωση)

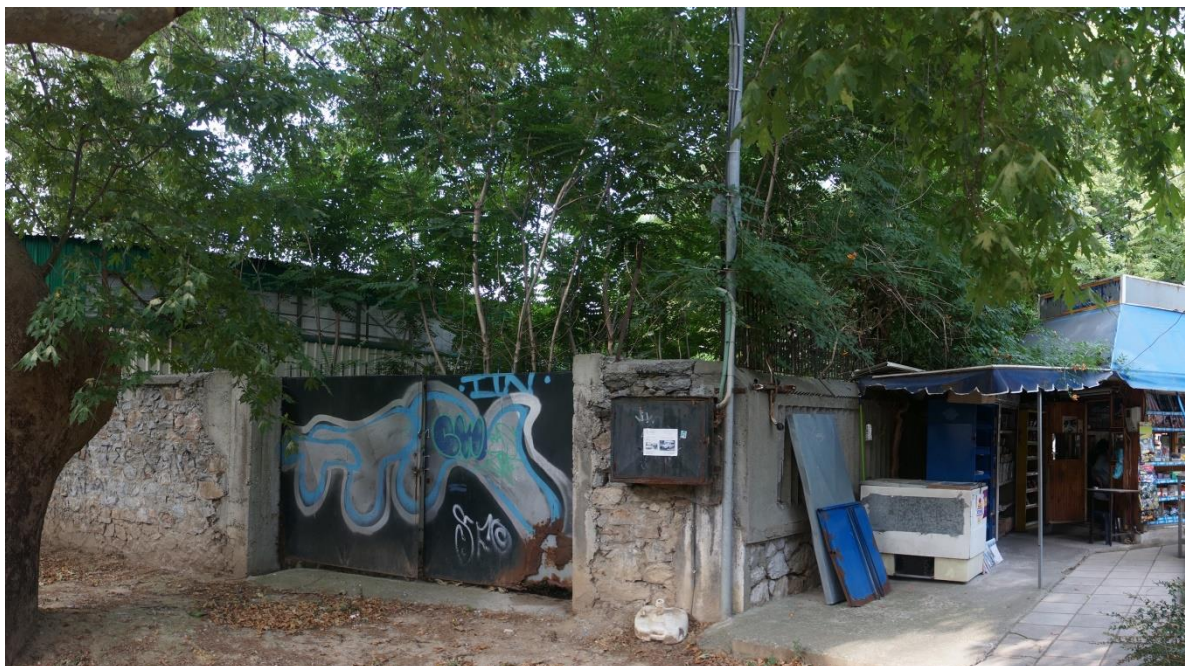
ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΚΗ ΑΠΟΤΥΠΩΣΗ ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ- ΑΙΣΘΗΤΙΚΗΣ ΥΠΟΒΑΘΜΙΣΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ

Φ.01 Άποψη υφιστάμενης περίφραξης χώρου Σταδίου στο Κέντρο της πόλης (Σκληρό όριο που αποκόπτει το εμπορικό κέντρο από το ιστορικό και τουριστικό κέντρο)

Φ.02 Άποψη πίσω πλευράς κερκίδων Σταδίου Έδεσσας επί της οδού Φιλελλήνων (πλήρης αισθητική υποβάθμιση, έλλειψη πρασίνου & δημιουργία ενός απρόσωπου ορίου στο κέντρο της πόλης)

Φ.03 Αποψη περίφραξης Σταδίου έναντι πάρκου 25^{ης} Μαρτίου

Φ.04 Υπολειμματικοί χώροι σε άμεση γειτνίαση με τη Διατηρητέα Συνοικία Βαρόσι (από τις βασικές εικόνες που αντικρύζει ο διερχόμενος τουρίστας)

ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΟΛΟΚΛΗΡΩΜΕΝΗΣ ΒΙΩΣΙΜΗΣ ΑΣΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ – Β' ΦΑΣΗ
«Έδεσσα, Αστική Αναζωογόνηση»

Φ.05 «Κενοί» χώροι χωρίς δραστηριότητες και Φυτεύσεις στην καρδιά της πόλης.

Φ.06, Φ.07 Απόψεις επί της οδού Περδίκας παραπλευρώς του Δημοτικού Σταδίου: Η περίφραξη αποτελεί ένα σκληρό όριο μεταξύ του εμπορικού κέντρου και της περιοχής Καταρρακτών, ένα ισχυρό όριο για το οικοσύστημα και υποβαθμίζει κατά πολύ την αισθητική εικόνα της πόλης.

Φ.08 Υποβαθμισμένη περιοχή πάρκου Καταρρακτών (έλλειψη οργάνωσης, ιεράρχησης οπτικών ερεθισμάτων, σαφήνειας και εύκολου προσανατολισμού, κλπ)

Φ.09,10 Πρόσβαση Κανναβουργείου και Καταρρακτών από την περιοχή των Μύλων από την περιοχή του Λόγγου (Έλλειψη Οργάνωσης, Σήμανσης, Ανάδειξη περιοχής, Δημιουργία Ισχυρής ταυτότητας).

2.2. ΣΚΟΠΙΜΟΤΗΤΑ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ ΑΣΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

α. Σκοπιμότητα ως προς τις Οικονομικές προκλήσεις

Τα στοιχεία της υφιστάμενης κατάστασης στον τομέα της επιχειρηματικότητας καταδεικνύουν ότι η επιχειρηματική δραστηριότητα στην πόλη της Έδεσσας, αναπτύσσεται κατ' εξοχήν στον τριτογενή τομέα της οικονομίας (εμπόριο και υπηρεσίες), η δε οργανωτική δομή του επιχειρείν περιλαμβάνει σε ποσοστό άνω των ¾ πολύ μικρές επιχειρήσεις, κυρίως ατομικές, ενώ τα εταιρικά σχήματα είναι περιορισμένα. Το αρνητικό ισοζύγιο εγγραφών-διαγραφών επιχειρήσεων στο Επιμελητήριο αποδεικνύει ότι περισσότερες επιχειρήσεις σταματούν την δραστηριότητα τους από αυτές που την εκκινούν, και μόνο ο κλάδος της μεταποίησης εμφανίζει τάσεις μείωσης αυτού του ισοζυγίου, ακολουθούμενος από τον κλάδο των υπηρεσιών. Καταδεικνύεται συνεπώς η ανάγκη **στήριξης της επιχειρηματικότητας και της απασχόλησης** στο Δήμο Έδεσσας, τόσο για τη δημιουργία νέων επιχειρήσεων όσο για την ενίσχυση των υφιστάμενων.

Σημαντικό στοιχείο αποτελεί η διαπίστωση της ανάγκης παροχής περισσότερων δυνατοτήτων στο **τουριστικό προϊόν της πόλης**, καθώς η μικρή σε διάρκεια παραμονή των τουριστών σε αυτή δεν αρκεί ώστε να επιδράσει θετικά στον κύκλο εργασιών των επιχειρήσεων της πόλης, ιδίως σε αυτές που άπτονται της τουριστικής παρουσίας (κυρίως επιχειρήσεις διαμονής και εστίασης, δευτερευόντως επιχειρήσεις εμπορίου και παροχής υπηρεσιών). Η πολιτισμική κληρονομιά αλλά και τα ξεχωριστά στοιχεία της φύσης παρέχουν στην Έδεσσα τη δυνατότητα να αποτελεί προορισμό των επισκεπτών καθ' όλη τη διάρκεια του χρόνου, γεγονός το οποίο της προσδίδει ανταγωνιστικό πλεονέκτημα το οποίο οφείλει να αξιοποιήσει προς όφελος της τοπικής οικονομίας.

Ωστόσο, η χωρική διακοπή με την ύπαρξη του σταδίου αποτελεί εμπόδιο στην ανάπτυξη του τουρισμού και την σύνδεση με την τοπική αγορά και οικονομία άρα εμπόδιο στην βιώσιμη ανάπτυξη. Αυτή η κατάσταση έχει καταλυτικά αρνητική επίδραση επί της ελκυστικότητας της πόλης, τόσο ως τουριστικού προορισμού όσο και ως επενδυτικού προορισμού. Η ανατροπή της αποτελεί βασική πρόκληση, η επίτευξη της οποίας θα πρέπει να βασιστεί αφενός στην ανάδειξη της δυναμικής του τουριστικού προϊόντος της πόλης (αξιοθέατα εντός αστικού ιστού, περιοχές ιδιαίτερου φυσικού κάλλους, τουριστικός δήμος, κλπ) όσο και στη σύνδεση όλων των τομέων παραγωγής της τοπικής οικονομίας μεταξύ τους, με αξιοποίηση των αγροτικών προϊόντων της περιοχής από την τοπική μεταποιητική δραστηριότητα, ώστε να διαμορφωθεί μια ταυτότητα τοπικών προϊόντων που να γίνει αντικείμενο εμπορικής δραστηριότητας και πόλος τουριστικής έλξης και επιλογής.

Η ανάδειξη της Έδεσσας σε ανερχόμενο τουριστικό προορισμό απαιτεί την δικτύωση των τόπων πολιτισμού και περιβάλλοντος μέσω της ενοποίησης του τουριστικού με το εμπορικό κέντρο της Έδεσσας, την ανάδειξη της ιδιαίτερης αστικής της ταυτότητας μέσω σύγχρονων μεθόδων και εργαλείων προβολής καθώς και τη βελτίωση των προσφερόμενων υπηρεσιών μέσω της κατάρτισης επαγγελματιών αλλά και ανέργων που επιθυμούν να ασχοληθούν με το αντικείμενο.

β. Σκοπιμότητα ως προς τις Κοινωνικές προκλήσεις

Τα δεδομένα των κοινωνικών μεγεθών και εξελίξεων στο Δήμο Έδεσσας καταδεικνύουν ότι έχει αρχίσει να διαμορφώνεται μια ιδιαίτερα αρνητική προοπτική στο πεδίο της απασχόλησης και της κοινωνικής συνοχής. Η αυξητική τάση της ανεργίας, με τη συνακόλουθη μείωση των εισοδημάτων, δημιουργεί συνθήκες φτωχοποίησης του πληθυσμού, καθώς τα τελευταία χρόνια, ήδη, μια περιοχή του Δήμου καταγράφει χαμηλά εισοδήματα, που υστερούν του ορίου φτώχειας.

Συνολικά ο Δήμος Έδεσσας δεν εμφανίζει μεγάλα μεγέθη σε ευάλωτες, ειδικές και λοιπές ομάδες πληθυσμού, και αυτό είχε οδηγήσει στην μερική ανάπτυξη του συστήματος παροχής κοινωνικής φροντίδας. Υπάρχουν, ωστόσο, καταγεγραμμένες ελλείψεις όπως η έλλειψη κοινωνικού μαγειρείου (μόνη σχετική δράση αναπτύσσεται υπό την αιγίδα της Ιεράς Μητρόπολης υπό τη μορφή της παροχής συσσιτίου) και κοινωνικού φροντιστηρίου, και κέντρου στήριξης ευπαθών ομάδων και κυρίως δομής συμβουλευτικής, δομές οι οποίες περιλαμβάνονται ως παρεμβάσεις στο παρόν Σχέδιο.

Όμως, η μεταβολή του οικονομικού υποδείγματος της πόλης από την οικονομική κρίση, έχει πλέον δημιουργήσει διαρκώς αυξανόμενες κοινωνικές εντάσεις, καθώς μεγάλες κατηγορίες πληθυσμού, κυρίως δε νέες ηλικίες, αδυνατούν να εργαστούν ή να αυτοαπασχοληθούν, με αποτέλεσμα την εξάρτησή τους από το οικογενειακό περιβάλλον, κάτι που δημιουργεί συχνά προστριβές λόγω των αυξημένων απαιτήσεων της καθημερινότητας. Παράλληλα, η οικονομική αβεβαιότητα έχει οδηγήσει σε μείωση των γάμων, ενδεικτικό της αδυναμίας του πληθυσμού να δεσμευτεί και να δημιουργήσει νέα οικογένεια, στερώντας έτσι τον κοινωνικό ιστό από νέα κύτταρα συνοχής.

Η μεγάλη πτώση της απασχόλησης σε τομείς όπως η μεταποίηση και οι κατασκευές, ισορροπείται προς το παρόν από την αύξηση κυρίως στον τριτογενή τομέα (εμπόριο-υπηρεσίες) και λιγότερο στον πρωτογενή τομέα, αλλά διαφαίνεται έλλειψη βιωσιμότητας αυτής της ισορροπίας, λόγω του ότι δεν αντιστοιχίζεται η δυνατότητα εύρεσης απασχόλησης από την κτήση εκπαιδευτικών προσόντων, αν και αυξάνονται ιδίως οι νέοι με αυξημένα τυπικά προσόντα. Συχνά εμφανίζεται το φαινόμενο της αναζήτησης ευκαιρίας απασχόλησης σε άλλη πόλη, με αποτέλεσμα την χαλάρωση των κοινωνικών δεσμών μεταξύ μελών οικογενειών.

Κρίσιμη πρόκληση για το Δήμο Έδεσσας αποτελεί η δημιουργία μηχανισμών παροχής όχι μόνο δεξιοτήτων στο ανθρώπινο δυναμικό αλλά και υποστήριξης στην προσπάθεια ανάληψης επιχειρηματικής πρωτοβουλίας, ιδίως σε τομείς που θα στηρίξουν την τοπική οικονομία όπως ο τουρισμός με την αξιοποίηση της κοινωνικής και συνεταιριστικής οικονομίας.

Παράλληλα, η βελτίωση των υφισταμένων υποδομών και συστημάτων παροχής κοινωνικής φροντίδας για τις ευπαθείς ομάδες πληθυσμού αποτελεί ζητούμενο για την ενίσχυση της κοινωνικής συνοχής στην περιοχή.

Χωρίς την ισχυρή παρέμβαση στο χώρο του σταδίου της πόλης υπάρχει η αδυναμία αξιοποίησης των συγκριτικών φυσικών πλεονεκτημάτων της πόλης και η διασύνδεση των καταρρακτών με το εμπορικό κέντρο που θα μπορέσει να βελτιώσει τους δείκτες απασχόλησης, την κοινωνική οικονομία, την αλληλέγγυα οικονομία και την κοινωνική συνοχή.

γ. Σκοπιμότητα ως προς τις Δημογραφικές προκλήσεις

Τα δημογραφικά δεδομένα του Δήμου Έδεσσας αναδεικνύουν μια κοινωνία στάσιμη, χωρίς ιδιαίτερη τάση για φυσική ανέλιξη. Το βασικό συμπέρασμα είναι η διαπιστούμενη γήρανση του πληθυσμού, όπως προκύπτει από τις ηλικιακές τάσεις, ενώ καταγράφεται και σαφής τάση μείωσης του πληθυσμού λόγω της απόλυτης ανατροπής του ισοζυγίου γεννήσεων-θανάτων (αυξημένη υπογεννητικότητα και θνησιμότητα του πληθυσμού), η οποία μείωση, λόγω της γήρανσης του πληθυσμού, εμφανίζεται να έχει αυξητική προοπτική. Ο δήμος εμφανίζεται ως επιλογή διαβίωσης/κατοικίας/διαμονής απόμων σε ηλικιακές ομάδες άνω των 55 ετών. Η γήρανση του πληθυσμού που παρατηρείται οδηγεί στην ανάγκη σχεδιασμού και παροχής υπηρεσιών που σχετίζονται με την βελτίωση της υγείας και της ποιότητας της ζωής τους.

Παράλληλα, ως προς την σύσταση του πληθυσμού αναλόγως με τα εκπαιδευτικά προσόντα του, καταγράφεται μια σημαντική αύξηση σε κατόχους προσόντων μεταδευτεροβάθμιας και τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, ενώ αντίθετα τα άτομα με πολύ χαμηλά εκπαιδευτικά προσόντα έχουν μειωθεί περίπου στο μέγεθος της ποσοστιαίας μονάδας του πληθυσμού του δήμου. Τα δεδομένα αυτά καταστούν σαφές ότι αναπόδραστη επιλογή του Δήμου Έδεσσας είναι η υιοθέτηση πολιτικών ανατροπής των δημογραφικών τάσεων έτσι ώστε περισσότεροι νέοι να επιλέξουν το δήμο ως τόπο διαβίωσης/κατοικίας/διαμονής και επαγγελματικής απασχόλησης, με παράλληλη ενίσχυση του τουρισμού και των επιχειρηματικών δραστηριοτήτων που σχετίζονται με αυτόν.

Η διαρροή του ανθρώπινου δυναμικού σε παραγωγικές ηλικίες, σε συνδυασμό με τη συνολική μείωση του πληθυσμού και την αυξητική τάση παραμονής στο δήμο ατόμων σε ηλικίες στα όρια της γήρανσης και άνω αποτελεί, μεσο-μακροπρόθεσμα, έναν καταλυτικό παράγοντα απομείωσης του ανθρώπινου δυναμικού ως συντελεστή παραγωγής στην περιοχή του δήμου που θα καταστήσει απαγορευτική κάθε προσπάθεια ανάκαμψης και ανάπτυξης της οικονομίας και ενίσχυσης της κοινωνικής συνοχής.

Συνεπώς η πρόκληση που έχει να αντιμετωπίσει ο Δήμος Έδεσσας είναι η δημιουργία συνθηκών που θα οδηγήσουν τους νέους στην επιλογή της παραμονής στην περιοχή του δήμου, παρέχοντας σε αυτούς κάθε μηχανισμό υποστήριξης για πρόσβαση στην αγορά εργασίας, είτε σε επίπεδο αυτοτελούς επιχειρηματικής δράσης, είτε σε επίπεδο εξαρτημένης απασχόλησης, αξιοποιώντας τα διαρκώς αυξανόμενα προσόντα τους, και ενισχύοντας την τοπική οικονομία μέσα από την ανάπτυξη του τουρισμού.

Παράλληλα, ο Δήμος καλείται, μαζί με τους συνεργαζόμενους φορείς, να διαχειριστεί, σε επίπεδο παροχής κοινωνικής φροντίδας, το τμήμα του πληθυσμού που είναι στα ηλικιακά επίπεδα γήρανσης με την βελτίωση και την περαιτέρω ανάπτυξη του αντίστοιχου μηχανισμού παροχής των σχετικών υπηρεσιών.

δ. Σκοπιμότητα ως προς τις Περιβαλλοντικές προκλήσεις

Σε σχέση με τα ζητήματα των υποδομών, του δομημένου και πολιτιστικού περιβάλλοντος, της πολεοδομικής οργάνωσης κλπ. διαπιστώνονται ορισμένες κρίσιμες αδυναμίες που οδηγούν στον προσδιορισμό των βασικών περιβαλλοντικών προκλήσεων, στις οποίες καλείται να απαντήσει η Στρατηγική Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης.

Το ιδιαίτερα αξιόλογο φυσικό-πολιτιστικό-τουριστικό απόθεμα της πόλης παραμένει σε σημαντικό βαθμό αναξιοποίητο, με την αδυναμία ενοποίησης, δικτύωσης και διασύνδεσης να αποτελεί ένα από τα βασικότερα αρνητικά χαρακτηριστικά της σημερινής κατάστασης. Ταυτόχρονα, η πόλη δεν έχει μέχρι σήμερα καταφέρει να αναδείξει στο έπακρο την ιδιαίτερη οικιστική / αστική της ταυτότητα, με τη διατηρητέα συνοικία Βαρόσι και το σύμπλεγμα προβιομηχανικών κτηρίων (Μύλων), βιομηχανικών κτιρίων (Εστία, Καναβουργείο) και την περιοχή των Καταρρακτών, ενώ καταγράφεται και αδυναμία σύνδεσης μεταξύ ιστορικού και εμπορικού – οικονομικού κέντρου. Σε συνέχεια των παραπάνω, υπάρχει έλλειψη οργανωμένου σχεδίου προβολής – προώθησης της πολιτιστικής κληρονομιάς του τόπου.

Σε αρκετές, κεντρικές κυρίως, περιοχές παρατηρείται πυκνή δόμηση, απουσία κοινοχρήστων χώρων αλλά και αδυναμία λειτουργικής σύνδεσής τους (χαρακτηριστικό παράδειγμα ο χώρος του Δημοτικού Σταδίου που λειτουργεί ως ένα σκληρό όριο ασυνέχειας και που εντείνει την προβληματική σύνδεση των κοινόχρηστων χώρων μεταξύ τους και των κοινόχρηστων χώρων με τα σημεία ιδιαίτερου τουριστικού – πολιτιστικού ενδιαφέροντος). Ελλιπής είναι και η διαχείριση των υφιστάμενων χώρων αστικού πρασίνου.

Το «δίκτυο» ποδηλατοδρόμων είναι ανύπαρκτο παρά το γεγονός ότι το μεγαλύτερο τμήμα της πόλης παρουσιάζει ομαλό ανάγλυφο. Αρκετοί χρησιμοποιούν ποδήλατο για τις μετακινήσεις τους και από την έναρξη της οικονομικής κρίσης ο αριθμός τους παρουσιάζει αύξηση. Αντίστοιχα, παρόλο που τα τελευταία χρόνια έγιναν σημαντικές παρεμβάσεις με πεζοδρόμηση στο εμπορικό κέντρο και εκατέρωθεν των ποταμοβραχιόνων που διαρρέουν την πόλη, υπάρχουν αυξημένες ανάγκες περαιτέρω πεζοδρομήσεων προκειμένου να δημιουργηθεί ένα ολοκληρωμένο δίκτυο πεζοδρόμων.

Τα παραπάνω οδηγούν στη γενική αναγκαιότητα η Στρατηγική Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης να επιδιώξει την ανάδειξη και διασύνδεση των αξιόλογων πόλων τουριστικού – πολιτιστικού ενδιαφέροντος της πόλης και τη σύνδεση του ιστορικού με το εμπορικό κέντρο, ενισχύοντας ταυτόχρονα τους χώρους αστικού πρασίνου και την «αίσθηση» ύπαρξης ενός «πράσινου δικτύου» και ενός «δικτύου» ήπιας μετακίνησης (πεζοδρομοι-ποδηλατόδρομοι).

ε. Σκοπιμότητα ως προς τις Προκλήσεις της κλιματικής αλλαγής

Πρόκληση για την πόλη της Έδεσσας αποτελεί η αντιμετώπιση των επιπτώσεων της κλιματικής αλλαγής, η οποία μπορεί να προκύψει μέσα από δράσεις αναβάθμισης της ποιότητας του αστικού πρασίνου, φυτεύσεις, αποκαταστάσεις φυσικού χαρακτήρα και απομάκρυνση τεχνικών στοιχείων, επέκταση του δικτύου κίνησης πεζών και των δυνατοτήτων χρήσης ποδηλάτων κλπ.

Όπως αναφέρεται και στην Εθνική Στρατηγική για την Κλιματική Αλλαγή, ένα από τα μεγαλύτερα προβλήματα που αντιμετωπίζουν οι σύγχρονες πόλεις είναι η έλλειψη χώρων πρασίνου. Η αύξηση των πράσινων επιφανειών συμβάλλει στην αισθητική, μορφολογική και ποιοτική αναβάθμιση των πόλεων, αλλά και στη βελτίωση της ποιότητας ζωής. Οι φυτεμένες επιφάνειες βελτιώνουν το μικροκλίμα των αστικών περιοχών, μειώνουν τη σκόνη και το νέφος, ενισχύουν και προστατεύουν τη μόνωση των κτιρίων, αυξάνουν την ενεργειακή απόδοση των κτιρίων και δημιουργούν φυσικό περιβάλλον για την αστική χλωρίδα και πανίδα. Ένα από τα σημαντικότερα ζητήματα στον τομέα αυτό που αντιμετωπίζει η Έδεσσα, αφορά τις ασυνέχειες στις δενδροστοιχίες, ως αποτέλεσμα εντομολογικής προσβολής ή γήρανσης, οι οποίες κρίνεται σκόπιμο να καλυφθούν από παρεμβάσεις αποκατάστασης / αναδημιουργίας τους.

Καθώς ο ελλειπής αστικός σχεδιασμός μπορεί να ενισχύσει τις επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής, ιδιαίτερη έμφαση θα πρέπει να δοθεί στο σχεδιασμό των ανοιχτών – πράσινων χώρων με όρους βιοκλιματικού σχεδιασμού, που θα είναι σε θέση να μετριάσουν το φαινόμενο της αστικής θερμικής νησίδας, το οποίο, λόγω της κλιματικής αλλαγής, έχει γίνει εντονότερο και αφορά ιδίως τα κέντρα των πόλεων και στην προώθηση της βιώσιμης αστικής κινητικότητας.

Συμπληρωματικά, ακόμα και εκτός του παρόντος Σχεδίου ΒΑΑ, υπάρχει ανάγκη μείωσης της ενέργειας που καταναλώνεται στο Δήμο είτε για τις ανάγκες θέρμανσης των δημοτικών και σχολικών κτιρίων είτε για το δημοτικό φωτισμό. Οι επικρατούσες κλιματολογικές συνθήκες σε συνδυασμό με την κακή ενεργειακή κατάσταση των κτιρίων οδηγούν σε αυξημένη κατανάλωση ενέργειας για την κάλυψη των απαιτήσεων. Για το σκοπό αυτό κρίνονται απολύτως απαραίτητες παρεμβάσεις στα φωτιστικά σώματα του οδοφωτισμού με αντικατάσταση των υφιστάμενων ενεργοβόρων φωτιστικών σωμάτων από αντίστοιχα νέου τύπου LED. Επίσης απαραίτητη είναι η ενεργειακή αναβάθμιση των κτιρίων για τον περιορισμό της κατανάλωσης ενέργειας κατά τη θέρμανση τους, κυρίως, αλλά και την ψύξη τους.

ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΣΚΟΠΙΜΟΤΗΤΑ

Η Στρατηγική Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης για την πόλη της Έδεσσας, έχοντας ως αφετηρία τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά του φυσικού και πολιτισμικού της περιβάλλοντος, επιδιώκει να αξιοποιήσει τα συγκριτικά πλεονεκτήματα της πόλης, να αναδείξει δυνατότητες και δυναμικές και να αναβαθμίσει συνολικά την τοπική οικονομία, την ποιότητα ζωής και την ελκυστικότητά της.

Η αξιοποίηση των συγκριτικών πλεονεκτημάτων της πόλης θα γίνει μετασχηματίζοντας το σημερινό στάδιο ως κομβικό σημείο στην καρδιά της πόλης, με κεφαλαιοποίηση των μέχρι σήμερα προσπαθειών, παρεμβάσεων και επενδύσεων και θα εδράζεται στην ενοποίηση χώρων, τη δικτύωση φορέων, προσώπων και επιχειρήσεων και τη συνέργεια των τριών τομέων της οικονομίας.

Η Στρατηγική θα πρέπει να προβλέπει ένα μείγμα παρεμβάσεων που να δρουν συνδυαστικά και να αντιμετωπίζουν συνολικά τις οικονομικές, κοινωνικές-δημογραφικές, περιβαλλοντικές προκλήσεις καθώς και αυτές που ανάγονται στην κλιματική αλλαγή. Ο ολοκληρωμένος και συνδυαστικός χαρακτήρας των παρεμβάσεων αφενός υπηρετεί τους στόχους της βιώσιμης ανάπτυξης αφετέρου δημιουργεί τις προϋποθέσεις για την ενίσχυση της ανθεκτικότητας της πόλης και την αντιμετώπιση των επιπτώσεων της οικονομικής κρίσης.

Κομβικό στοιχείο της Στρατηγικής Βιώσιμης Ανάπτυξης στην πόλη της Έδεσσας είναι ο ανθρωπογενής χαρακτήρας της, ήτοι η έμφαση στην παροχή δυνατοτήτων αξιοποίησης του κοινωνικού κεφαλαίου της περιοχής, υλοποιώντας δράσεις τόσο υποστήριξης των αδυνάτων (κυρίως οικονομικά) στρωμάτων του πληθυσμού όσο και ανάπτυξης των δυνατοτήτων και δεξιοτήτων (γνώσεων και ικανοτήτων) του ανθρώπινου δυναμικού, μέσω δημιουργίας των καταλλήλων σχημάτων σε επίπεδο κοινωνικής παρέμβασης και επιχειρηματικότητας αντίστοιχα.

2.3. ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗ ΜΕ ΒΑΣΗ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΚΑΙ ΜΕΛΕΤΕΣ

Περιφερειακό Πλαίσιο Χωρικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης

Πορίσματα για την περιοχή ως προς τις Οικονομικές και Περιβαλλοντικές Προκλήσεις:

- Η Έδεσσα μαζί με την Αριδαία και τα Γιαννιτσία αποτελούν τα κέντρα ανάπτυξης του Ν. Πέλλης.
- Τμήματα της πόλης διατηρούν τον παραδοσιακό τους χαρακτήρα.
- Σημαντικά είναι τα δείγματα Βιομηχανικής Αρχιτεκτονικής.

Προτάσεις σχεδιασμού ή πολιτικής:

Για τα τμήματα της πόλης με παραδοσιακό χαρακτήρα απαιτείται λήψη συντονισμένων οικονομικών - νομοθετικών μέτρων.

Σε σχέση με τα κελύφη που αποτελούν δείγματα βιομηχανικής αρχιτεκτονικής, η προσπάθεια επανάχρησής τους συνδέεται με τη χωροθέτηση σε αυτά πολιτιστικών, τουριστικών, εκπαιδευτικών, καλλιτεχνικών αλλά και επιχειρηματικών λειτουργιών.

Ο αναπτυξιακός ρόλος που αποδίδεται στην Έδεσσα είναι «Νομαρχιακό Κέντρο Ανάπτυξης», με βασικές επιχειρηματικές και αναπτυξιακές υποδομές το σιδηροδρομικό δίκτυο και τις ΒΕΠΕ. Θα πρέπει να υπάρξει ενίσχυση στις υπηρεσίες προς τις αγροτικές δραστηριότητες και στις ειδικές μορφές τουρισμού.

Στις «κατευθύνσεις για την προστασία και την ανάδειξη του φυσικού και πολιτιστικού περιβάλλοντος» προβλέπεται η αξιοποίηση της «μεγάλης αστικής και πολιτιστικής παράδοσης της πόλης της Έδεσσας», ενώ στις κατευθύνσεις για τον τριτογενή τομέα αναφέρεται ρητά: «Αξιοποίηση του φυσικού περιβάλλοντος και του αξιόλογου παραδοσιακού ιστού και οικιστικού αποθέματος (Βαρόσι, Ζώνη Καταρρακτών) της πόλης της Έδεσσας. Αξιοποίηση της περιοχής Άγρα και διασύνδεσή της με την ευρύτερη περιοχή Βεγορίτιδος-Καϊμακτσάλαν, ... με στόχο τη δημιουργία ολοκληρωμένου δικτύου πολιτιστικών και εναλλακτικών τουριστικών δραστηριοτήτων».

Όσον αφορά στα Σχέδια Ολοκληρωμένων Αστικών Παρεμβάσεων (ΣΟΑΠ) στην Περιφέρεια, τα μεγάλα αστικά κέντρα, συμπεριλαμβανομένης της Έδεσσας, αποτελούν περιοχές προτεραιότητας για αστικές αναπλάσεις, όπου «θα μπορούσε να προωθηθεί μια ολοκληρωμένη παρέμβαση ... με πολλαπλούς στόχους (ενοποίηση ελεύθερων - πολιτιστικών χώρων, απομάκρυνση οχλουσών χρήσεων, αναβάθμιση κεντρικών περιοχών κλπ), ...».

Γενικό Πολεοδομικό Σχέδιο Δήμου

Πορίσματα για την περιοχή: Στην εγκριτική απόφαση του ΓΠΣ Δήμου Έδεσσας (ΦΕΚ 967/15-10-1986) δεν περιλαμβάνονται πορίσματα.

Προτάσεις σχεδιασμού ή πολιτικής:

Το ΓΠΣ του Δήμου Έδεσσας περιλαμβάνει την πολεοδομική οργάνωση της πόλης της Έδεσσας για

πληθυσμιακό μέγεθος για την επόμενη πενταετία από την έγκρισή του της τάξης των 18.000 κατ. Προέβλεψε (συνοπτικά και επιλεκτικά):

- Την επέκταση του σχεδίου πόλης.
- Τη δημιουργία Πολιτιστικού Πάρκου στο χώρο του σημερινού γηπέδου. Ανάδειξη, σε συνδυασμό με το Πολιτιστικό Πάρκο, της παραδοσιακής περιοχής του Βαροσίου με τη χωροθέτηση σε παραδοσιακά κτίρια κέντρου νεότητας, λαογραφικού μουσείου και κέντρου ψυχικής υγείας. Αξιοποίηση του «Κανναβουργείου» σαν μουσείο βιομηχανίας και μετατροπής της Άνω και Κάτω Εστίας σε εργαστήριο και εκθετήριο παραδοσιακής υφαντουργίας – ταπητουργίας.
- Τη δημιουργία συνεχούς συστήματος αστικού πρασίνου – πεζοδρόμων – πλατειών - χώρων αναψυχής, πολιτισμού και αθλητισμού.
- Φυτεύσεις προστασίας – ανάδειξης.
- Οργάνωση συστήματος πεζοδρόμων.

Επιχειρησιακό Σχέδιο Δήμου

Πορίσματα για την περιοχή ως προς τις οικονομικές προκλήσεις (επιλογή):

Σημαντική παραγωγή αγροτικών προϊόντων (ιδίως κεράσια). Έλλειψη σήμανσης ΠΟΠ και ΠΓΕ για τα τοπικά προϊόντα. Μεγάλο δίκτυο αγροτικών υποδομών, άρδευσης και δρόμων που δεν συντηρείται επαρκώς και έχει μεγάλο κόστος λειτουργίας. Ύπαρξη πολλών αξιοθέατων ως σημεία τουριστικής έλξης αλλά αδυναμία συγκρότησης συνδυασμένου/ολοκληρωμένου τουριστικού προϊόντος, έλλειψη σύνδεσης μεταξύ των τομέων της τοπικής οικονομίας. Ύπαρξη τουριστικών επενδύσεων και υποδομών και δυνατότητα καθιέρωσης της περιοχής ως προορισμού για 12μηνο τουρισμό.

Πορίσματα για την περιοχή ως προς τις κοινωνικές προκλήσεις (επιλογή):

Ικανοποιητικός αριθμός δομών κοινωνικής υποστήριξης αλλά με ελλείψεις σε υποδομές και ανθρώπινο δυναμικό. Ικανοποιητικός αριθμός δομών σχολικής στέγης αλλά με σημαντική παλαιότητα και ενεργοβόρο λειτουργία των σχετικών κτιρίων. Δυνατότητα βελτίωσης υποδομών. Δυνατότητα ανάπτυξης σχημάτων αλληλεγγύης και εθελοντισμού. Δυνατότητα επέκτασης σχημάτων δια βίου εκπαίδευσης και κατάρτισης, ιδίως σε πεδία οικονομικού ενδιαφέροντος (επιχειρηματικότητα-τουρισμός).

Πορίσματα για την περιοχή ως προς τις δημογραφικές προκλήσεις (επιλογή):

Υψηλός δείκτης γήρανσης πληθυσμού με μεγάλα ποσοστά πληθυσμού σε ηλικίες γήρατος. Τάση αναχώρησης νεαρού πληθυσμού προς αναζήτηση απασχόλησης σε άλλες περιοχές. Μειωμένες ευκαιρίες απασχόλησης στην περιοχή. Δυνατότητα παροχής κινήτρων για απασχόληση με στόχο τη συγκράτηση του πληθυσμού. Δυνατότητα υποστήριξης οικογενειών ως μηχανισμό ελέγχου της γήρανσης πληθυσμού.

Πορίσματα για την περιοχή ως προς τις περιβαλλοντικές προκλήσεις (επιλογή):

Ισχυρή τοπική ταυτότητα και σημαντικό πολιτιστικό απόθεμα. Ύπαρξη δικτύου αξιοθέατων παγκόσμιας μοναδικότητας μέσα στον αστικό ιστό. Ύπαρξη διατηρητέου οικιστικού συνόλου με ενδιαφέρουσα αρχιτεκτονική κληρονομιά. Αδυναμία συγκρότησης συνδυασμένου τουριστικού προϊόντος. Έλλειψη οργανωμένου σχεδίου προβολής – προώθησης της πολιτιστικής κληρονομιάς του τόπου.

Φυσικό περιβάλλον με πλούσια γεωμορφολογία. Πλούσιο υδάτινο δυναμικό (καταρράκτες, ποτάμια κλπ.). Σημαντική παρουσία του νερού εντός της αστικής περιοχής.

Πληθώρα χώρων πρασίνου και αναψυχής. Ύπαρξη δικτύου πεζοδρόμων στο κέντρο της πόλης. Προβλήματα προσβασιμότητας σε δρόμους και πεζοδρόμια. Μη ύπαρξη θεσμοθετημένων ποδηλατοδρόμων. Έλλειψη πρόσφατου ΓΠΣ. Έλλειψη ολοκληρωμένης διαχείρισης και προστασίας κοινόχρηστων χώρων.

Μη μεταφορά δημοτικού σταδίου στη νέα του θεσμοθετημένη θέση. Εγκεκριμένη μελέτη κατασκευής νέου σταδίου Έδεσσας στην περιοχή Πασά Τσαϊρ. Ύπαρξη χώρου (στο κέντρο της πόλης) κατάλληλου για την αναμόρφωση του κέντρου.

Περιορισμένα δίκτυα αποχέτευσης. Μικτά δίκτυα αποχέτευσης – λειτουργία βόθρων.

Πορίσματα για την περιοχή ως προς τις προκλήσεις της κλιματικής αλλαγής (επιλογή):

Ύπαρξη δικτύου αντιπλημμυρικής προστασίας.

Προτάσεις σχεδιασμού ή πολιτικής:

Το μεσοπρόθεσμο αναπτυξιακό όραμα για το Δήμο Έδεσσας μπορεί να συνοψιστεί ως η δημιουργία κατάλληλων υποδομών, η εξασφάλιση συνθηκών και η αξιοποίηση ευκαιριών – προκλήσεων – συγκριτικών πλεονεκτημάτων για την ισόρροπη ανάπτυξη ολόκληρης της περιοχής του Δήμου, με βιώσιμες και αποδοτικές οικονομικές δραστηριότητες, με κοινωνική συνοχή και αλληλεγγύη, με σεβασμό στον πολιτισμό και το φυσικό περιβάλλον.

Ο γενικός αυτός προσανατολισμός του οραματικού στόχου εξειδικεύεται μέσα από την υιοθέτηση συγκεκριμένων αρχών που διέπουν το σχεδιασμό και την υλοποίηση των αναπτυξιακών δράσεων. Στις βασικότερες από τις αρχές αυτές περιλαμβάνονται (επιλογή):

- Διαφύλαξη και βελτίωση της ποιότητας ζωής
- Διασφάλιση ποιότητας στα έργα και στις δράσεις σε κάθε αναπτυξιακό τομέα
- Δημιουργία συνθηκών υγιούς και βιώσιμης οικονομικής ανάπτυξης σε όλους τους παραγωγικούς τομείς, με έμφαση στον πρωτογενή και την παραγωγή ποιοτικών επώνυμων τοπικών προϊόντων, αλλά και τον τριτογενή με τον εναλλακτικό τουρισμό και την εμπορία – προώθηση των τοπικών προϊόντων
- Ανάπτυξη και δημιουργική αξιοποίηση του ανθρώπινου δυναμικού της περιοχής
- Σεβασμός στο οικοπολιτιστικό απόθεμα της περιοχής

Οι αναπτυξιακές προτεραιότητες εκφράζονται με τη μορφή των ακόλουθων αξόνων:

A. προστασία του περιβάλλοντος και βελτίωση της ποιότητας ζωής (1ος άξονας)

B. ενίσχυση της κοινωνικής μέριμνας και των μέτρων για την υγεία, την παιδεία, τον πολιτισμό και τον αθλητισμό (2ος άξονας)

Γ. οικονομική ανάπτυξη και απασχόληση (3ος άξονας)

Δ. ανάπτυξη του Δήμου και των Νομικών Προσώπων του, ως οργανισμών, και στη βελτίωση των σχέσεών τους με τους πολίτες, τους λοιπούς δημόσιους και άλλους τοπικούς φορείς (4ος άξονας)

Ενδεικτικά μέτρα που περιλαμβάνονται στους παραπάνω άξονες είναι:

1.1.4. Βελτίωση ατμόσφαιρας και μικροκλίματος

1.2.3. Αναβάθμιση, διαχείριση και προστασία κοινόχρηστων χώρων, υπαίθριων χώρων και χώρων πρασίνου

1.3.8. Αναβάθμιση δικτύου κίνησης πεζών και ποδηλάτων

2.1.3 Ανάπτυξη και βελτίωση δομών υποστήριξης τρίτης ηλικίας

2.1.5. Υποστήριξη δομών ευπαθών κοινωνικών ομάδων

2.2.2. Ανάπτυξη και διαχείριση δομών δια βίου μάθησης

2.2.3. Υποστήριξη μονάδων εθελοντισμού

2.3.1. Ανάδειξη και προστασία τοπικής ταυτότητας και τοπικού πολιτισμού

2.3.2. Ανάδειξη και προστασία ιστορικών και πολιτιστικών μνημείων, κτιρίων και τόπων

3.3.1. Οργάνωση και διαχείριση τουριστικών πόρων

3.3.2 Βελτίωση και αξιοποίηση τουριστικών υποδομών εναλλακτικού τουρισμού

3.3.3 Αξιοποίηση χρηματοδοτικών μέσων για τη δημιουργία επενδυτικών ευκαιριών

3.4.1. Συμμετοχή σε προγράμματα αντιμετώπισης της ανεργίας και προώθησης της απασχόλησης

4.1.1 Εκπαίδευση – επιμόρφωση, ανακατανομή, ενίσχυση ανθρώπινου δυναμικού

Ειδικό Πλαίσιο Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης για τον Τουρισμό

Πορίσματα για την περιοχή ως προς τις οικονομικές προκλήσεις (τουρισμός):

Η Έδεσσα και η ευρύτερη περιοχή της εντάσσεται στην κατηγορία του εθνικού χώρου «(B) Αναπτυσσόμενες τουριστικά περιοχές», οι οποίες χαρακτηρίζονται από τα εξής στοιχεία:

- Συγκέντρωση ιδιαίτερων χαρακτηριστικών φυσικού και πολιτισμικού περιβάλλοντος.
- Αξιόλογη κατά περίπτωση ανάπτυξη τουριστικών δραστηριοτήτων.
- Περιορισμένη αξιοποίηση πόρων που ενδιαφέρουν τον τουρισμό.

- Δυνατότητα διαφοροποίησης και εμπλουτισμού του τουριστικού προϊόντος.
- Ύπαρξη ή προγραμματιζόμενη ανάπτυξη αποδεκτού επιπέδου υποδομών.

Περαιτέρω, σε αυτήν την κατηγορία περιοχών διαμορφώνονται τρεις υποκατηγορίες. Η Έδεσσα εμπίπτει στην υπο-κατηγορία «(B2) Περιοχές με περιθώρια ανάπτυξης ήπιων και εναλλακτικών μορφών τουρισμού» και ακόμα πιο συγκεκριμένα στην περιοχή «B2.3 Πιέρια – Βέρμιο – Καϊμακτσαλάν – Πάικο – Έδεσσα – Βέροια – Νάουσα».

Προτάσεις σχεδιασμού ή πολιτικής:

Οι ενέργειες και δράσεις που συνδέονται άμεσα ή έμμεσα με την εξυπηρέτηση του τουρισμού για την κατηγορία περιοχών B2 είναι οι ακόλουθες (συνοπτικά και επιλεκτικά):

- Διατήρηση, προστασία και ανάδειξη των φυσικών, ιστορικών, αρχιτεκτονικών κ.ά., σημείων του χώρου με «μοναδικά» χαρακτηριστικά.
- Λήψη μέτρων για την έγκαιρη πρόληψη φαινομένων υποβάθμισης της ποιότητας των φυσικών και ανθρωπογενών πόρων και συνδυασμένη προβολή τους.
- Συγκρότηση τοπικών πολυθεματικών δικτύων και βελτίωση της προσβασιμότητας μεταξύ των πόλων και των πόρων που τα συγκροτούν με περιβαλλοντικά ήπιες παρεμβάσεις στις οδικές συνδέσεις.
- Κατασκευή νέων, συμπλήρωση και αναβάθμιση υφιστάμενων τεχνικών, κοινωνικών, περιβαλλοντικών και πολιτιστικών υποδομών.
- Επανάχρηση αξιόλογων κτιρίων ή συνόλων.
- Αξιοποίηση των εκάστοτε τοπικών πόρων που παρουσιάζουν ενδιαφέρον για την ανάπτυξη ήπιων μορφών τουρισμού (αγροτουρισμού, περιγητικού, πεζοπορικού, πολιτιστικού τουρισμού κ.ά.)
- Δημιουργία υποδομών στήριξης, προώθηση προγραμμάτων εκπαίδευσης και πιστοποίησης απασχολούμενων σε εναλλακτικές μορφές τουρισμού (Eco-Management and Audit Scheme- EMAS).
- Προώθηση προγραμμάτων στήριξης αγροτικών ή και παραδοσιακών μεταποιητικών δραστηριοτήτων φιλικών προς το περιβάλλον (στήριξη ολοκληρωμένης ή βιολογικής γεωργίας, προϊόντων ονομασίας προέλευσης, παραδοσιακών τεχνικών, κ.α.).

Μελέτη «Αξιολόγηση, αναθεώρηση και εξειδίκευση του Περιφερειακού Πλαισίου Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας», ΦΑΣΗ Β' - ΣΤΑΔΙΟ Β.1. v4, Εισηγητική Έκθεση και Σχέδιο Υπουργικής Απόφασης

Πορίσματα για την περιοχή ως προς τις περιβαλλοντικές προκλήσεις:

Η Έδεσσα συμπεριλαμβάνεται στις περιοχές της ΠΚΜ που χαρακτηρίζονται, βάσει της ειδικής μελέτης για το Τοπίο, ως «Ζώνες Τοπίου Περιφερειακής Αξίας» και συγκεκριμένα αποτελούν «Αστικά, Πρωτοβιομηχανικά και

περιαστικά τοπία της Μακεδονίας».

Προτάσεις σχεδιασμού ή πολιτικής:

Η προστασία ενδιαφερόντων οικιστικών συνόλων ή και μεμονωμένων κτιρίων αφορά διαφορετικού μεγέθους περιοχές που μπορεί να είναι εκτεταμένες, όπου ρητά αναφέρεται το Βαρόσι της Έδεσσας. Οι δράσεις προστασίας - ανάδειξης - ανάπλασης τέτοιων περιοχών θα πρέπει να εξετάζονται με έναν περισσότερο ολοκληρωμένο χαρακτήρα που θα περιλαμβάνει μέτρα για την διατήρηση των παραδοσιακών χρήσεων και δραστηριοτήτων και όχι την προφύλαξη από τον μετασχηματισμό τους σε περιοχές "αμιγούς διασκέδασης".

Στρατηγική Ευφυούς Εξειδίκευσης (RIS3) στην Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας

Οι βασικές προκλήσεις της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας που έχουν καταγραφεί στην Στρατηγική Έξυπνης Εξειδίκευσης αντανακλώνται σε σημαντικό βαθμό και στην περιοχή της Έδεσσας. Είναι σημαντική πρόκληση η αξιοποίηση της τάσης επιστροφής στην γεωργία και η αναδιάρθρωση του πρωτογενούς τομέα προς μια κατεύθυνση εξωστρέφειας και πολυλειτουργίας, ειδικά σε συνδυασμό με την αξιοποίηση των τοπικών αγροτικών προϊόντων στον τουριστικό τομέα, ως στοιχείο του τοπικού τουριστικού προϊόντος.

Η ανάπτυξη του τουρισμού και η ανάδειξη της περιοχής ως τουριστικό προορισμό σε ετήσια βάση αποτελεί βασική πρόκληση για την ανάπτυξη της τοπικής οικονομίας. Συναφώς η αξιοποίηση του φυσικού και πολιτιστικού πλεονεκτήματος της περιοχής θα αποτελέσει κομβικό συντελεστή για τη βελτιστοποίηση του οικονομικού, κοινωνικού και περιβαλλοντικού αποτελέσματος της όλης προσπάθειας.

Βασικό στοιχείο για όλη αυτή την προσπάθεια θα είναι η αξιοποίηση των νέων τεχνολογιών πληροφορικής και ψηφιακών εφαρμογών που έχει αναχθεί σε κεντρική πρόκληση για την Κεντρική Μακεδονία στο πλαίσιο της Στρατηγικής Έξυπνης Εξειδίκευσης.

Το προτεινόμενο Σχέδιο Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης για το Δήμο Έδεσσας συνάδει με το στρατηγικό όραμα Έξυπνης Εξειδίκευσης της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας δεδομένου ότι στοχεύει στην ενδυνάμωση του ανθρώπινου κεφαλαίου, στην εμβάθυνση της συνεργασίας του χώρου της γνώσης με την επιχειρηματικότητα και τη δημιουργία νέων θέσεων εργασίας.

2.4. ΧΑΡΤΕΣ

Επισυνάπτονται οι ακόλουθοι Χάρτες:

- α. Συνολικός Χάρτης της Περιοχής Εφαρμογής**
- β. Χάρτης συγκέντρωσης προβλημάτων και προκλήσεων**
- γ. Χάρτης αντίστοιχων προτάσεων από Προγράμματα και μελέτες**

3. ΣΤΟΧΟΙ ΚΑΙ ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΗ ΤΗΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ

3.1. ΠΡΟΚΛΗΣΕΙΣ, ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΕΣ, ΑΔΥΝΑΜΙΕΣ ΚΑΙ ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ

ΠΙΝΑΚΑΣ 1: ΑΝΑΛΥΣΗ ΠΡΟΚΛΗΣΕΩΝ, ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΩΝ, ΑΔΥΝΑΜΙΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΟΠΤΙΚΩΝ

ΠΡΟΚΛΗΣΕΙΣ	ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΕΣ	ΑΔΥΝΑΜΙΕΣ	ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ
Οικονομικές			
1. Ανάδειξη δήμου Έδεσσας ως 12μηνο τουριστικό προορισμό	Α) Δίκτυο αξιοθέατων παγκόσμιας μοναδικότητας Β) Περιοχές ιδιαίτερου φυσικού κάλλους Γ) Ύπαρξη χιονοδρομικού και αεραθλητικού κέντρου Δ) Υφιστάμενη τουριστική υποδομή Ε) Δυνατότητα υποδοχής επενδύσεων	Α) Μη συγκροτημένο συνδυασμένο τουριστικό προϊόν Β) Ελλιπής δικτύωση τοπικών φορέων τουρισμού Γ) Εσωστρέφεια επιχειρήσεων Δ) Έλλειψη συνεργατικής κουλτούρας επιχειρήσεων Ε) Έλλειψη κουλτούρας τουριστικής συνείδησης Στ) Έλλειψη κατάρτισης σε θέματα τουρισμού	Α) Προορισμός για 12μηνο τουρισμό Β) Ανάπτυξη εναλλακτικών μορφών τουρισμού Γ) Συμπληρωματικό προϊόν με όμορες περιοχές (π.χ. συνδυασμό με θερμαλικές πηγές) Δ) Ανασχεδιασμός λαϊκών αγορών και δημιουργία λαϊκής αγοράς βιολογικών προϊόντων ως παραδοσιακά στοιχεία και πόλοι τουριστικής έλξης.
2. Εγκάρσια διασύνδεση τομέων τοπικής οικονομίας	Α) Σημαντική αγροτική παραγωγή με ανάδειξη προϊόντων (π.χ. κεράσι) Β) Ύπαρξη ΒΙΠΕ και ικανού αριθμού οικοτεχνιών Γ) Ανεπτυγμένη αγορά εντός αστικού ιστού	Α) Μη σύνδεση τοπικών τομέων οικονομικής δραστηριότητας μεταξύ τους Β) Έλλειψη συνεργατικής κουλτούρας επιχειρήσεων Γ) Έλλειψη σήμανσης προϊόντων ΠΟΠ & ΠΓΕ Ε) Εσωστρέφεια επιχειρήσεων	Α) Ενιαίο δίκτυο αξιοποίησης τοπικών προϊόντων («από το χωράφι στο καλάθι») Β) Ανασχεδιασμός λαϊκών αγορών και δημιουργία λαϊκής αγοράς βιολογικών προϊόντων ως στοιχεία εμπορικής δράσης
3. Ενίσχυση Επιχειρηματικότητας	Α) Πρόθυμο ανθρώπινο δυναμικό Β) Διαθεσιμότητα χώρων για υποδομές στήριξης Γ) Αξιοποίηση πετυχημένων πρακτικών από το παρελθόν	Α) Έλλειψη κινήτρων Β) Δυσμενές οικονομικό περιβάλλον Γ) Αδυναμία προσέλκυσης επενδύσεων	Α) Δημιουργία υποδομών και προγραμμάτων στήριξης επιχειρηματιών
Κοινωνικές			
1. Παροχή στήριξης για επιχειρηματική πρωτοβουλία και ευκαιριών απόκτησης δεξιοτήτων	Α) Ύπαρξη δυναμικού με αυξημένα τυπικά προσόντα Β) Ύπαρξη τομέων παραγωγικής απασχόλησης	Α) Γενικότερες συνθήκες ανεργίας και αυξημένου κόστους ζωής Β) Έλλειψη επενδυτικών πόρων	Α) Διαμόρφωση ολοκληρωμένου συστήματος στήριξης επιχειρηματικότητας και απόκτησης δεξιοτήτων
2. Ενίσχυση υποδομών και συστημάτων κοινωνικής πρόνοιας	Α) Έντονη αίσθηση αλληλεγγύης Β) Επαγγελματισμός του	Α) Ελλιπής καταγραφή αναγκών Β) Ελλείψεις σε	Α) Δημιουργία συστήματος/φορέα καταγραφής κοινωνικών

ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΟΛΟΚΛΗΡΩΜΕΝΗΣ ΒΙΩΣΙΜΗΣ ΑΣΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ – Β' ΦΑΣΗ
«Έδεσσα, Αστική Αναζωογόνηση»

	οικείου προσωπικού	προσωπικό και υποδομές κοινωνικής φροντίδας	δεδομένων B) Διαμόρφωση δομών και σχημάτων στήριξης ευπαθών κοινωνικών ομάδων
Δημογραφικές			
1. Αναστροφή διαρροής νέων από το Δήμο	A) Ύπαρξη δυναμικού με αυξημένα τυπικά προσόντα B) Ύπαρξη τομέων παραγωγικής απασχόλησης	A) Μείωση πληθυσμού σε παραγωγικές ηλικίες B) Γενικότερες συνθήκες ανεργίας και αυξημένου κόστους ζωής	A) Ενδυνάμωση του ανθρώπινου δυναμικού σε παραγωγική ηλικία
2. Ανατροπή αρνητικού ισοζυγίου γεννήσεων- θανάτων	A) Ισχυρή παρουσία θεσμού οικογένειας B) Ύπαρξη ικανών υποδομών στήριξης βρεφικής, παιδικής και τρίτης ηλικίας	A) Γενικότερες συνθήκες ανεργίας και αυξημένου κόστους ζωής	A) Δημιουργία συνθηκών βιωσιμότητας της κοινωνικής ανάπτυξης στο Δήμο
Περιβαλλοντικές			
1. Δικτύωση αξιόλογων στοιχείων πολιτισμού και περιβάλλοντος	A) Μεγάλος αριθμός θεσμοθετημένων ιστορικών τόπων, κτιρίων και πολιτιστικών μνημείων B) Ύπαρξη δικτύου αξιοθέατων παγκόσμιας μοναδικότητας μέσα στον αστικό ιστό. Γ) Ισχυρή τουριστική υποδομή στο αστικό κέντρο.	A) Ανυπαρξία ολοκληρωμένου σχεδίου για την τουριστική ανάπτυξη B) Απουσία σύνδεσης μεταξύ ιστορικού κέντρου και εμπορικού - οικονομικού κέντρου Γ) Αδυναμία συντήρησης των πολιτιστικών υποδομών	A) Οργάνωση τουριστικού προϊόντος με την αξιοποίηση της πολιτισμικής κληρονομιάς και του φυσικού περιβάλλοντος B) Ενοποίηση τουριστικού με εμπορικό κέντρο Έδεσσας
2. Ενδυνάμωση της ιδιαίτερης ταυτότητας	A) Αστικό κέντρο και πρωτεύουσα Ν. Πέλλας με δυνατότητες ευρείας υπερτοπικής σημασίας στην Κεντροδυτική Μακεδονία. Κομβικό σημείο ως ένα από τα δύο περάσματα προς Δ. Μακεδονία. B) Ιδιαίτερη οικιστική ταυτότητα με τη διατηρητέα συνοικία Βαρόσι, αλλά και το σύμπλεγμα προβιομηχανικών/ βιομηχανικών κτηρίων και την περιοχή των Καταρρακτών Γ) Σημαντική παρουσία του νερού εντός του αστικού ιστού (Καταρράκτες, Ποτάμια) και σύνδεση με Λίμνες, Υγροτόπους και	A) Ελλιπής αξιοποίηση των ιδιαίτερα αξιόλογων χώρων βιομηχανικής κληρονομιάς B) Έλλειψη καθιερωμένου ενιαίου τρόπου-ύφους σήμανσης χώρων και κτιρίων ενδιαφέροντος στην πόλη	A) Βελτίωση τουριστικού προϊόντος και επισκεψιμότητας B) Αξιοποίηση ευρωπαϊκών και εθνικών προγραμμάτων για την προστασία, ανάδειξη και διαχείριση του πολιτισμικού αποθέματος και φυσικού περιβάλλοντος

ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΟΛΟΚΛΗΡΩΜΕΝΗΣ ΒΙΩΣΙΜΗΣ ΑΣΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ – Β' ΦΑΣΗ
«Έδεσσα, Αστική Αναζωογόνηση»

	Πηγές πολύ κοντά στην πόλη		
3. Προστασία του φυσικού περιβάλλοντος και των χώρων αστικού πρασίνου	A) Αξιόλογο φυσικό περιβάλλον που εισχωρεί στην πόλη	A) Ελλιπής διαχείριση χώρων αστικού πρασίνου	A) Προστασία και ανάδειξη του φυσικού περιβάλλοντος και της τοπικής χλωρίδας B) Διατήρηση και επαύξηση βιοποικιλότητας
Κλιματικής Αλλαγής			
1. Προώθηση της βιώσιμης αστικής κινητικότητας	A) Πολιτική βούληση και πρόσφατες ενέργειες προς την κατεύθυνση της ενίσχυσης των κινήσεων των πεζών B) Ικανό πλάτος οδών ώστε να λάβουν κινήσεις πεζών και ποδηλάτων Γ) Ομαλό ανάγλυφο στο μεγαλύτερο τμήμα της πόλης Δ) Αυξημένη προτίμηση στη χρήση ποδηλάτου ακόμα και χωρίς δίκτυο ποδηλατοδρόμων	A) Κυκλοφοριακή συμφόρηση στο κέντρο B) Μη ύπαρξη θεσμοθετημένου δικτύου ποδηλατοδρόμων Γ) Αποσπασματικές πεζοδρομήσεις χωρίς λογική ολοκληρωμένου «δικτύου» Δ) Έλλειψη επαρκών χώρων στάθμευσης	A) Δυνατότητα μείωσης χρήσης αυτοκινήτων στο κέντρο της πόλης με ταυτόχρονη αύξηση χρήσης ποδηλάτων ή πεζοπορίας B) Ανάπτυξη δικτύου πεζοδρόμων και ποδηλατοδρόμων στο κέντρο της πόλης Γ) Καλύτερη διαχείριση χώρων στάθμευσης
2. Περιορισμός κινδύνων και προστασία της πόλης	A) Περιορισμένος κίνδυνος πλημμύρας λόγω της κατασκευής αντιπλημμυρικού έργου B) Ευνοϊκό μικροκλίμα στις περιοχές της πόλης που διαθέτουν δενδροστοιχίες και πάρκα Γ) Επικρατούντες ΒΔ άνεμοι λόγω θέσης, αναγλύφου και υψομέτρου	A) Σημαντικά κενά στις δενδροφυτεύσεις λόγω ασθενειών και γήρανσης B) Μεγάλη πυκνότητα δομημένου περιβάλλοντος που οδηγεί σε αυξημένες ανάγκες δροσισμού τους καλοκαιρινούς μήνες	A) Βελτίωση του μικροκλίματος B) Βελτίωση κατάστασης αστικού πρασίνου

3.2. ΕΝΤΟΠΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΠΟΙΗΣΗ ΑΝΑΓΚΩΝ

3.2.1. Ανάγκες ως προς τις Οικονομικές προκλήσεις

Με δεδομένη την στόχευση να καταστεί ο Δήμος Έδεσσας τουριστικός προορισμός καθ' όλη τη διάρκεια του έτους προκύπτει η ανάγκη συγκρότησης συνδυαστικού προϊόντος μέσω της βελτίωσης της δικτύωσης των τόπων πολιτισμού και περιβάλλοντος της Έδεσσας, της ανάπτυξης της τουριστικής ταυτότητας της περιοχής και της καλλιέργειας συνεργατικής κουλτούρας παροχής τουριστικών υπηρεσιών υψηλής ποιότητας από τις επιχειρήσεις. Επιπλέον, διαφαίνεται η ανάγκη κατάρτισης του ανθρώπινου δυναμικού της Έδεσσας, τόσο των ανέργων όσο και των εργαζομένων/επιχειρηματιών που δραστηριοποιούνται σε τομείς συναφείς με τον τουρισμό σε θέματα τουρισμού ώστε να αναδειχθούν τόσο οι τοπικοί προορισμοί όσο και η επιχειρηματική λειτουργία ως πόλος τουριστικής έλξης.

Η Έδεσσα αποτελεί μία περιοχή η οποία διαθέτει σημαντικά τοπικά προϊόντα τα οποία θα μπορούσαν να προβληθούν και να αναδειχθούν σε παράγοντα προσέλκυσης επισκεπτών στην περιοχή καθώς και να αντικείμενο σημαντικής οικονομικής δραστηριότητας μέσω της πώλησης τοπικών προϊόντων ως αναμνηστικών ειδών.

Επιπροσθέτως, το αρνητικό ισοζύγιο νέων επιχειρήσεων που παρατηρείται τα τελευταία χρόνια σε συνδυασμό με τη διαφυγή νέων από την περιοχή με σκοπό την ανεύρεση εργασίας σε μεγαλύτερα αστικά κέντρα διαμορφώνουν την ανάγκη στήριξης τόσο της απασχόλησης όσο και της επιχειρηματικότητας. Η ανάγκη αυτή σε συνδυασμό με την αδυναμία πολλών επιχειρήσεων ή επίδοξων επιχειρηματιών να διασφαλίσουν το απαιτούμενο κεφάλαιο για την υλοποίηση επενδύσεων που θα τονώσουν την επιχειρηματική δραστηριότητα και ανταγωνιστικότητα της περιοχής οδηγεί το Δήμο στο συμπέρασμα ότι η οικονομική ενίσχυση νέων αλλά και υφιστάμενων επιχειρήσεων αποτελεί προτεραιότητα για την οικονομική ανάπτυξη της περιοχής.

Η έλλειψη κοινωνικών επιχειρήσεων (ΚΟΙΝΣΕΠ) στην Έδεσσα, οι οποίες θα μπορούσαν να συμβάλουν τόσο στην οικονομική όσο και στην κοινωνική ανάπτυξη της περιοχής δημιουργεί την ανάγκη ενίσχυσης και ενθάρρυνσης της δημιουργίας ΚΟΙΝΣΕΠ, κυρίως στους τομείς οι οποίοι αναδεικνύονται ως μείζονος σημασίας για το Δήμο, όπως η δημιουργία ομάδας συνοδών πόλης και παραγωγής τοπικών προϊόντων.

Ποσοτικά στοιχεία που τεκμηριώνουν τον εντοπισμό:

Δείκτες	Τιμές (πρόσφατες)
Τουριστική Επισκεψιμότητα (παραμονή λιγότερο από 1 μέρα)	200.000 ετησίως
Μείωση επιχειρήσεων (2010-2016)	13,5%
Επιχειρήσεις Τριτογενούς Τομέα (επί συνόλου)	73%
Κοινωνικές Επιχειρήσεις (ΚΟΙΝΣΕΠ)	1

Οι ανάγκες προτεραιοποιούνται ως εξής:

Ανάγκη	Αιτιολόγηση	Χωρικός εντοπισμός
Ανάπτυξη τουριστικής ταυτότητας του Δήμου Έδεσσας	Βασικό εργαλείο στρατηγικής για την ανάδειξη της Έδεσσας σε τόπο μείζονος τουριστικού ενδιαφέροντος και την	Δήμος Έδεσσας

	προώθηση του τουριστικού ανταγωνιστικού πλεονεκτήματος	
Ανάπτυξη ψηφιακών εφαρμογών προβολής τουριστικού προϊόντος	Βασικό εργαλείο προσέλκυσης επισκεπτών	Δήμος Έδεσσας
Υποστήριξη νέων και υφιστάμενων επιχειρήσεων	Βασικό εργαλείο υποστήριξης επιχειρηματικών και επενδυτικών σχεδίων ως μέσο αύξησης της ανταγωνιστικότητας	Δήμος Έδεσσας
Υποστήριξη ανάπτυξης Κοινωνικών Επιχειρήσεων	Βασικό εργαλείο για την προώθηση της κοινωνικής επιχειρηματικότητας στην περιοχή με παράλληλο όφελος τόσο σε οικονομικούς όσο και σε κοινωνικούς όρους	Δήμος Έδεσσας
Ανάπτυξη ανθρώπινου δυναμικού ως προς τις παρεχόμενες τουριστικές υπηρεσίες	Βασικό εργαλείο για τη βελτίωση της ποιότητας των παρεχόμενων υπηρεσιών προς τους τουρίστες και την ανάπτυξη δεξιοτήτων των ανέργων στον τομέα του τουρισμού με στόχο την (αυτό)απασχόληση τους	Δήμος Έδεσσας

3.2.2. Ανάγκες ως προς τις Κοινωνικές προκλήσεις

Η διαχείριση των γενικότερων συνθηκών ανεργίας και αυξημένου κόστους ζωής καθιστά αναγκαία τη διαμόρφωση ενός αποτελεσματικού συστήματος απόκτησης και ανάπτυξης δεξιοτήτων ώστε να αξιοποιηθεί το υφιστάμενο ανθρώπινο δυναμικό της περιοχής. Παράλληλα δεδομένης της στοχοθεσίας για την ενίσχυση των υποδομών και συστημάτων κοινωνικής πρόνοιας είναι επιβεβλημένη η δημιουργία ενός ολοκληρωμένου μηχανισμού παρακολούθησης και καταγραφής των κοινωνικών δεδομένων, έτσι ώστε να μην αποτελεί παράγοντα αστοχίας των παρεμβάσεων η ελλιπής καταγραφή των αναγκών. Η διαπίστωση ποσοτικών και ποιοτικών δεδομένων των ευπαθών κοινωνικών ομάδων της περιοχής είναι αναγκαία για τη διαμόρφωση των απαραίτητων θεσμικών επιλογών και επιχειρησιακών σχημάτων στήριξης των ομάδων αυτών.

Επιπλέον, είναι επιτακτική ανάγκη η αξιοποίηση της αίσθησης αλληλεγγύης που διακρίνει τον τοπικό πληθυσμό ώστε να καλλιεργηθεί πνεύμα και λογική εθελοντικής δράσης του τοπικού πληθυσμού, κάτι που θα συμβάλλει σημαντικά για να καλυφθούν οι ελλείψεις που καταγράφονται τόσο ως προς το προσωπικό όσο και ως προς τις υποδομές κοινωνικής φροντίδας.

Η έλλειψη υποδομών υποστήριξης ατόμων που αντιμετωπίζουν προβλήματα περιθωριοποίησης και κοινωνικού αποκλεισμού δημιουργεί την ανάγκη θεσμοθέτησης μηχανισμών αντιμετώπισης από πλευράς του Δήμου.

Ποσοτικά στοιχεία που τεκμηριώνουν τον εντοπισμό:

Δείκτες	Τιμές (πρόσφατες)
Ανεργία	18,96%
Ωφελούμενοι από δομές τρίτης ηλικίας	2325
Ωφελούμενοι από δομές ΑΜΕΑ	12
Ωφελούμενοι από δομές καταπολέμησης φτώχειας	1432

Οι ανάγκες προτεραιοποιούνται ως εξής:

Ανάγκη	Αιτιολόγηση	Χωρικός εντοπισμός
Χαρτογράφηση κοινωνικών αναγκών	Απαραίτητη βάση διαμόρφωσης και εφαρμογής πολιτικών	Δήμος Έδεσσας
Καλλιέργεια πνεύματος εθελοντισμού	Αξιοποίηση αίσθησης αλληλεγγύης πληθυσμού και κάλυψη ελλείψεων στελεχιακού δυναμικού και παροχή υπηρεσιών προς κοινωνικό όφελος	Δήμος Έδεσσας
Υπηρεσίες Συμβουλευτικής υποστήριξης	Υποστήριξη ατόμων να διαχειριστούν προβλήματα κοινωνικού αποκλεισμού	Δήμος Έδεσσας
Ενίσχυση απασχόλησης ανέργων	Βασικός μηχανισμός ενεργητικών πολιτικών καταπολέμησης ανεργίας	Δήμος Έδεσσας
Ενίσχυση απασχόλησης ΑμΕΑ	Ανάπτυξη δεξιοτήτων ΑμΕΑ για την ένταξή τους στην αγορά εργασίας	Δήμος Έδεσσας

3.2.3. Ανάγκες ως προς τις Δημογραφικές προκλήσεις

Βασική διαπίστωση είναι η γήρανση του πληθυσμού, ενώ το αρνητικό ισοζύγιο γεννήσεων-θανάτων προοιωνίζει τη όξυνση των προβλημάτων που προέρχονται από τη σταδιακή μείωση του ενεργού πληθυσμού. Κύρια ανάγκη της περιοχής είναι η διατήρηση του ανθρώπινου δυναμικού που βρίσκεται σε παραγωγική ηλικία καθώς τόσο η αριθμητική/δημογραφική μείωση του, όσο και η καταγραφόμενη τάση αναχωρητισμού για εύρεση απασχόλησης σε άλλες περιοχές αποδυναμώνουν τη παραγωγική δυναμική του τοπικού πληθυσμού.

Η κοινωνία η οποία αντιμετωπίζει το πρόβλημα της γήρανσης του πληθυσμού θα πρέπει να προνοήσει για την παροχή υπηρεσιών στα ηλικιωμένα άτομα και τους ασθενείς ώστε να διαφυλάξει το βιοτικό τους επίπεδο και να διασφαλίσει την ενεργό συμμετοχή τους στην κοινωνία για όσο το δυνατό μεγαλύτερο χρονικό διάστημα.

Παράλληλα, θα πρέπει να γίνουν ενέργειες που στοχεύουν στη διατήρηση του νεανικού πληθυσμού (μέσω της ενίσχυσης των ευκαιριών απασχόλησης και υποαπασχόλησης) καθώς και στη δημιουργία ευνοϊκών συνθηκών για τα νέα ζευγάρια στην ανατροφή των παιδιών.

Συνεπώς, η δημιουργία συνθηκών βιωσιμότητας της κοινωνικής ανάπτυξης με την αξιοποίηση των δομών στήριξης τόσο της οικογένειας, όσο και της δημιουργίας ενός πιο αποτελεσματικού πλαισίου στήριξης της τρίτης ηλικίας καθίστανται αναγκαία συστατικά στο πλαίσιο των δημογραφικών παρεμβάσεων καθώς ζητούμενο είναι η διαμόρφωση συνθηκών ευημερίας του τοπικού πληθυσμού, τόσο σε οικονομικό όσο και σε κοινωνικό επίπεδο.

Ποσοτικά στοιχεία που τεκμηριώνουν τον εντοπισμό:

Δείκτες	Τιμές (πρόσφατες)
Αύξηση Πληθυσμού άνω των 60 (2001-2011)	47%
Μείωση Πληθυσμού κάτω των 25 (2001-2011)	25%

Οι ανάγκες προτεραιοποιούνται ως εξής:

Ανάγκη	Αιτιολόγηση	Χωρικός εντοπισμός
--------	-------------	--------------------

Ενίσχυση κοινωνικών δομών	Βελτίωση συνθηκών διαβίωσης	Δήμος Έδεσσας

3.2.4. Ανάγκες ως προς τις Περιβαλλοντικές προκλήσεις

Έχει διαπιστωθεί αδυναμία σύνδεσης μεταξύ ιστορικού και εμπορικού – οικονομικού κέντρου, ανάγκη δικτύωσης των αξιόλογων στοιχείων πολιτισμού και περιβάλλοντος και ενδυνάμωσης της ιδιαίτερης ταυτότητας της πόλης. Επίσης παρατηρήθηκε απουσία κοινοχρήστων χώρων και αδυναμία λειτουργικής σύνδεσής τους καθώς και σημαντικές αδυναμίες που αφορούν τη βιώσιμη αστική κινητικότητα (κυκλοφοριακή συμφόρηση, απουσία θεσμοθετημένου δικτύου ποδηλατοδρόμων, αποσπασματικές πεζοδρομήσεις χωρίς λογική ολοκληρωμένου «δικτύου» και έλλειψη επαρκών χώρων στάθμευσης). Τέλος έχει εντοπιστεί ένας αριθμός ζητημάτων σε σχέση με το φυσικό περιβάλλον και την προστασία του (μικρό ποσοστό αστικού πρασίνου, ελλιπής διαχείριση χώρων αστικού πρασίνου κ.α.). Αναγκαία κρίνεται και η προστασία του φυσικού περιβάλλοντος και των χώρων αστικού πρασίνου.

Ποσοτικά στοιχεία που τεκμηριώνουν τον εντοπισμό:

Δείκτες	Τιμές (πρόσφατες)
Μήκος πεζοδρόμων	4540 m
Έκταση χώρων πρασίνου / κάτοικο	7m ² / κατ. (συμπεριλαμβάνονται αυλές σχολείων, γήπεδα, στάδιο)
Ποσοστό υλοποιημένου πρασίνου / συνολική έκταση πόλης	3,5 %
Έκλυση ρύπων (ετησίως)	38.235 ton CO ₂

Οι ανάγκες προτεραιοποιούνται ως εξής:

Ανάγκη	Αιτιολόγηση	Χωρικός εντοπισμός
Σύνδεση ιστορικού και εμπορικού – οικονομικού κέντρου, δικτύωση αξιόλογων στοιχείων	Αξιοποίηση πολιτισμικής κληρονομιάς και φυσικού περιβάλλοντος Ενοποίηση τουριστικού με εμπορικό κέντρο Έδεσσας	Πάρκο Καταρακτών, Υπαίθριο Μουσείο Νερού (Μύλοι, Κανναβουργείο), περιοχή Σταδίου, Βαρόσι, εμπορικό κέντρο πόλης
Βελτίωση και λειτουργική σύνδεση κοινόχρηστων χώρων	Ανάπτυξη δικτύου κοινοχρήστων χώρων Βελτίωση μικροκλίματος που οδηγεί σε μείωση των αναγκών θέρμανσης και δροσισμού	Έδεσσα
Ενδυνάμωσης της ιδιαίτερης ταυτότητας της πόλης	Βελτίωση τουριστικού προϊόντος και επισκεψιμότητας	Έδεσσα
Προώθηση βιώσιμης αστικής κινητικότητας	Μείωση εκπομπών CO ₂ χάρη στη χρήση ολοκληρωμένου δικτύου ποδηλατοδρόμων και πεζοδρόμων και βελτίωσης συνθηκών στάθμευσης	Έδεσσα
Προστασία του φυσικού περιβάλλοντος και των χώρων αστικού πρασίνου	Προστασία και ανάδειξη του φυσικού περιβάλλοντος και της τοπικής χλωρίδας	Έδεσσα

3.2.5. Ανάγκες ως προς τις προκλήσεις της Κλιματικής αλλαγής

Τα κυριότερα ζητήματα σε σχέση με την αντιμετώπιση προκλήσεων της κλιματικής αλλαγής είναι η προώθηση της βιώσιμης αστικής κινητικότητας με την παράλληλη μείωση εκπομπών CO₂. Ταυτόχρονα διαπιστώνονται σημαντικά κενά στις δενδροφυτεύσεις λόγω ασθενειών και γήρανσης, αυξημένες ανάγκες δροσισμού τους καλοκαιρινούς μήνες και εν γένει ανάγκη εξοικονόμησης ηλεκτρικής ενέργειας.

Ποσοτικά στοιχεία που τεκμηριώνουν τον εντοπισμό:

Δείκτες	Τιμές (πρόσφατες)
Μήκος δικτύου ποδηλατοδρόμων	0 m
Εκπομπές CO ₂ από τα κτίρια της Έδεσσας ανά μορφή ενέργειας	52% από ηλεκτρική ενέργεια (τμήμα της οποίας χρησιμοποιείται για δροσισμό)
Ασθενή δέντρα δενδροστοιχιών πεζοδρομιών	15%
Ποσοστό εκπομπών CO ₂ ανά μορφή ενέργειας	41% από ηλεκτρική ενέργεια (τμήμα της οποίας χρησιμοποιείται για δροσισμό)

Οι ανάγκες προτεραιοποιούνται ως εξής:

Ανάγκη	Αιτιολόγηση	Χωρικός εντοπισμός
Προώθηση βιώσιμης αστικής κινητικότητας	Βελτίωση κυκλοφοριακών συνθηκών και στροφή προς τη χρήση ήπιων μέσων μετακίνησης	Έδεσσα
Προστασία της πόλης και του αστικού πρασίνου	Βελτίωση κατάστασης αστικού πρασίνου	Κεντρικό τμήμα πόλης

3.3. ΑΞΟΝΕΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ, ΕΙΔΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ ΚΑΙ ΕΝΤΑΞΗ ΣΤΟ Ε.Π. ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ 2014-2020

3.3.1. Αιτιολόγηση των Στρατηγικών Στόχων

Αιτιολόγηση των Στρατηγικών Στόχων

Σημαντικό μέρος των φυσικών και πολιτιστικών πόρων – αρχιτεκτονικής κληρονομιάς της Έδεσσας είναι σήμερα αναξιοποίητο, ενώ σημαντική αδυναμία αποτελεί η έλλειψη επαρκούς διασύνδεσης και δικτύωσης αυτών των σημείων / τόπων ενδιαφέροντος. Προς την κατεύθυνση αυτή, η Στρατηγική θα επιχειρήσει να μεγιστοποιήσει τη δικτύωση και τις συνέργειες, να αναδείξει την ιδιαίτερη αστική ταυτότητα της πόλης και, μέσα από συγκεκριμένες παρεμβάσεις, να συμβάλλει στον εμπλουτισμό του τουριστικού προϊόντος και στην ανάπτυξη μιας νέας δυναμικής, δημιουργώντας πολλαπλασιαστικά οφέλη.

Η προστασία τόσο του φυσικού όσο και του αστικού/δομημένου περιβάλλοντος της πόλης αποτελεί κρίσιμο στοιχείο της προτεινόμενης Στρατηγικής, εξαιτίας των ιδιαίτερων χαρακτηριστικών της που επηρεάζουν τόσο το μικροκλίμα όσο και τη βλάστηση. Τα προβλήματα που ανάγονται σε μεγάλες οικιστικές πυκνότητες, σε έλλειψη ή αδυναμία διασύνδεσης κοινοχρήστων χώρων, σε προβληματική αστική κινητικότητα κλπ. θα επιχειρηθεί να αμβλυνθούν μέσα από παρεμβάσεις που εστιάζουν στην προώθηση της βιώσιμης αστικής κινητικότητας και τη μείωση εκπομπών CO₂. Τα παραπάνω, άμεσα ή έμμεσα, σχετίζονται βεβαίως με τις προκλήσεις της κλιματικής αλλαγής και την ανάγκη προσαρμογής σε αυτήν.

Η διάρθρωση της επιχειρηματικής δραστηριότητας στην περιοχή της Έδεσσας, διακρινόμενη τόσο για την τριτογενή φύση της, όσο και για την μικρομεσαία ατομική επιχειρηματικότητα ως μοντέλο δράσης, χρήζει επανεξέτασης με προοπτική τον προσανατολισμό στο τουριστικό προϊόν που διαθέτει ή μπορεί να αναπτύξει η περιοχή. Σε αυτό το πλαίσιο τόσο η αξιοποίηση των τοπικών προϊόντων, ως ενδεικτικά στοιχεία ταυτότητας της περιοχής, όσο και η εξωστρέφεια των επιχειρήσεων, θα λειτουργήσουν ως μηχανισμοί προσέλκυσης επιχειρηματικής δράσης αλλά και τουριστικού κοινού.

Παράλληλα τα προβλήματα ρήξης που καταγράφονται στον κοινωνικό ιστό και η έντονη παράσταση ανεργίας (ήτοι τόσο η υπαρκτή ανεργία όσο και η αίσθηση έλλειψης προοπτικής απασχόλησης) καθιστούν επιβεβλημένη την ενίσχυση της αίσθησης της κοινωνικής συνοχής και της αλληλεγγύης στον τοπικό πληθυσμό, ώστε να συμβάλλουν στην διαχείριση – με απώτερο στόχο την αποτροπή – των φαινομένων φτωχοποίησης του πληθυσμού. Στόχος είναι η ανατροπή της καταγραφόμενης αναχωρητικής τάσης (αναζήτηση εργασίας σε άλλες περιοχές) και η διατήρηση του ανθρώπινου δυναμικού στην περιοχή της Έδεσσας με την δημιουργία και παροχή ευκαιριών βιώσιμης απασχόλησης και την καθιέρωση συνθηκών αποτελεσματικής κοινωνικής συμβίωσης.

Σημαντική παράμετρος της στρατηγικής είναι τέλος η βελτίωση της δημογραφικής προοπτικής με βασική επιλογή την ανατροπή της καταγραφόμενης τάσης γήρανσης του πληθυσμού, χρησιμοποιώντας ως μέσο την δημιουργία θεσμών κοινωνικής αλληλεγγύης που να στηρίζουν την οικογένεια και να δημιουργούν ένα κοινωνικό δίκτυο ασφαλείας για τους νέους ανθρώπους, ώστε να επιλέξουν την παραμονή τους στην περιοχή και την δημιουργία οικογένειας, διαμορφώνοντας έτσι κύτταρα συνοχής και ανάπτυξης της τοπικής κοινωνίας. Η ίδια προσπάθεια θα αφορά και στις ευπαθείς ομάδες του τοπικού πληθυσμού, ώστε να αποτρέπει την περιθωριοποίησή τους και να ενισχύσει τις δυνατότητες ενεργού συμμετοχής τους στα κοινωνικά δρώμενα και την οικονομική

δραστηριότητα της περιοχής.

Άξονες Στρατηγικής

Μετά τα παραπάνω, οι βασικοί άξονες της Στρατηγικής για τη Βιώσιμη Αστική Ανάπτυξης της πόλης της Έδεσσας είναι οι εξής:

Άξονας Στρατηγικής 1. Ανάδειξη, διασύνδεση και δικτύωση των αξιόλογων στοιχείων φυσικής και πολιτιστικής κληρονομιάς της πόλης της Έδεσσας

Άξονας Στρατηγικής 2. Προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή

Άξονας Στρατηγικής 3. Διασύνδεση των τομέων της οικονομίας και ενίσχυση της επιχειρηματικότητας

Άξονας Στρατηγικής 4. Στήριξη κοινωνικής συνοχής και αλληλεγγύης στην Έδεσσα

3.3.2. Συγκρότηση των Αξόνων Στρατηγικής σε Ειδικούς Στόχους

ΠΙΝΑΚΑΣ 2: ΑΞΟΝΕΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ, ΕΙΔΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ, ΣΥΝΕΡΓΙΕΣ

ΑΞΟΝΕΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ	ΕΙΔΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ	ΑΙΤΙΟΛΟΓΗΣΗ (ως προς προκλήσεις)	ΣΥΝΕΡΓΙΕΣ με Ε.Σ. ...
1. Ανάδειξη Διασύνδεση & Δικτύωση των Αξιόλογων Στοιχείων Φυσικής & Πολιτιστικής Κληρονομιάς της πόλης της Έδεσσας	1.1. Δικτύωση τόπων πολιτισμού και περιβάλλοντος της Έδεσσας	Καταγράφεται αδυναμία σύνδεσης μεταξύ ιστορικού και εμπορικού – οικονομικού κέντρου και ασυνέχεια κοινόχρηστων χώρων μεταξύ τους και με τα σημεία ιδιαίτερου ενδιαφέροντος.	1.2, 2.1
	1.2. Ανάδειξη της ιδιαίτερης αστικής ταυτότητας της Έδεσσας	Η πόλη δεν έχει μέχρι σήμερα καταφέρει να αναδείξει στο έπακρο την ιδιαίτερη οικιστική / αστική της ταυτότητα.	1.1, 3.1, 4.1
2. Προσαρμογή στην Κλιματική Αλλαγή	2.1. Προώθηση της βιώσιμης αστικής κινητικότητας	Κύριες αδυναμίες στην αστική κινητικότητα αποτελούν οι αποσπασματικές πεζοδρομήσεις χωρίς λογική ολοκληρωμένου «δικτύου», η έλλειψη δικτύου ποδηλατοδρόμων, η κυκλοφοριακή συμφόρηση, η μεγάλη πυκνότητα δομημένου περιβάλλοντος και τα προβλήματα στη στάθμευση.	1.1
	2.2. Μείωση εκπομπών CO2	Υπάρχει ανάγκη μείωσης της ενέργειας που καταναλώνεται στο Δήμο είτε για τις ανάγκες θέρμανσης των δημοτικών και σχολικών κτιρίων είτε για το δημοτικό φωτισμό. Οι επικρατούσες κλιματολογικές συνθήκες σε συνδυασμό με την κακή ενεργειακή κατάσταση των κτιρίων οδηγούν σε αυξημένη κατανάλωση ενέργειας για την κάλυψη των απαιτήσεων.	

ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΟΛΟΚΛΗΡΩΜΕΝΗΣ ΒΙΩΣΙΜΗΣ ΑΣΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ – Β' ΦΑΣΗ
«Έδεσσα, Αστική Αναζωογόνηση»

3. Διασύνδεση των τομέων της οικονομίας και ενίσχυση της επιχειρηματικότητας	3.1. Υποστήριξη επιχειρηματικότητας	Πρόκειται για μηχανισμό αντιμετώπισης της έλλειψης σύνδεσης των τομέων οικονομικής δραστηριότητας ώστε να υπάρχει σύνδεση μεταξύ τοπικής εμπορικής δραστηριότητας και τουρισμού, παροχής συμβουλών προς επιχειρηματίες	1.2, 4.1
4. Στήριξη Κοινωνικής Συνοχής και Αλληλεγγύης στην Έδεσσα	4.1. Βελτίωση της ποιότητας ζωής των πολιτών	Η κοινωνική συνοχή πλήττεται από τις συνθήκες κρίσης και είναι απαραίτητη η στήριξη ιδίως του ποσοστού του άνεργου πληθυσμού	1.2, 3.1, 4.2
	4.2. Υποστήριξη Ευπαθών Κοινωνικών Ομάδων	Η αστική φτώχεια και η μη ακριβής καταγραφή των ευπαθών ομάδων αποτελούν βασικούς κινδύνους συνοχής και αίτια αστοχίας πολιτικών παρεμβάσεων, επιβάλλοντας την αντιμετώπιση τους.	4.1, 4.3
	4.3. Ανάπτυξη Εθελοντισμού	Είναι απαραίτητη η δημιουργία μηχανισμού διαχείρισης των επιπτώσεων της κρίσης με διάφορα μέσα όπως η δημιουργία σχημάτων αλληλεγγύης και εθελοντισμού.	4.2

Συνθετική αιτιολόγηση συνεργιών

Βασικό ζητούμενο της Στρατηγικής Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης στην περιοχή της Έδεσσας είναι η βελτίωση της ποιότητας ζωής του τοπικού πληθυσμού, λαμβάνοντας ως δεδομένη την έννοια της ποιότητας ζωής όπως την προσδιορίζει ο Παγκόσμιος Οργανισμός Υγείας, ήτοι την υποκειμενική αντίληψη που έχει το άτομο για τη θέση του στη ζωή, μέσα στα πλαίσια του συστήματος αξιών και πολιτισμικών χαρακτηριστικών της κοινωνίας στην οποία ζει, καθώς και σε συνάρτηση με τους προσωπικούς στόχους, τις προσδοκίες, τα πρότυπα και τις ανησυχίες του. Η έννοια αυτή περιλαμβάνει τη σωματική υγεία του ατόμου, την ψυχολογική του κατάσταση, το επίπεδο ανεξαρτησίας του, τις κοινωνικές του σχέσεις, τα προσωπικά του πιστεύω καθώς και τη σχέση του με το περιβάλλον. Αυτά τα στοιχεία αποτελούν τους άξονες διάρθρωσης της Στρατηγικής Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης στην Έδεσσα.

Στο πλαίσιο αυτό αναπτύσσονται μια σειρά από στοχευμένες παρεμβάσεις, οι οποίες κωδικοποιούνται σε τέσσερις άξονες που καλύπτουν το σύνολο των πτυχών που τίθενται ως επιλέξιμοι από τη σχετική δράση του ΠΕΠ Κεντρικής Μακεδονίας. Οι επιχειρησιακοί άξονες περιλαμβάνουν:

α) δυο άξονες με στόχους που αφορούν το εξωτερικό περιβάλλον ανθρωπίνης δράσης, δηλαδή αφενός το αστικό περιβάλλον και την κλιματική αλλαγή με την επίδραση που έχει σε αυτό και αφετέρου το πολιτιστικό περιβάλλον και την ιδιαίτερη ιστορική ταυτότητα της πόλης της Έδεσσας και

β) δυο άξονες με στόχους που εστιάζουν αφενός στην ανθρωπογενή δραστηριότητα ήτοι την οικονομική δραστηριότητα και την επιχειρηματικότητα και αφετέρου στην κοινωνική διάσταση της βιώσιμης ανάπτυξης που περιλαμβάνει δράσεις κοινωνικής πολιτικής που αφορούν σε σχήματα παροχής υπηρεσιών στους πολίτες αλλά και σε σχήματα αλληλεγγύης ώστε να υπάρξει ειδική μέριμνα για τις ευπαθείς ομάδες πληθυσμού.

Η διάδραση των στόχων αυτών και η συνέργειά τους έγκειται ακριβώς στην αξιοποίηση των εγγενών στοιχείων του φυσικού και αστικού περιβάλλοντος της περιοχής ως πεδίων ανάπτυξης δραστηριοτήτων τόσο για την ίδια τη βελτίωσή τους όσο και για την ενεργοποίηση της χρησιμότητάς τους ως στοιχεία προστιθέμενης αξίας στην οικονομική δράση, την καλλιέργεια και ανάπτυξη επιχειρηματικού πνεύματος και την δημιουργία συνθηκών κοινωνικής συνοχής.

Με αυτή τη λογική, η αξιοποίηση των νέων τεχνολογιών ως μηχανισμό τόσο προβολής όσο και ενημέρωσης κάθε ενδιαφερόμενου, αλλά και ως εργαλείο ανάπτυξης δεξιοτήτων του πληθυσμού και καταγραφής των δεδομένων της περιοχής, συμπεριλαμβανομένων των κοινωνικών δεδομένων, αποτελεί μια ιδιαίτερα κατάλληλη επιλογή που θα επιτρέψει τη διενέργεια μιας ολοκληρωμένης παρέμβασης με τεχνικά, οικονομικά και κοινωνικά χαρακτηριστικά.

Οι τέσσερις επιχειρησιακοί άξονες και οι συναφείς στόχοι που αναπτύσσει η Στρατηγική Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης της Έδεσσας αλληλοεπιδρούν καθώς οι δύο πρώτοι άξονες δημιουργούν το περιβάλλον στο οποίο θα αναπτυχθούν οι δράσεις των δύο επομένων αξόνων, οι οποίοι με τη σειρά τους θα αποτελέσουν το έναυσμα ανάδειξης των αποτελεσμάτων των πρώτων αξόνων ως σημεία τουριστικής έλξης επισκεπτών αλλά και κοινωνικής συνύπαρξης και αλληλεγγύης του τοπικού πληθυσμού. Η αλληλεπίδραση αυτή τονίζεται από το γεγονός ότι ωφελούμενος από την συνολική παρέμβαση είναι ο πληθυσμός της Έδεσσας, τόσο ως προς το περιβάλλον στο οποίο ζει όσο και ως προς τη δραστηριότητα, οικονομική και κοινωνική, που θα αναπτύξει σε αυτό το περιβάλλον.

3.3.3. Ένταξη Αξόνων Στρατηγικής και Ειδικών Στόχων στο Ε.Π. Κεντρικής Μακεδονίας

ΠΙΝΑΚΑΣ 3: ΕΝΤΑΞΗ Σ.Α.Α. ΣΤΟ ΠΕΠ

ΑΞΟΝΕΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ Σ.Α.Α.	ΕΙΔΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ	ΕΙΔΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ ΠΕΠ	ΕΠΕΝΔΥΤ. ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΕΣ ΠΕΠ	ΑΞΟΝΕΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ (Θ.Σ.) ΠΕΠ
1 Ανάδειξη Διασύνδεση & Δικτύωση των Αξιόλογων Στοιχείων Φυσικής & Πολιτιστικής Κληρονομιάς της πόλης της Έδεσσας	1.1. Δικτύωση τόπων πολιτισμού και περιβάλλοντος της Έδεσσας	6ε1	6ε	6
	1.2. Ανάδειξη της ιδιαίτερης αστικής ταυτότητας της Έδεσσας	2γ1, 6γ1	2γ, 6γ	2, 6
2. Προσαρμογή στην Κλιματική Αλλαγή	2.1. Προώθηση της βιώσιμης αστικής κινητικότητας	4ε1	4ε	4
	2.2. Μείωση εκπομπών CO2			
3. Διασύνδεση των τομέων της οικονομίας και ενίσχυση της επιχειρηματικότητας	3.1. Υποστήριξη επιχειρηματικότητας	3α1, 3δ1, 8ν	3α, 3δ, 8ν	3, 8
4. Στήριξη Κοινωνικής Συνοχής και Αλληλεγγύης στην Έδεσσα	4.1. Βελτίωση της ποιότητας ζωής των πολιτών	8iii1	8iii	8
	4.2. Υποστήριξη Ευπαθών Κοινωνικών Ομάδων	9i1, 9iii1, 9iv1, 9v1	9i, 9iii, 9iv, 9v	9
	4.3. Ανάπτυξη Εθελοντισμού	9iv1	9iv	9

3.4. ΣΥΝΕΡΓΙΕΣ ΜΕ ΕΙΔΙΚΕΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΕΣ, ΑΛΛΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΣΤΗΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ

Ε.Π. Ανταγωνιστικότητα, Επιχειρηματικότητα και Καινοτομία

Η Βιώσιμη Αστική Ανάπτυξη αποτελεί ρητό στόχο του Ε.Π. Ανταγωνιστικότητα, Επιχειρηματικότητα και Καινοτομία. Βασικές προτεραιότητες του εν λόγω Ε.Π., οι οποίες εξυπηρετούνται, ως προς την περιοχή της Έδεσσας, από την οικεία Στρατηγική Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης είναι α) η αποκατάσταση του οικονομικού ιστού της πόλης ώστε να λειτουργήσει ως κινητήρια δύναμη στην ευρύτερη περιοχή της Πέλλας, β) η αντιστροφή της οικονομικής, κοινωνικής και περιβαλλοντικής υποβάθμισης σε τμήματα της ευρύτερης περιοχής της Έδεσσας όπου συγκεντρώνονται μειονεκτικές κοινωνικές ομάδες και η αναβάθμιση εγκαταλελειμμένων βιομηχανικών/βιοτεχνικών/επαγγελματικών ζωνών (π.χ. Κανναβουργείο, νερόμυλοι), γ) η άμεση αντιμετώπιση των κοινωνικών συνεπειών της κρίσης με αναζωογόνηση υφιστάμενων και νέων επιχειρήσεων δ) η ανασυγκρότηση των κοινωνικών υποδομών για τη βελτίωση των παρεχόμενων υπηρεσιών με στόχο την καταπολέμηση των συνεπειών της αστικής φτώχειας, με εφελτήριο τη Χαρτογράφηση Κοινωνικών αναγκών, ε) η προώθηση της σύνδεσης καινοτομίας και επιχειρηματικότητας στο αστικό περιβάλλον με τη δημιουργία ηλεκτρονικής πλατφόρμας που θα υποστηρίζει τις δράσεις επιχειρηματικότητας αλλά και την προβολή της Έδεσσας ως τουριστικού προορισμού, και στ) η αντιστροφή της αστικής διάχυσης και η ανάκτηση του δημόσιου χώρου με χωροταξικές και τεχνικές παρεμβάσεις που θα αναδείξουν τους χώρους πρασίνου αλλά και σημεία ενδιαφέροντος της πόλης της Έδεσσας ως σημεία αναφοράς και επίσκεψης.

Η υλοποίηση των ανωτέρω προτεραιοτήτων γίνεται στο πλαίσιο της Στρατηγικής Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης της Έδεσσας με παρεμβάσεις που περιλαμβάνονται και στο Ε.Π. Ανταγωνιστικότητα, Επιχειρηματικότητα και Καινοτομία, όπως είναι η στήριξη επιχειρηματικών πρωτοβουλιών και συνεργασιών για την ανάπτυξη επιχειρηματικότητας, ιδίως με την αξιοποίηση των νέων τεχνολογιών πληροφορικής (π.χ. e-guide, e-health), (όπως άλλωστε προβλέπεται και στην Στρατηγική για την έξυπνη εξειδίκευση -RIS3), η αύξηση της προσφοράς ψηφιακών υπηρεσιών, η υποστήριξη της επιχειρηματικότητας και αυτοαπασχόλησης και η προσαρμογή των επιχειρήσεων και των εργαζομένων τους στις νέες αναπτυξιακές απαιτήσεις, η συνεχής κατάρτιση των επαγγελματιών, η ενίσχυση της απασχόλησης ευπαθών κοινωνικών ομάδων, η πρόσβαση στην απασχόληση μέσω ΚΟΙΝΣΕΠ και η ανάπτυξη ή /και προώθηση οικονομικής δραστηριότητας που βασίζεται στο τοπικό φυσικό κεφάλαιο και στην τοπική πολιτιστική κληρονομιά με επίκεντρο το τομέα του Τουρισμού, ο οποίος αναδεικνύεται στο βασικό επιχειρηματικό στόχο της Στρατηγικής Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης για την Έδεσσα, αλλά και το σημείο τομής της ενίσχυσης της επιχειρηματικής δράσης και στους τρεις τομείς της τοπικής οικονομίας, καθώς καθίσταται βασική παράμετρος της στοχοθεσίας των παρεμβάσεων για τις επιχειρήσεις ως βασική πτυχή της προωθούμενης επιχειρηματικής στρατηγικής.

Ε.Π. Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού, Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση

Η βασική στοχοθεσία του Ε.Π. Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού, Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση για λήψη άμεσων, βραχυπρόθεσμων μέτρων καταπολέμησης της ανεργίας και ενίσχυση της απασχόλησης, με ιδιαίτερη έμφαση σε ειδικές ομάδες με μεγάλα ποσοστά ανεργίας έχει αποτελέσει το βασικό άξονα στοχοθεσίας των παρεμβάσεων της Στρατηγικής Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης για την περιοχή της Έδεσσας, καθώς ζητούμενο είναι η δημιουργία δυνατοτήτων βιώσιμης απασχόλησης στην περιοχή ώστε να ανατραπεί η αναχωρητική τάση

που καταγράφεται ιδίως στον πληθυσμό νεαρής ηλικίας που πλήττεται από την ανεργία. Ειδικά η μείωση της ανεργίας των νέων 15 έως 29 ετών, και ιδίως των νέων που βρίσκονται εκτός δομών εκπαίδευσης, κατάρτισης ή εργασίας, αποτελεί βασικό στόχο που θα επιδιωχθεί με την διευκόλυνση της εισόδου τους στην αγορά εργασίας και την ενίσχυση των δεξιοτήτων τους κυρίως στο επιχειρείν, ώστε να μπορούν οι ίδιοι να αναπτύξουν την δυναμική οικονομική δραστηριότητα τους, συμβάλλοντας στο τοπικό ΑΕΠ.

Παράλληλα προβλέπονται στη Στρατηγική Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης της Έδεσσας δράσεις που το Ε.Π. Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού, Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση αναδεικνύει ως βασικά εργαλεία ενεργητικών πολιτικών απασχόλησης, με έμφαση στην ανάπτυξη των γνώσεων και δεξιοτήτων του τοπικού ανθρώπινου δυναμικού, με στόχο την ένταξη τους στην αγορά εργασίας, ιδίως για άτομα με χαμηλά τυπικά προσόντα, τα οποία πλήττοντα περισσότερο κατά την περίοδο της κρίσης. Σε αυτό το πλαίσιο θα επιδιωχθεί η αναβάθμιση και η διασύνδεση των συστημάτων τεχνικό - επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Επαγγελματικής Κατάρτισης με την αγορά εργασίας ώστε να παρέχουν γνώσεις που ανταποκρίνονται στα επαγγελματικά περιγράμματα που διαμορφώνουν το επιχειρηματικό προφίλ της περιοχής της Έδεσσας.

Η συνεργασία με φορείς της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης θα επιδιωχθεί ως μηχανισμός ενδυνάμωσης των δεσμών της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης με την αγορά εργασίας και τον επιχειρηματικό κόσμο, στην περιοχή της Έδεσσας, όπου υπάρχει πρόσφορο έδαφος ανάπτυξης τέτοιας διάδρασης λόγω των δυνατοτήτων που παρέχει η τοπική επιχειρηματικότητα και των αναγκών επιστημονικής υποστήριξης που εμφανίζει για να αξιοποιήσει αυτές τις δυνατότητες. Με αυτόν τον τρόπο θα υπάρξει μια ολοκληρωμένη παρέμβαση που θα συμβάλλει στην αναβάθμιση του συστήματος διά βίου μάθησης (το οποίο καλύπτει όλες τις βαθμίδες τυπικής και άτυπης μάθησης) και στην αύξηση της συμμετοχής του τοπικού πληθυσμού σε αυτήν.

Επιπλέον, η ανθρωπογενής λογική της Στρατηγικής Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης στην Έδεσσα έχει οδηγήσει στη διαμόρφωση συγκεκριμένων παρεμβάσεων που θα αποσκοπούν στην ενίσχυση της κοινωνικής συνοχής και της κοινωνικής ένταξης ευπαθών ομάδων του πληθυσμού, μέσω και της προώθησης της κοινωνικής οικονομίας. Οι δομές κοινωνικής πολιτικής θα αποκτήσουν κεντρικό στρατηγικό σχεδιασμό για τις παρεμβάσεις τους, στοχεύοντας σε προβλήματα προσδιορισμένων ομάδων στόχων (π.χ. άτομα τρίτης ηλικίας, ΑμΕΑ), και θα υποστηρίζονται από μηχανισμό καταγραφής των κοινωνικών δεδομένων της περιοχής, ενώ παράλληλα θα επιδιωχθεί, ως βασική μορφή αλληλεγγύης, η ανάδειξη του εθελοντισμού στις δραστηριότητες κοινωνικής πολιτικής (παροχή γευμάτων σε άπορους, ενισχυτική διδασκαλία σε άπορους μαθητές). Τέλος, η θεσμική αναβάθμιση των τοπικών κοινωνικών υπηρεσιών με την οργάνωση και λειτουργία Κέντρου Συμβουλευτικής και Ψυχολογικής Υποστήριξης ολοκληρώνει την συνέργεια μεταξύ της Στρατηγικής Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης στην Έδεσσα και του Ε.Π. Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού, Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση.

ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΕΣ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ

Στρατηγική Ευφυούς Εξειδίκευσης (RIS3) στην Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας

Στα πλαίσια της Στρατηγικής Έξυπνης Εξειδίκευσης (RIS3) της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας έχουν υιοθετηθεί συγκεκριμένες Ειδικές Στρατηγικές για την αντιμετώπιση των αδυναμιών και των απειλών που έχουν καταγραφεί, σε περιφερειακό επίπεδο. Η ανάπτυξη της Στρατηγικής για τη Βιώσιμη Αστική Ανάπτυξη του Δήμου Έδεσσας έχει δομηθεί σε απόλυτη συνέργεια με αυτές τις ειδικές στρατηγικές, όπως αυτό καταδεικνύεται από

τις δράσεις που έχουν περιληφθεί σε αυτή:

Πιο συγκεκριμένα, ως προς την Ειδική Στρατηγική 1 «Κοινή Μακροπρόθεσμη Στρατηγική Προσέγγιση RIS3 και στοχευμένες συνεργασίες μεταξύ των μελών της τριπλής έλικας», προβλέπεται από τη Στρατηγική BAA του Δήμου Έδεσσας, η κατάρτιση και προώθηση της απασχόλησης σε παραδοσιακούς τομείς (παραγωγή τοπικών προϊόντων και τουρισμός).

Ως προς την Ειδική Στρατηγική 2 «Ενδυνάμωση ανθρώπινου κεφαλαίου στην κατεύθυνση της καινοτομίας- γνώση βασισμένη στις ανάγκες της αγοράς» προβλέπεται από τη Στρατηγική BAA του Δήμου Έδεσσας, η ανάπτυξη δράσεων για την διατήρηση του έμψυχου δυναμικού στη περιοχή, με την κατάρτιση και εκπαίδευση επαγγελματιών και προβολή υπαρχουσών καλών πρακτικών επιχειρηματικότητας, για τη βελτίωση των παρεχόμενων προϊόντων.

Ως προς την Ειδική Στρατηγική 3 «Έμφαση στους στρατηγικούς κλάδους εξειδίκευσης, αξιοποίηση των Βασικών Τεχνολογιών Γενικής Εφαρμογής (Key Enabling Technologies/KETs) και ανάπτυξη στρατηγικής εξωστρέφειας», θα αναπτυχθούν δράσεις δια βίου εκπαίδευσης προς επιχειρήσεις αλλά και σε ανέργους με σκοπό την ποιοτική αναβάθμιση και επικαιροποίηση των δεξιοτήτων του ανθρώπινου δυναμικού.

Ως προς την Ειδική Στρατηγική 4 «Δημιουργία και Πιστοποίηση ολοκληρωμένου συστήματος υποστήριξης στην Αλυσίδα καινοτομίας», η Στρατηγική BAA του Δήμου Έδεσσας προβλέπει την υποστήριξη υφιστάμενων και νέων επιχειρήσεων και την παροχή επιχειρηματικής κατάρτισης και καθοδήγησης. Όλες οι ανωτέρω ενέργειες περιλαμβάνουν ως βασικό χαρακτηριστικό την αξιοποίηση των δυνατοτήτων στην ενίσχυση τοπικών προϊόντων και στον τουριστικό τομέα (τους οποίους η RIS3 της ΠΚΜ έχει αναγνωρίσει ως τομείς προτεραιότητας).

Περιφερειακό Πλαίσιο Χωρικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης:

Η Στρατηγική BAA για την Έδεσσα λαμβάνει μέτρα για τα τμήματα της πόλης με παραδοσιακό χαρακτήρα, προτείνει παρεμβάσεις που θα οδηγήσουν στην επανάχρηση των δειγμάτων βιομηχανικής αρχιτεκτονικής (πολιτιστικές, εκπαιδευτικές και άλλες λειτουργίες), συμβάλλει στην ενίσχυση τόσο των ειδικών μορφών τουρισμού όσο και των υπηρεσιών που σχετίζονται με τον αγροτοδιατροφικό τομέα κ.ά., τα οποία αποτελούν κατευθύνσεις του Περιφερειακού Πλαισίου.

Γενικό Πολεοδομικό Σχέδιο Έδεσσας

Από τις προτάσεις του ΓΠΣ Έδεσσας, αξιοποιούνται ή ενσωματώνονται στην παρούσα Στρατηγική BAA οι ακόλουθες: α) Ανάδειξη, σε συνδυασμό με το Πολιτιστικό Πάρκο στο χώρο του σημερινού γηπέδου της παραδοσιακής περιοχής του Βαροσίου, β) Φυτεύσεις προστασίας – ανάδειξης, γ) Οργάνωση συστήματος πεζοδρόμων, ενώ δ) θα συμβάλλει στην εντέλει δημιουργία συνεχούς συστήματος αστικού πρασίνου – πεζοδρόμων – πλατειών – χώρων αναψυχής, αθλητισμού κλπ.

Επιχειρησιακό Σχέδιο Δήμου Έδεσσας

Οι άξονες στρατηγικής του Σχεδίου BAA βρίσκονται σε σύμπτωση με τις αρχές και τις αναπτυξιακές προτεραιότητες (άξονες) του Επιχειρησιακού Σχεδίου του Δήμου Έδεσσας: προστασία του περιβάλλοντος και βελτίωση της ποιότητας ζωής, ενίσχυση της κοινωνικής μέριμνας, οικονομική ανάπτυξη και απασχόληση.

Επιμέρους παρεμβάσεις του Σχεδίου ΒΑΑ έρχονται να απαντήσουν σε συγκεκριμένα μέτρα που προτείνει το Επιχειρησιακό Σχέδιο, όπως ενδεικτικά: Βελτίωση ατμόσφαιρας και μικροκλίματος, αναβάθμιση δικτύου κίνησης πεζών και ποδηλάτων, ανάδειξη και προστασία τοπικής ταυτότητας και τοπικού πολιτισμού κ.ά.

Ειδικό Πλαίσιο Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης για τον Τουρισμό

Αντίστοιχα, οι παρεμβάσεις που περιλαμβάνονται στο ΒΑΑ ενσωματώνουν ή εξειδικεύουν πολλές από τις κατευθύνσεις του Ειδικού Πλαισίου για τον Τουρισμό που αφορούν στην περιοχή της Έδεσσας («Β2. Περιοχές με περιθώρια ανάπτυξης ήπιων και εναλλακτικών μορφών τουρισμού»), όπως: α) Διατήρηση, προστασία και ανάδειξη των φυσικών, ιστορικών, αρχιτεκτονικών κ.ά., σημείων του χώρου με «μοναδικά» χαρακτηριστικά, β) Επανάχρηση αξιόλογων κτιρίων ή συνόλων, γ) Κατασκευή νέων, συμπλήρωση και αναβάθμιση υφιστάμενων τεχνικών, κοινωνικών, περιβαλλοντικών και πολιτιστικών υποδομών.

Μελέτη «Αξιολόγηση, αναθεώρηση και εξειδίκευση του Περιφερειακού Πλαισίου Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας», ΦΑΣΗ Β' - ΣΤΑΔΙΟ Β.1. v4, Εισηγητική Έκθεση και Σχέδιο Υπουργικής Απόφασης

Οι παρεμβάσεις του ΒΑΑ στον τουριστικό θύλακα της πόλης «Βαρόσι – Καταρράκτες – Μύλοι – Καναβουργείο» αφενός συνιστούν μια ολοκληρωμένη παρέμβαση στο αξιολόγο αυτό τμήμα της πόλης, εντάσσοντάς το στη λειτουργία της, αφετέρου προστατεύουν το ενδιαφέρον αυτό οικιστικό σύνολο, διατηρώντας τις υφιστάμενες χρήσεις και δραστηριότητές του, όπως προτείνει η μελέτη αξιολόγησης, αναθεώρησης και εξειδίκευσης του Περιφερειακού Πλαισίου για τέτοιου είδους περιοχές.

Περιφερειακή Στρατηγική προώθησης της κοινωνικής ένταξης, καταπολέμησης της φτώχειας και κάθε μορφής διακρίσεων στην Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας

Με βάση τα στοιχεία που αναφέρονται στην ΠΕΣΚΕ Κεντρικής Μακεδονίας, ο Δήμος Έδεσσας δεν θεωρείται ότι αντιμετωπίζει μεγάλα προβλήματα κοινωνικής ένταξης, φτώχειας και διακρίσεων. Πιο συγκεκριμένα, μόνο η περιοχή της Άρνισσας, από όλο το Δήμο, εμφάνισε εισόδημα που βρίσκεται κάτω από το όριο της φτώχειας. Επί συνολικού πληθυσμού 28.814 ατόμων του Δήμου Έδεσσας, 33 άτομα ανήκουν σε Ευάλωτες Ομάδες πληθυσμού (0,14% του οικείου πληθυσμού ΠΚΜ, 0,11% του πληθυσμού του δήμου), 2.736 άτομα ανήκουν σε Ειδικές Ομάδες πληθυσμού (1,01% του οικείου πληθυσμού ΠΚΜ, 9,50% του πληθυσμού του δήμου), και 48 άτομα σε Λοιπές Ομάδες πληθυσμού (0,04% του οικείου πληθυσμού ΠΚΜ, 0,17% του πληθυσμού του δήμου).

Και για τις τρεις αυτές κατηγορίες πληθυσμού, ο Δήμος Έδεσσας ανήκει στην κατηγορία δήμων χαμηλής έντασης σε προβλήματα αυτών των κατηγοριών, με μόνη εξαίρεση την περίπτωση των μακροχρόνια ανέργων γυναικών όπου ανήκει στην κατηγορία δήμων μεσαίας έντασης. Κατά την ΠΕΣΚΕ, τα προβλήματα του Δήμου εντοπίζονται κυρίως στην δυσκολία κάλυψης ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης, στην έλλειψη οικονομικών πόρων, σε ανεπάρκεια εξοπλισμού και υποδομών, στην απουσία εξειδικευμένου και επιστημονικού προσωπικού καθώς και σε δυσχέρειες μεταξύ του δήμου και των κοινωνικών υπηρεσιών.

Ο Δήμος προκειμένου να ξεπεράσει τις κοινωνικοοικονομικές δυσκολίες, συνάπτει συμβάσεις με ιατρούς, απαλλάσσει από την καταβολή αντιτίμου για σίτιση τα νήπια φτωχών οικογενειών, εντάσσει σε παιδικούς σταθμούς μέσω προγραμμάτων ΕΣΠΑ τα νήπια μεταναστών, μονογονεϊκών οικογενειών, οικονομικά αδυνάτων, πολύτεκνων και ανέργων. Από τα 21 μέτρα πολιτικής που περιλαμβάνονται στην ΠΕΣΚΕ, οι δράσεις της

Στρατηγικής ΒΑΑ του Δήμου Έδεσσας έχουν άμεση συνέργεια με τα μέτρα 5 «Δίκτυο παροχής υπηρεσιών υγείας και πρόνοιας», 8 «Λειτουργία Δικτύου Δομών αντιμετώπισης της φτώχειας (κοινωνικά παντοπωλεία, φαρμακεία, ιατρεία κλπ)», 9 «Παροχή υπηρεσιών φροντίδας και φιλοξενίας παιδιών (παιδικοί, βρεφονηπιακοί σταθμοί, ΚΔΑΠ κλπ) για νοικοκυριά που απειλούνται από φτώχεια και κοινωνικό αποκλεισμό», 12 «Δράσεις προώθησης στην απασχόληση (τύπου ΝΕΕ, ΝΘΕ) για ευπαθείς ομάδες», 17 «Ολοκληρωμένες κοινωνικές παρεμβάσεις με στόχο την κοινωνικοοικονομική ενσωμάτωση περιθωριοποιημένων κοινοτήτων», 18 «Αναβάθμιση και υποστήριξη στη λειτουργία δομών και υπηρεσιών για άτομα με αναπηρία», 19 «Συμβουλευτικά κέντρα και ξενώνες φιλοξενίας κακοποιημένων γυναικών», 20 «Κέντρα Ημερήσιας Φροντίδας Ηλικιωμένων».

Μελέτη διάγνωσης των αναγκών της αγοράς εργασίας σε επαγγέλματα και δεξιότητες στην Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας και προτεινόμενες παρεμβάσεις

Η έρευνα αναγκών στην αγορά εργασίας της Κεντρικής Μακεδονίας ανέδειξε μια σειρά τομέων που παρέχουν τη δυνατότητα απορρόφησης ανθρώπινου δυναμικού λόγω της δυναμικής που μπορούν να αναπτύξουν ως πόλοι αναπτυξιακής πορείας της οικονομίας σε περιφερειακό επίπεδο. Δύο από αυτούς τους τομείς- Τουρισμός, Τεχνολογία και Πληροφορική - αποτελούν βασικά σημεία συνέργειας με τη Στρατηγική ΒΑΑ του Δήμου Έδεσσας.

Στον κλάδο του Τουρισμού, η προοπτική 12μηνιας διάρκειας της τουριστικής περιόδου δημιουργεί συνθήκες αυξημένης απασχόλησης, με την προϋπόθεση δημιουργίας ψηφιακού μηχανισμού προβολής του τουριστικού προϊόντος. Έτσι προωθούνται συναφείς δράσεις ιδίως μέσω διαδικτύου, που αφορούν την προβολή – επικοινωνία, την δικτύωση αξιοθεάτων και επιχειρήσεων, ιδίως την ψηφιακή (digital), μέσω google και social media, την ανάπτυξη των δημιουργικών, όπως ψηφιακές εφαρμογές, παραγωγές βίντεο, banners, σποτάκια, και την οπτικοακουστική στήριξη, αξιοθεάτων-μόνιμων εκθέσεων αλλά και των περιοδικών εκθέσεων / συνεδρίων. Συναφής είναι και η συνεχής βελτίωση των προσόντων των εργαζομένων στον τουρισμό και παράλληλα, η πιστοποίηση των προσόντων αυτών και η καλύτερη διασύνδεση των προγραμμάτων κατάρτισης σε τουριστικά αντικείμενα με τις ανάγκες των τουριστικών επιχειρήσεων (π.χ. ξεναγοί, ξενοδοχειακά επαγγέλματα).

Τέλος, ως προς την Τεχνολογία και την Πληροφορική, η εργαλειακή σύνδεση τους με τομείς όπως η και ο τουρισμός και η παροχή υπηρεσιών υγείας, την καθιστούν αναπόσπαστο στοιχείο μιας ολοκληρωμένης στρατηγικής ανάπτυξης σε αυτούς τους κλάδους, καθώς αυξάνονται οι απαιτήσεις για ασφάλεια δεδομένων, για τήρηση μεγάλου όγκου δεδομένων και για εύκολη κινητικότητα αυτών.

4. ΑΝΑΛΥΤΙΚΟ ΣΧΕΔΙΟ ΔΡΑΣΗΣ

4.1. ΕΞΕΙΔΙΚΕΥΣΗ ΤΩΝ ΑΞΟΝΩΝ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ ΣΕ ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ

ΠΙΝΑΚΑΣ 4: ΕΞΕΙΔΙΚΕΥΣΗ ΑΞΟΝΩΝ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ

ΑΞΟΝΑΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ	Ανάδειξη Διασύνδεση & Δικτύωση των Αξιόλογων Στοιχείων Φυσικής & Πολιτιστικής Κληρονομιάς της πόλης της Έδεσσας								
ΕΙΔΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ / ΠΑΡΕΜΒΑΣΗ (συνολτικό φυσικό αντικείμενο)	ΩΦΕΛΟΥΜΕΝΟΙ, ΟΜΑΔΕΣ - ΣΤΟΧΟΙ	ΣΥΜΒΟΛΗ ΣΕ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΠΕΠ κωδικός δείκτη αποτελέσματος – τιμή στόχος	ΕΝΤΑΞΗ στο ΕΠ		ΕΚΡΟΕΣ (δείκτης – τιμή στόχος)	ΣΥΝΕΡΓΙΑ με Παρέμβαση...	ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ		ΩΡΙΜΟΤΗΤΑ Α= ώριμη - Β = σε διαδικασία ωρίμανσης - Γ = ανώριμη)
			Επ. Πρ.	Π. Π.			Πηγή	Εκτίμηση (χιλ. €)	
Ε.Σ. 1.1 ΠΑΡΕΜΒΑΣΗ 1.1.1:							ΙΔΙΟΙ ΠΟΡΟΙ	500	B
	Κατασκευή νέου δημοτικού σταδίου								
Ε.Σ. 1.1 ΠΑΡΕΜΒΑΣΗ 1.1. 2:	Δημότες, επισκέπτες της πόλης	T1327 - 35 ημέρες	6ε	83	CO37 – 18.229	1.2.1, 1.2.2, 2.1.2	ΠΕΠ	1.640	B
	Ενοποίηση τουριστικού με εμπορικό κέντρο Έδεσσας								
Ε.Σ. 1.2 ΠΑΡΕΜΒΑΣΗ 1.2.1:	Δημότες, επισκέπτες της πόλης, επιχειρηματίες	T1325	6γ	93	CO09 – 2.000	1.1.2, 1.2.2, 3.1.3, 4.1.1	ΠΕΠ	98	B
	Edessa City Branding								
Ε.Σ. 1.2 ΠΑΡΕΜΒΑΣΗ 1.2.2:	Δημότες, επισκέπτες της πόλης, επαγγελματίες τουρισμού, εμπορίου	T1305	2γ	79	Αριθμός ψηφιακών εργαλείων τουριστικής προβολής - 1	1.1.2, 1.2.1, 3.1.3, 4.1.1	ΠΕΠ	120	A
	Δημιουργία Ψηφιακών Εφαρμογών για την ενοποίηση, προώθηση και προβολή του πολιτιστικού-τουριστικού προϊόντος της Έδεσσας								
ΑΞΟΝΑΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ	Προσαρμογή στην Κλιματική Αλλαγή								
ΕΙΔΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ / ΠΑΡΕΜΒΑΣΗ (συνολτικό φυσικό αντικείμενο)	ΩΦΕΛΟΥΜΕΝΟΙ, ΟΜΑΔΕΣ - ΣΤΟΧΟΙ	ΣΥΜΒΟΛΗ ΣΕ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΠΕΠ κωδικός δείκτη αποτελέσματος – τιμή στόχος	ΕΝΤΑΞΗ στο ΕΠ		ΕΚΡΟΕΣ (δείκτης – τιμή στόχος)	ΣΥΝΕΡΓΙΑ με Παρέμβαση...	ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ		ΩΡΙΜΟΤΗΤΑ Α= ώριμη - Β = σε διαδικασία ωρίμανσης - Γ = ανώριμη)
			Επ. Πρ.	Π. Π.			Πηγή	Εκτίμηση (χιλ. €)	
Ε.Σ. 2.1							ΠΡΑΣΙΝΟ ΤΑΜΕΙΟ	35	B

ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΟΛΟΚΛΗΡΩΜΕΝΗΣ ΒΙΩΣΙΜΗΣ ΑΣΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ – Β' ΦΑΣΗ
«Έδεσσα, Αστική Αναζωογόνηση»

ΠΑΡΕΜΒΑΣΗ 2.1.1:	Σχέδιο Βιώσιμης Αστικής Κινητικότητας Έδεσσας								
Ε.Σ. 2.1 ΠΑΡΕΜΒΑΣΗ 2.1.2:	Δημότες, επισκέπτες της πόλης	T1322 – 1.177,30	4ε	43	CO34	1.1.2	ΠΕΠ	116	A
	Αυτοματοποιημένο σύστημα κοινόχρηστων ποδηλάτων								
Ε.Σ. 2.2 ΠΑΡΕΜΒΑΣΗ 2.2.1:							ΙΔΙΟΙ ΠΟΡΟΙ	1.500	A
	Εξοικονόμηση ενέργειας στον οδοφωτισμό του Δήμου Έδεσσας με την προμήθεια και εγκατάσταση φωτιστικών σωμάτων νέας τεχνολογίας								
ΑΞΟΝΑΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ	Διασύνδεση των τομέων της οικονομίας και ενίσχυση της επιχειρηματικότητας								
ΕΙΔΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ / ΠΑΡΕΜΒΑΣΗ (συνολτικό φυσικό αντικείμενο)	ΩΦΕΛΟΥΜΕΝΟΙ, ΟΜΑΔΕΣ - ΣΤΟΧΟΙ	ΣΥΜΒΟΛΗ ΣΕ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΠΕΠ κωδικός δείκτη αποτελέσματος – τιμή στόχος	ΕΝΤΑΞΗ στο ΕΠ		ΕΚΡΟΕΣ (δείκτης – τιμή στόχος)	ΣΥΝΕΡΓΙΑ με Παρέμβαση...	ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ		ΩΡΙΜΟΤΗΤΑ A = ώριμη - B = σε διαδικασία ωρίμανσης - Γ = ανώριμη)
			Επ. Πρ.	Π. Π.			Πηγή	Εκτίμηση (χιλ. €)	
Ε.Σ. 3.1 ΠΑΡΕΜΒΑΣΗ 3.1.1:	Νέοι επιχειρηματίες	T1311	3α	67	Αριθμός νέων επιχειρήσεων που λαμβάνουν στήριξη - 5	3.1.2, 3.1.3, 4.1.1	ΠΕΠ	46	B
	Στήριξη νέων επιχειρήσεων								
Ε.Σ. 3.1 ΠΑΡΕΜΒΑΣΗ 3.1.2:	Υφιστάμενες επιχειρήσεις		3δ	63	Αριθμός επιχειρήσεων υπό στήριξη - 10 Αριθμός επιχειρήσεων με επιχορηγήσεις - 10	3.1.1, 3.1.3, 4.1.1	ΠΕΠ	150	B
	Υποστήριξη υφιστάμενων επιχειρήσεων								
Ε.Σ. 3.1 ΠΑΡΕΜΒΑΣΗ 3.1.3:	Επαγγελματίες, εργαζόμενοι	T1383 – 40	8ν	106	Αριθμός Καταρτιζόμενων - 40	1.2.1, 1.2.2, 3.1.1, 3.1.2, 4.1.1	ΠΕΠ	25	B
	Προγράμματα κατάρτισης εργαζομένων - αυτοαπασχολούμενων								
ΑΞΟΝΑΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ	Στήριξη Κοινωνικής Συνοχής και Αλληλεγγύης στην Έδεσσα								
ΕΙΔΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ / ΠΑΡΕΜΒΑΣΗ (συνολτικό φυσικό αντικείμενο)	ΩΦΕΛΟΥΜΕΝΟΙ, ΟΜΑΔΕΣ - ΣΤΟΧΟΙ	ΣΥΜΒΟΛΗ ΣΕ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΠΕΠ κωδικός δείκτη αποτελέσματος – τιμή στόχος	ΕΝΤΑΞΗ στο ΕΠ		ΕΚΡΟΕΣ (δείκτης – τιμή στόχος)	ΣΥΝΕΡΓΙΑ με Παρέμβαση...	ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ		ΩΡΙΜΟΤΗΤΑ A = ώριμη - B = σε διαδικασία ωρίμανσης - Γ = ανώριμη)
			Επ. Πρ.	Π. Π.			Πηγή	Εκτίμηση (χιλ. €)	

ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΟΛΟΚΛΗΡΩΜΕΝΗΣ ΒΙΩΣΙΜΗΣ ΑΣΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ – Β' ΦΑΣΗ
«Έδεσσα, Αστική Αναζωογόνηση»

Ε.Σ. 4.1 ΠΑΡΕΜΒΑΣΗ 4.1.1:	Άνεργοι, μακροχρόνια άνεργοι, άνεργοι ευπαθών κοινωνικών ομάδων, επισκέπτες της πόλης		8iii	104	Αριθμός ανέργων που θα καταρτιστούν - 40	1.2.1, 1.2.2, 3.1.1, 3.1.2, 3.1.3, 4.2.4, 4.2.5	ΠΕΠ	45	B
	Πρωώθηση στην απασχόληση των ανέργων								
Ε.Σ. 4.2 ΠΑΡΕΜΒΑΣΗ 4.2.1:	Άποροι ηλικιωμένοι με σοβαρά αναπνευστικά προβλήματα και ασθενείς με σοβαρές καρδιακές παθήσεις, άτομα με συννοσηρότητα	T1365 – 1%	9iv	112	Συμμετέχοντες με προβλήματα υγείας - 80	4.2.3, 4.2.5	ΠΕΠ	60	B
	Ηλεκτρονική υπηρεσία υγείας (e-health)								
Ε.Σ. 4.2 ΠΑΡΕΜΒΑΣΗ 4.2.2:	Άνεργοι ΑμΕΑ	CR03 - 20	9i	109	Άτομα ΑμΕΑ που συμμετέχουν στο πρόγραμμα κατάρτισης - 20	4.2.3, 4.2.4, 4.2.5	ΠΕΠ	30	B
	Πρόγραμμα κατάρτισης ΑμΕΑ								
Ε.Σ. 4.2 ΠΑΡΕΜΒΑΣΗ 4.2.3:	Άτομα που χρειάζονται ψυχολογική στήριξη		9iii	111	Συμμετέχοντες στα προγράμματα συμβουλευτικής υποστήριξης - 80	4.2.1, 4.2.2, 4.2.5	ΠΕΠ	36	B
	Συμβουλευτική και ψυχολογική υποστήριξη για τον περιορισμό φαινομένων κοινωνικού αποκλεισμού								
Ε.Σ. 4.2 ΠΑΡΕΜΒΑΣΗ 4.2.4:	Άνεργοι, ΑμΕΑ	T1388 - 3	9v	113	CO23 - 3	4.1.1, 4.2.2	ΠΕΠ	66	B
	Ανάπτυξη ΚΟΙΝΣΕΠ								
Ε.Σ. 4.2 ΠΑΡΕΜΒΑΣΗ 4.2.5:	Άτομα που λαμβάνουν υπηρεσίες κοινωνικής πρόνοιας, στελέχη Δήμου Έδεσσας		9iv	112	Εργαλεία αναγνώρισης κοινωνικών αναγκών - 1	4.1.1, 4.2.1, 4.2.2, 4.2.3, 4.3.1, 4.3.2	ΠΕΠ	25	B
	Χαρτογράφηση κοινωνικών αναγκών								
Ε.Σ. 4.3 ΠΑΡΕΜΒΑΣΗ 4.3.1:	Άποροι κάτοικοι	T1365 – 2%	9iv	112	T1269 - 40	4.2.5	ΠΕΠ	108	B
	Παροχή γευμάτων σε άπορους κατοίκους της Έδεσσας								

ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΟΛΟΚΛΗΡΩΜΕΝΗΣ ΒΙΩΣΙΜΗΣ ΑΣΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ – Β' ΦΑΣΗ
«Έδεσσα, Αστική Αναζωογόνηση»

Ε.Σ. 4.3 ΠΑΡΕΜΒΑΣΗ 4.3.2:	Άποροι μαθητές, οικογένειες μαθητών	T1365 – 1%	9iv	112	T1269 - 60	4.2.5	ΠΕΠ	16	A
	Ενισχυτική διδασκαλία σε άπορους μαθητές δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης								

4.2. ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΠΟΙΗΣΗ ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΩΝ ΚΑΙ ΧΡΟΝΟΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΣ

ΠΙΝΑΚΑΣ 5: ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΠΟΙΗΣΗ ΚΑΙ ΧΡΟΝΟΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΩΝ

ΠΑΡΕΜΒΑΣΗ (συνοπτικότατο φυσικό αντικείμενο)	Άξονας Στρατηγικής	Είδ. Στόχος της Στρατηγικής	ΑΙΤΙΟΛΟΓΗΣΗ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ	Ε = έναρξη, Π = περάτωση									
				2017		2018		2019		2020		2021	
				A	B	A	B	A	B	A	B	A	B
1. Ενοποίηση τουριστικού με εμπορικό κέντρο Έδεσσας	1	1.1	Παρεμβάσεις αναγκαίες για ενοποίηση & δικτύωση των χώρων της πόλης με άμεσες συνέπειες στην τόνωση του τουρισμού, της επιχειρηματικότητας και της οικονομίας και τη βελτίωση της ποιότητας του αέρα στην πόλη				E					Π	
2. Εξοικονόμηση ενέργειας στον οδο φωτισμό Δήμου Έδεσσας με την προμήθεια και εγκατάσταση φωτιστικών σωμάτων νέας τεχνολογίας LED	2	2.2	Ωριμότητα Παρέμβασης		E				Π				
3. Σχέδιο Βιώσιμης Αστικής Κινητικότητας Έδεσσας	2	2.1	Ωριμότητα Παρέμβασης		E		Π						
4. Ενισχυτική διδασκαλία σε άπορους μαθητές δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης	4	4.3	Αναγκαιότητα αμεσότητας παρέμβασης καθώς και ωριμότητας		E					Π			
5. Αυτοματοποιημένο σύστημα κοινοχρήστων ποδηλάτων	2	2.1	Ωριμότητα Παρέμβασης			E			Π				
6. Δημιουργία ψηφιακών εφαρμογών για την ενοποίηση, προώθηση και προβολή του πολιτιστικού - τουριστικού προϊόντος της πόλης	1	1.2	Συμπληρωματική δράση της ενοποίησης του τουριστικού με το εμπορικό κέντρο της πόλης				E			Π			
7. Κατασκευή νέου δημοτικού σταδίου	1	1.1	Συμπληρωματική δράση για την ενοποίηση του εμπορικού με το τουριστικό κέντρο της				E					Π	

ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΟΛΟΚΛΗΡΩΜΕΝΗΣ ΒΙΩΣΙΜΗΣ ΑΣΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ – Β' ΦΑΣΗ
«Έδεσσα, Αστική Αναζωογόνηση»

			πόλης																
8. Έδεσσα City Branding	1	1.2	Σπουδαιότητα για την υπόλοιπη Πρόταση Β.Α.Α.					Ε						Π					
9. Παροχή γευμάτων σε άπορους κατοίκους της Έδεσσας	4	4.3	Αναγκαιότητα αμεσότητας παρέμβασης για επίλυση κρίσιμων κοινωνικών προβλημάτων			Ε							Π						
10. Πρόγραμμα κατάρτισης ΑμΕΑ	4	4.2	Αναγκαιότητα αμεσότητας παρέμβασης για επίλυση κρίσιμων κοινωνικών προβλημάτων					Ε			Π								
11. Προώθηση στην απασχόληση ανέργων	4	4.1	Αναγκαιότητα αμεσότητας παρέμβασης για επίλυση κρίσιμων κοινωνικών προβλημάτων					Ε			Π								
12. Συμβουλευτική υποστήριξη ατόμων ευπαθών κοινωνικών ομάδων	4	4.2	Αναγκαιότητα αμεσότητας παρέμβασης για επίλυση κρίσιμων κοινωνικών προβλημάτων					Ε						Π					
13. Ηλεκτρονική υπηρεσία υγείας e-health	4	4.2	Αναγκαιότητα αμεσότητας παρέμβασης για επίλυση κρίσιμων κοινωνικών προβλημάτων					Ε						Π					
14. Χαρτογράφηση Κοινωνικών αναγκών	4	4.2	Άμεση δράση για αντιμετώπιση κοινωνικών ζητημάτων & ορθολογική διαχείριση πόρων					Ε			Π								
15. Υποστήριξη Υφιστάμενων Επιχειρήσεων	3	3.1	Παρέμβαση τόνωσης της επιχειρηματικότητας						Ε					Π					
16. Στήριξη νέων επιχειρήσεων	3	3.1	Παρέμβαση τόνωσης της επιχειρηματικότητας						Ε					Π					
17. Προγράμματα κατάρτισης εργαζομένων - αυτοαπασχολούμενων	3	3.1	Παρέμβαση τόνωσης της επιχειρηματικότητας						Ε					Π					
18. Ανάπτυξη ΚΟΙΝΣΕΠ	4	4.2	Έπεται των δράσεων κατάρτισης ανέργων και ΑμΕΑ						Ε					Π					

4.3. ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΩΝ ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΩΝ ΚΑΤΑ ΤΟ ΠΑΡΕΛΘΟΝ

Σχέδιο: «Ιστορικό και εμπορικό κέντρο Έδεσσας»

Το συγκεκριμένο Πρόγραμμα ολοκληρώθηκε στο πλαίσιο του ΠΕΠ Κ. Μακεδονίας την περίοδο του Γ' ΚΠΣ και αφορούσε ολοκληρωμένες παρεμβάσεις αστικής ανάπτυξης σε ζώνες μικρής κλίμακας και συγχρηματοδοτήθηκε κατά 76 % από το ΕΤΠΑ και κατά 24% από το ΕΚΤ.

Οι βασικοί στόχοι του Προγράμματος ήταν:

- Η οικονομική σύνδεση των δύο περιοχών παρέμβασης του Σχεδίου όσον αφορά τον τουρισμό και την επιχειρηματικότητα
- Βελτίωση της οικονομικής κατάστασης των κατοίκων της περιοχής και της πόλης γενικότερα

Οι παραπάνω στόχοι επιδιώχθηκαν μέσω:

1. Διατήρησης της αρχιτεκτονικής παράδοσης και της πολιτιστικής κληρονομιάς
2. Αναζωογόνησης και ανάδειξη του Ιστορικού Κέντρου για να αποτελέσει πολιτιστικό και τουριστικό προορισμό στην πόλη
3. Προτεραιότητας στους πεζούς
4. Αισθητικής αναβάθμισης του Εμπορικού Κέντρου και την αύξηση της επιχειρηματικής δραστηριότητας
5. Βελτίωσης των τυπικών και ουσιαστικών προσόντων του ανθρώπινου δυναμικού μέσω κατάρτισης και συμβουλευτικής
6. Ευαισθητοποίηση και Συμμετοχή του τοπικού πληθυσμού, γενικά, για την αρτιότερη και επιτυχέστερη υλοποίηση του προγράμματος και ειδικότερα των ανέργων και των επιχειρηματιών
7. Ουσιαστική συμβολή στην αντιμετώπιση της ανεργίας στο Δήμο Έδεσσας. Υπάρχουν σαφείς ομοιότητες ως προς τους στόχους και την προσέγγιση του με ΣΑΑ. Περιοχή παρέμβασης: Ιστορικό και το Εμπορικό Κέντρο της Έδεσσας

Φορέας υλοποίησης: Δήμος Έδεσσας

Το Πρόγραμμα αν και αντιμετωπίστηκε αρχικά με δυσπιστία από τον τοπικό πληθυσμό ως προς τις παρεμβάσεις στο εμπορικό κέντρο, είχε ωστόσο εξαιρετικά αποτελέσματα.

- Το κέντρο της πόλης αναβαθμίστηκε αισθητικά και λειτουργικά και μετατράπηκε σε «ψυχή» της πόλης, απέκτησε ζωντάνια και κίνηση όλο το 24ωρο.
- Το ιστορικό κέντρο αναδείχθηκε, βελτιώθηκε η πρόσβαση στους δρόμους και τις δημόσιες υποδομές.
- 66 άνεργοι βρήκαν θέσεις Εργασίας (70 εγκεκριμένες θέσεις)
- 30 προωθήθηκαν σε θέσεις STAGE (43 προβλεπόμενες θέσεις)
- 26 Νέες Επιχειρήσεις δημιουργήθηκαν (35 προβλεπόμενες)
- 45 άνεργοι και 20 εργαζόμενοι κατάρτίστηκαν
- 411 άτομα δέχθηκαν υπηρεσίες συμβουλευτικής

Η οικονομική κρίση μετά το 2010 και η κατάργηση της πανεπιστημιακής σχολής ανέτρεψαν σε μεγάλο βαθμό τα αποτελέσματα που επιτεύχθηκαν από το πρόγραμμα.

Σχέδιο: «Σχέδιο Ολοκληρωμένης Παρέμβασης για την αντιμετώπιση της ανεργίας στο Δήμο Έδεσσας»

Το Σχέδιο υλοποιήθηκε από Ομάδα Συνεργαζομένων Φορέων (ΟΣΦ) με επικεφαλής φορέα τον Δήμο Έδεσσας και χρηματοδοτήθηκε από το ΠΕΠ Κ. Μακεδονίας 2002-2006 (Μέτρο 5.3 Τοπικές Πρωτοβουλίες Απασχόλησης).

Στόχευε στην υποστήριξη ανέργων του Δήμου Έδεσσας που αντιμετώπιζαν σωρευτικά προβλήματα εργασιακής και κοινωνικής (επαν)ένταξης, όπως οι νέοι, οι γυναίκες και οι μακροχρόνια άνεργοι, με σκοπό την επαγγελματική αποκατάστασή τους, μέσω ενός πλέγματος αλληλένδετων δράσεων, ολοκληρωμένου χαρακτήρα.

Οι επιμέρους στόχοι του έργου ήταν οι εξής:

- Η σύζευξη προσφοράς και ζήτησης εργασίας
- Η αναβάθμιση και η ενίσχυση του εργασιακού προφίλ του τοπικού ανθρωπίνου δυναμικού.
- Η διασύνδεση της επαγγελματικής κατάρτισης με υπαρκτές ανάγκες της αγοράς εργασίας.
- Η ενθάρρυνση της επιχειρηματικής δράσης σε τοπικό επίπεδο.
- Η προώθηση των ίσων ευκαιριών ένταξης στην αγορά εργασίας.
- Η ενίσχυση του τοπικού εισοδήματος

Άμεσα ωφελούμενοι ήταν 55 άνεργοι του Δήμου Έδεσσας που έλαβαν μέρος στο πρόγραμμα, ενώ έμμεσα το οικογενειακό τους περιβάλλον, οι επιχειρήσεις του Δήμου και η τοπική κοινωνία, καθώς το Σχέδιο είχε στόχο την αντιμετώπιση της ανεργίας.

Ομοίότητες με την παρούσα ΣΑΑ εμφανίζονται στον τομέα του ανθρώπινου δυναμικού και την αντιμετώπιση της ανεργίας και είχε ολοκληρωμένο χαρακτήρα (ευαισθητοποίηση, συμβουλευτική, κατάρτιση, προώθηση στην απασχόληση).

Το Σχέδιο Ολοκληρωμένης Παρέμβασης κατάφερε να ανταποκριθεί σε μέτριο βαθμό στα προβλήματα και στις ανάγκες της περιοχής. Η επίτευξη των τεθέντων στόχων του έργου ήταν ικανοποιητική στο βαθμό που αφορούσαν το συγκεκριμένο πληθυσμό των 55 ωφελουμένων.

Παρόλο που κατά το σχεδιασμό των επιμέρους δράσεων λήφθηκαν υπόψη όλες οι ιδιαιτερότητες της τοπικής αγοράς εργασίας και κατά την υλοποίηση κινητοποιήθηκαν οι τοπικές αρχές και φορείς, ανασταλτικός παράγοντας στην αποτελεσματικότητα του έργου ήταν η ανεπάρκεια των φορέων να ανταποκριθούν στις απαιτήσεις υλοποίησης και παρακολούθησης των επιμέρους δράσεων / πράξεων.

Σχέδιο: «Ανάδειξη δικτύου ποταμοβραχιόνων της πόλης της Έδεσσας ως ζωντανό στοιχείο της καθημερινότητάς της»

Το έργο υλοποιήθηκε στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος Μακεδονία – Θράκη 2007-2013 ενταγμένο στον Άξονα Προτεραιότητας Αειφόρος ανάπτυξη και ποιότητα ζωής στην ΠΚΜ. Αφορούσε σε παρεμβάσεις στον αστικό ιστό της πόλης ως συνέχεια των παρεμβάσεων που υλοποιήθηκαν με το Ολοκληρωμένο Αστικό στο Γ' ΚΠΣ. και συγκεκριμένα στην ανάπλαση τμημάτων εκατέρωθεν των ποταμοβραχιόνων της Έδεσσας, στη δημιουργία πεζόδρομων, στη βελτίωση και κατασκευή πεζογεφυρών και πεζοδρομίων.

Οι βασικοί στόχοι του Προγράμματος ήταν:

- Η ένταξη των ποταμοβραχιόνων της πόλης στην καθημερινότητα των δημοτών
- Η λειτουργική ενοποίηση του δικτύου των διαδρομών εκατέρωθεν των ποταμοβραχιόνων
- Ανάδειξη ιστορικού χαρακτήρα ανοικτών χώρων της πόλης
- Δημιουργία χώρων περιπάτου και αναψυχής
- Ενίσχυση, προώθηση, προστασία αστικής ταυτότητας
- Αντικατάσταση και ενίσχυση αστικού εξοπλισμού και των δικτύων υποδομής
- Αισθητική αναβάθμιση και δημιουργία μεταβαλλόμενων οπτικών και κιναισθητικών τοπίων
- Οικειοποίηση από τους χρήστες
- Βιοκλιματικός σχεδιασμός με εκτεταμένες

Οι παραπάνω στόχοι επιδιώχθηκαν μέσω:

1. Αναπλάσεων τμημάτων εκατέρωθεν των ποταμοβραχιόνων
2. Δημιουργίας πεζοδρόμων
3. Αντικατάσταση και βελτίωση υφιστάμενων καθώς και κατασκευή νέων πεζογεφυρών
4. Ανάπλαση πάρκων που είναι σε επαφή ή διαρρέονται από τα ποτάμια
5. Παρεμβάσεις στο πράσινο - νέες φυτεύσεις
6. Αειφορικής αντιμετώπισης και επιλογής δομικών υλικών και κατασκευαστικών μεθόδων

Υπάρχουν ομοιότητες ως προς τους στόχους και την προσέγγιση του με ΣΑΑ, δεδομένου ότι οι στόχοι και οι επιδιώξεις του έργου εμπεριέχονται στους στόχους της ΣΑΑ

Περιοχή παρέμβασης: Τμήμα της πόλης της Έδεσσας

Φορέας υλοποίησης: Δήμος Έδεσσας

Το Πρόγραμμα είχε από την αρχή θετική απήχηση στον τοπικό πληθυσμό και είχε εξαιρετικά αποτελέσματα.

- Σημαντικό τμήμα της πόλης άλλαξε «φυσιογνωμία»
- Οι ποταμοβραχίονες μετά τις παρεμβάσεις αποτελούν τρόπο σύνδεσης μεταξύ των τμημάτων της πόλης και δε λειτουργούν ως «διαχωριστικά»
- Διατέθηκε περισσότερος χώρος στους πεζούς

Σχέδιο: «Ανάπλαση Πλατείας Γρανικού, οδού 18ης Οκτωβρίου και των μεταξύ τους συνδετήριων οδών»

Το έργο υλοποιήθηκε στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος Μακεδονία – Θράκη 2007-2013 ενταγμένο στον Άξονα Προτεραιότητας Αειφόρος ανάπτυξη και ποιότητα ζωής στην ΠΚΜ. Αφορούσε σε ανάπλαση και αναβάθμιση περιοχής συνολικού εμβαδού 50.000,00 m².

Οι στόχοι του Προγράμματος ήταν:

- Ενοποίηση και ανασύνταξη του δημόσιου χώρου
- Τονισμός ιστορικού χαρακτήρα ανοικτών χώρων της πόλης
- Δημιουργία χώρων περιπάτου και αναψυχής
- Ενίσχυση city branding, προώθηση / προστασία αστικής ταυτότητας, τουριστικής εικόνας.
- Λειτουργική Αναβάθμιση & ασφάλεια
- Αντικατάσταση και ενίσχυση αστικού εξοπλισμού και των δικτύων υποδομής με ευφυή συστήματα
- Εξασφάλιση ενιαίων χαρακτηριστικών σε όλο το μήκος της παρέμβασης – Δημιουργία εύληπτης και σαφούς εικόνας της πόλης
- Αισθητική αναβάθμιση του χώρου (γεωμετρία, υφές, ρυθμός, κλπ) και δημιουργία μεταβαλλόμενων οπτικών και κιναισθητικών τοπίων
- Οικειοποίηση από τους χρήστες
- Βιοκλιματικός σχεδιασμός με εκτεταμένες φυτεύσεις και οικολογικούς χειρισμούς στη διαχείριση των όμβριων υδάτων
- Αειφορική αντιμετώπιση επιλογής δομικών υλικών και κατασκευαστικών μεθόδων και ελαχιστοποίηση, μέσω του σχεδιασμού, του κόστους διαχείρισης και συντήρησης του έργου.

Υπάρχουν ομοιότητες ως προς τους στόχους και την προσέγγιση του με ΣΑΑ, δεδομένου ότι οι στόχοι και οι επιδιώξεις του έργου εμπεριέχονται στους στόχους της ΣΑΑ

Περιοχή παρέμβασης: Τμήμα της πόλης της Έδεσσας

Φορέας υλοποίησης: Δήμος Έδεσσας

Αποτελέσματα – οφέλη του Έργου:

- Αύξηση κατά 400% των χρηστών του Δημόσιου Χώρου ενώ σε επιμέρους περιοχές ο αριθμός των χρηστών κατά μέσο όρο δεκαπλασιάστηκε.
- Διεύρυνση του ηλικιακού φάσματος των χρηστών του δημόσιου χώρου.
- Ενίσχυση city branding / Δημιουργία πολλαπλών σημείων ενδιαφέροντος μέσα στον αστικό ιστό με ιδιαίτερο χαρακτήρα το καθένα από αυτά.
- Ανάπτυξη πράσινων υποδομών και ποιότητας αστικού πρασίνου με οικοσυστημικές υπηρεσίες προς όφελος κατοίκων, οικονομίας και βοηθούν στην αντιμετώπιση του φαινομένου Αστικής Νήσου Θερμότητας και της οπτικής ρύπανσης
- Αναβάθμιση ποιότητας υποδομών αναψυχής (περιπατητικές διαδρομές, θέσεις ξεκούρασης, παιδικές χαρές, υπαίθριο γυμναστήριο, υπαίθρια τραπέζια σκακιού, κλπ).
- Εξοικονόμηση κατά 40% καταναλώσεων σε ενέργεια για τον ηλεκτροφωτισμό της περιοχής
- Πρόβλεψη μηδενικού κόστους για συντήρηση αποκατάσταση βλαβών σε επιστρώσεις πεζοδρομίων λόγω προβλημάτων από δέντρα.
- Ενίσχυση τοπικής οικονομίας και επιχειρηματικότητας με δημιουργία νέων επιχειρήσεων, λειτουργία χώρου ως υπερτοπικού κέντρου και αύξηση μέσου χρόνου παραμονής τουρίστα – επισκέπτη της πόλης.
- Δημιουργία θελκτικής εικόνας της πόλης για τους επισκέπτες και ενίσχυση αισθήματος υπερηφάνειας στους δημότες
- Ενθάρρυνση της Βιώσιμη Αστικής Κινητικότητας και μείωση της χρήσης του αυτοκινήτου

Εξοικονόμηση κατά 50% στις απαιτούμενες ποσότητες νερού για άρδευση

5. ΑΝΑΛΥΤΙΚΟ ΣΧΕΔΙΟ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ

5.1. ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΟΣ ΠΙΝΑΚΑΣ

ΠΙΝΑΚΑΣ 6: ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΟΣ ΠΙΝΑΚΑΣ

Αξονας	Ειδικός Στόχος	ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ	Π/Υ (€) Δ.Δ.	ΕΔΕΤ	ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ		
					Ε.Π.	Επ. Πρ.	Π.Π.
1.	1.1.	1.1.1 Κατασκευή νέου δημοτικού σταδίου	500.000	ΙΔΙΟΙ ΠΟΡΟΙ ΕΤΠΑ	ΠΕΠ	6ε	83
		1.1.2 Ενοποίηση τουριστικού με εμπορικό κέντρο Έδεσσας	1.640.000				
	1.2.	1.2.1 Edessa City Branding	218.000	ΕΤΠΑ	ΠΕΠ	2γ, 6γ	93
		1.2.2 Δημιουργία Ψηφιακών Εφαρμογών για την ενοποίηση, προώθηση και προβολή του πολιτιστικού-τουριστικού προϊόντος της Έδεσσας					79
2.	2.1.	2.1.1 Σχέδιο Βιώσιμης Αστικής Κινητικότητας Έδεσσας	35.000	ΠΡΑΣΙΝΟ ΤΑΜΕΙΟ ΕΤΠΑ	ΠΕΠ	4ε	43
		2.1.2 Αυτοματοποιημένο σύστημα κοινόχρηστων ποδηλάτων	116.000				
	2.2	2.2.1 Εξοικονόμηση ενέργειας στον οδο φωτισμό του Δήμου Έδεσσας με την προμήθεια και εγκατάσταση φωτιστικών σωμάτων νέας τεχνολογίας	1.500.000	ΙΔΙΟΙ ΠΟΡΟΙ	ΠΕΠ		
3.	3.1.	3.1.1 Στήριξη νέων επιχειρήσεων	196.000 25.000	ΕΤΠΑ ΕΚΤ	ΠΕΠ	3α, 3δ, 8ν	67
		3.1.2 Υποστήριξη υφιστάμενων επιχειρήσεων					63
		3.1.3 Προγράμματα κατάρτισης εργαζομένων - αυτοαπασχολούμενων					106
4.	4.1	4.1.1 Προώθηση στην απασχόληση των ανέργων	45.000	ΕΚΤ	ΠΕΠ	8iii	104
		4.2.1 Ηλεκτρονική υπηρεσία υγείας (e-health)	237.000	ΕΚΤ	ΠΕΠ	9i, 9iii, 9iv, 9v	112
	4.2	4.2.2 Πρόγραμμα κατάρτισης ΑμΕΑ					109
		4.2.3 Συμβουλευτική και ψυχολογική υποστήριξη για τον περιορισμό φαινομένων κοινωνικού αποκλεισμού					111
		4.2.4 Ανάπτυξη ΚΟΙΝΣΕΠ					113
		4.2.5 Χαρτογράφηση κοινωνικών αναγκών					112
	4.3	4.3.1 Παροχή γευμάτων σε άπορους κατοίκους της Έδεσσας	124.000	ΕΚΤ	ΠΕΠ	9iv	112
		4.3.2 Ενισχυτική διδασκαλία σε άπορους μαθητές δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης					112
ΣΥΝΟΛΟ Σ.Α.Α.			4.636.000				
Σύνολο ΕΤΠΑ			2.170.000				
Σύνολο ΕΚΤ			431.000				
Άλλες πηγές χρηματοδότησης (Ίδιοι πόροι, πράσινο ταμείο)			2.035.000				

ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΟΛΟΚΛΗΡΩΜΕΝΗΣ ΒΙΩΣΙΜΗΣ ΑΣΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ – Β' ΦΑΣΗ
«Έδεσσα, Αστική Αναζωογόνηση»

Ανάλυση ανά Επενδυτική Προτεραιότητα	120.000		2γ	
	46.000		3α	
	150.000		3δ	
	116.000		4ε	
	98.000		6γ	
	1.640.000		6ε	
	45.000		8iii	
	25.000		8v	
	30.000		9i	
	36.000		9iii	
	229.000		9iv	
	66.000		9v	

5.2. ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΗ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ

A. παρεμβάσεις με εξασφαλισμένη χρηματοδότηση:

- Κέντρο Κοινότητας Δήμου Έδεσσας (εγκεκριμένο από ΠΕΠ Κεντρ.Μακεδονίας, ποσού 112.320 ευρώ)

B. αναγκαίες παρεμβάσεις σε αναζήτηση χρηματοδότησης:

- Επανάχρηση του χώρου του υφιστάμενου δημοτικού σταδίου (μετά την απομάκρυνσή του)
- Ενεργειακή αναβάθμιση δημοτικών κτιρίων (πχ σχολεία)
- Αντικατάσταση δημοτικού στόλου οχημάτων με νέα αντιρρυπαντικής τεχνολογίας
- Κατασκευή «πράσινων σημείων»
- Υπογειοποίηση κάδων απορριμμάτων

Από τα Επιχειρησιακά Προγράμματα (Θεματικοί Στόχοι) όπως :

ΠΕΠ, Τομεακά Επιχειρησιακά Προγράμματα, Πράσινο Ταμείο

Αιτιολόγηση της ανάγκης και της δυνατότητας για μόχλευση ιδιωτικών πόρων:

Για Παρεμβάσεις όπως:

Επανάχρηση του χώρου του υφιστάμενου δημοτικού σταδίου

6. ΑΝΑΛΥΤΙΚΟ ΚΑΙ ΔΕΣΜΕΥΤΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ

6.1. ΕΠΑΡΚΕΙΑ ΤΗΣ ΑΣΤΙΚΗΣ ΑΡΧΗΣ / ΕΝΔΙΑΜΕΣΟΥ ΦΟΡΕΑ

α. Αρμοδιότητες και Περιοχή ευθύνης:

Ο φορέας ο οποίος θα αναλάβει ως Αστική Αρχή την υλοποίηση του Σχεδίου Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης της Έδεσσας είναι ο Δήμος Έδεσσας. Οι αρμοδιότητές του είναι αυτές που περιγράφονται στο Ν. 3852/2010 «Νέα Αρχιτεκτονική της Αυτοδιοίκησης και της Αποκεντρωμένης Διοίκησης – Πρόγραμμα Καλλικράτης». Η περιοχή ευθύνης του είναι το σύνολο του Δήμου Έδεσσας, τμήμα του οποίου είναι η πόλη της Έδεσσας την οποία αφορά το παρόν Σχέδιο Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης.

β. Διοίκηση:

Ο Δήμος διοικείται από τα όργανα και τις διαδικασίες που προβλέπονται από το Ν. 3852/2010 καθώς και από τον Ν. 3463/2006 «Κύρωση του Κώδικα Δήμων και Κοινοτήτων».

γ. Διάρθρωση, αντικείμενο και στελέχωση των υπηρεσιών:

Η διάρθρωση των υπηρεσιών του Δήμου αποτυπώνεται στον Οργανισμό Εσωτερικής Υπηρεσίας όπως δημοσιεύτηκε στο ΦΕΚ 2490/τ.Β'/4-11-2011 και ισχύει με τις τροποποιήσεις του. Επισυνάπτεται το αναλυτικό οργανόγραμμα για συνοπτική παρουσίαση της διοικητικής δομής του δήμου με τις Δ/σεις και τα τμήματα.

Όσον αφορά στη στελέχωση υπηρεσιών του Δήμου αυτή έχει ως εξής:

Δ/ση Προγραμματισμού, Οργάνωσης, Πληροφορικής & Τοπικής Οικονομικής Ανάπτυξης	
Πλήθος	Κλάδος Ειδικότητα
1	ΠΕ Αρχιτεκτόνων Μηχανικών
2	ΠΕ Γεωπόνων
2	ΠΕ Διοικητικού
1	ΠΕ Δασολόγων
1	ΔΕ Διοικητικού
Δ/ση Περιβάλλοντος - Πρασίνου - Καθαριότητας	
1	ΠΕ Γεωπόνων
1	Πολιτικών Μηχανικών
4	ΔΕ Οδηγών Αυτοκινήτων
12	ΥΕ Εργατών Καθαριότητας
1	ΥΕ Εργατών Νεκροταφείου
1	ΔΕ Εποπτών Καθαριότητας
Δ/ση Κοινωνικής Προστασίας, Παιδείας, Υγείας, Πολιτισμού και Αθλητισμού	
1	ΠΕ Διοικητικού Οικονομικού

ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΟΛΟΚΛΗΡΩΜΕΝΗΣ ΒΙΩΣΙΜΗΣ ΑΣΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ – Β' ΦΑΣΗ
«Έδεσσα, Αστική Αναζωογόνηση»

4	ΠΕ Διοικητικού
1	ΔΕ Τεχνιτών Υδραυλικών
1	ΔΕ Διοικητικού Λογιστικού
7	ΔΕ Σχολικών Φυλάκων
19	ΥΕ Καθαριστριών Σχολικών Μονάδων
2	ΔΕ Διοικητικού
2	ΔΕ Τεχνιτών Κηπουρών
Διεύθυνση Διοικητικών και Οικονομικών Υπηρεσιών	
1	ΠΕ Οικονομολόγων
2	ΠΕ Διοικητικού
5	ΠΕ Διοικητικού - Οικονομικού
2	ΠΕ Οικονομικού - Λογιστικού
1	ΤΕ Διοικητικών - Λογιστικών
9	ΔΕ Διοικητικού
2	ΔΕ Υπαλλήλων Γραφείου
1	ΤΕ Φυτικής Παραγωγής
1	ΔΕ Χειριστών Η/Υ
2	ΔΕ Διοικητικών Γραμματέων
Διεύθυνση Τεχνικών Υπηρεσιών και Πολεοδομίας	
4	ΠΕ Πολιτικών Μηχανικών
2	ΠΕ Αρχιτεκτόνων Μηχανικών
1	ΠΕ Ηλεκτρολόγων Μηχανικών
1	ΠΕ Τοπογράφων Μηχανικών
2	ΤΕ Πολιτικών Μηχανικών
2	ΤΕ Τεχνολόγων ηλεκτρολόγων Μηχανικών
1	ΤΕ Διοικητικού
2	ΔΕ Ηλεκτρολόγων
1	ΔΕ Οδηγών Αυτοκινήτων
4	ΔΕ Τεχνιτών (Υδραυλικών)
1	ΔΕ Χειριστών Μηχ. Έργων
2	ΥΕ Εργατών Τεχνικής Υπηρεσίας
1	ΔΕ Διοικητικού

Επίσης υπηρετούν και δύο (2) ειδικοί συνεργάτες στο γραφείο Δημάρχου κι ένας (1) στη Δ/ση Περιβάλλοντος, Πρασίνου και Καθαριότητας του Δήμου.

ΕΠΙΣΥΝΑΠΤΟΜΕΝΑ (Παράρτημα Β)

1. Απόφαση ΔΣ 123/2017: Έγκριση του Σχεδίου Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης Έδεσσας – Φάση Β' και υποβολή του στη Διαχειριστική Αρχή
2. ΦΕΚ 2490/τ.Β'/4-11-2011 ΟΕΥ Δήμου Έδεσσας
3. Οργανόγραμμα Δήμου Έδεσσας

6.2. ΑΝΑΛΥΣΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΩΝ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ

6.2.1. Επιλογή Στρατηγικής και Σχεδίου Δράσης

Τα στελέχη της Δ/σης Προγραμματισμού και Οργάνωσης επικοινωνούν με τη Δ.Α., παραλαμβάνουν τις οδηγίες και ενημερώνουν τη Διοίκηση του Δήμου και την Ομάδα Τεχνικής Αξιολόγησης (Απ. Δημάρχου 75/1462/06-07-2017).

Η Ομάδα Τεχνικής Αξιολόγησης η οποία έχει ως αρμοδιότητα την παρακολούθηση της υλοποίησης του ΣΒΑΑ και την αξιολόγηση των δράσεων του, προβαίνει σε όλες τις απαραίτητες ενέργειες σε συνεργασία με τη Δ.Α. Στη συνέχεια, υποβάλει στην Οικονομική Επιτροπή (Δομή Συναίνεσης) το αποτέλεσμα του έργου της.

Σε κάθε περίπτωση όπου κριθεί ότι χρειάζεται να γίνουν αλλαγές στη Στρατηγική και το Σχέδιο Δράσης αυτές εγκρίνονται από το Δημοτικό Συμβούλιο μετά από εισήγηση προς αυτό από την Οικονομική Επιτροπή μετά την έγκριση της σχετικής εισήγησης από την Ομάδα Τεχνικής Αξιολόγησης. Σε αυτήν την περίπτωση μετά από την απόφαση των αναγκαίων προσαρμογών γίνεται αίτημα τροποποίησης προς την Δ.Α. από τα αρμόδια για την υλοποίηση στελέχη της Δ/σης Προγραμματισμού.

Η διαδικασία επαναλαμβάνεται σε περίπτωση μη έγκρισης από το Δημοτικό Συμβούλιο.

6.2.2. Αξιολόγηση και επιλογή Πράξεων

Ο Δήμος συνεργάζεται με τη ΔΑ προκειμένου να επιτευχθεί:

- περαιτέρω εξειδίκευση της στρατηγικής, εφόσον απαιτείται, και στον προγραμματισμό των προσκλήσεων που θα εκδοθούν για την υλοποίηση της στρατηγικής, (η ΔΑ ενσωματώνει στην εξειδίκευση και στον προγραμματισμό των προσκλήσεων του ΕΠ, την εξειδίκευση της στρατηγικής και τον προγραμματισμό των προσκλήσεων αυτής, προκειμένου να εγκριθούν από την οικεία Επ. Παρακολούθησης),
- ο προσδιορισμός του περιεχομένου των προσκλήσεων, όπως καθορισμός του αντικειμένου της κάθε πρόσκλησης, ενδεχόμενοι όροι και προϋποθέσεις επιλεξιμότητας των πράξεων, ύψος προϋπολογισμού που κρίνεται αναγκαίος για κάθε πρόσκληση αλλά ενδεχόμενα και για κάθε πράξη.

- η διαμόρφωση της μεθοδολογίας και των κριτηρίων επιλογής των πράξεων στο σύνολό τους, δηλαδή τόσο αυτών με τα οποία θα αξιολογήσει τις πράξεις ο Δήμος Έδεσσας όσο και αυτών με τα οποία η ΔΑ θα ολοκληρώσει την αξιολόγηση των πράξεων.

Η ανάθεση των καθηκόντων της αξιολόγησης -επιλογής πράξεων στο Δήμο Έδεσσας περιορίζεται στην ποιότητα των πράξεων και τη συνάφειά τους με την ολοκληρωμένη αστική στρατηγική και με το ΕΠ Κεντρικής Μακεδονίας.

Η ΔΑ, εντός του ΟΠΣ προβαίνει στον έλεγχο της πληρότητας των προτάσεων (Α' Στάδιο αξιολόγησης).

Η Ομάδα Τεχνικής Αξιολόγησης του Δήμου Έδεσσας, επί των φακέλων των υποβαλλόμενων προτάσεων που κοινοποιεί στον Δήμο η ΔΑ, προβαίνει στην αξιολόγηση των προτάσεων ως προς την ποιότητα και τη συνάφειά τους με την αστική στρατηγική και με το ΕΠ (μέρος Β' Σταδίου αξιολόγησης), και αποστέλλει στη ΔΑ εγγράφως τα αποτελέσματα της αξιολόγησης για το σύνολο των προτάσεων,

Η ΔΑ, εντός του ΟΠΣ προβαίνει στην αξιολόγηση των προτάσεων ανά κριτήριο/ομάδα κριτηρίων, πέραν αυτών που αξιολόγησε ο Δήμος Έδεσσας (μέρος Β' Σταδίου αξιολόγησης) και καταχωρεί στο ΟΠΣ και τα αποτελέσματα της αξιολόγησης του Δήμου,

Η ΔΑ εισηγείται στον οικείο Περιφερειάρχη την έκδοση Αποφάσεων Ένταξης και Απόρριψης Πράξεων και ενημερώνει σχετικά τους δικαιούχους.

Η ΔΑ εξετάζει τις υποβαλλόμενες ενστάσεις και εφόσον απαιτείται, και με τη συνεργασία του Δήμου.

Δεδομένου ότι θα πρέπει να αρχειοθετούνται σε ένα σημείο όλα τα στοιχεία που αφορούν στην αξιολόγηση των προτάσεων, η ΔΑ θα καταχωρίζει στο ΟΠΣ την αξιολόγηση των προτάσεων από τον Δήμο Έδεσσας.

Στο πλαίσιο αυτό και δεδομένου ότι η εμπλοκή του Δήμου είναι περιορισμένη, τα Στάδια της αξιολόγησης των προτάσεων (αξιολόγηση ανά κριτήριο/ομάδα κριτηρίων) θα επιμερισθούν μεταξύ της ΔΑ και του Δήμου, ως εξής:

1. Α' Στάδιο Αξιολόγησης: Διενεργείται από τη ΔΑ και αφορά στις ομάδες κριτηρίων και τα κριτήρια για τον έλεγχο πληρότητας και επιλεξιμότητας πρότασης,
2. Στάδιο Β1' Αξιολόγησης: Διενεργείται από την Ομάδα Τεχνικής Αξιολόγησης του Δήμου Έδεσσας και περιλαμβάνει τις ομάδες κριτηρίων και τα κριτήρια για την αξιολόγηση της ποιότητας των προτάσεων και τη συνάφειά τους με τη στρατηγική της βιώσιμης αστικής ανάπτυξης και το ΕΠ Κεντρικής Μακεδονίας, (η καταχώρηση των δεδομένων αξιολόγησης του εν λόγω σταδίου στο ΟΠΣ διενεργείται από τη ΔΑ, δηλαδή η ΔΑ καταχωρεί τις τιμές ή την βαθμολογία που συμπλήρωσε ο Δήμος Έδεσσας στα επί μέρους κριτήρια αξιολόγησης κάθε πρότασης),
3. Στάδιο Β2' Αξιολόγησης: Διενεργείται από τη ΔΑ η αξιολόγηση των προτάσεων, που έχουν αξιολογηθεί θετικά από τον Δήμο Έδεσσας, ως προς τις ομάδες κριτηρίων και τα κριτήρια που αφορούν στην πληρότητα και σαφήνεια του περιεχομένου της πρότασης, στην τήρηση του θεσμικού πλαισίου και στην ενσωμάτωση των οριζόντιων πολιτικών, στη σκοπιμότητα και ωριμότητα των προτάσεων, καθώς και στη διοικητική, επιχειρησιακή και χρηματοοικονομική ικανότητα του δυνητικού δικαιούχου.

Το αποτέλεσμα της αξιολόγησης για την κάθε πρόταση προκύπτει και από τα τρία στάδια αξιολόγησής της.

6.2.3. Υλοποίηση και Χρηματοδότηση Πράξεων

Η Διοίκηση του Δήμου μέσω των αρμοδίων στελεχών ενημερώνεται από τη Δ.Α. για πιθανές αλλαγές οι οποίες απαιτούνται λόγω προβλημάτων στην υλοποίηση κάποιων Πράξεων. Δίνει οδηγίες και στην Ομάδα Τεχνικής Αξιολόγησης προκειμένου να επιλυθούν τα όποια θέματα.

Η Ομάδα Τεχνικής Αξιολόγησης του ΣΒΑΑ ελέγχει τις πιθανές αλλαγές από τεχνική άποψη, τις αξιολογεί και υποβάλλει την σχετική εισήγηση στην Οικονομική Επιτροπή.

Η Οικονομική Επιτροπή αξιολογεί τις προτεινόμενες αλλαγές και αν δεν τις εγκρίνει απευθύνεται στην Ομάδα Τεχνικής Αξιολόγησης προκειμένου να τροποποιηθεί η εισήγησή της. Στην περίπτωση που εγκρίνει τις αλλαγές υποβάλλει σχετική εισήγηση στο Δημοτικό Συμβούλιο.

Το Δημοτικό Συμβούλιο αν εγκρίνει τις αλλαγές ενημερώνει σχετικά τη Δ.Α. Σε αντίθετη περίπτωση επαναλαμβάνεται η διαδικασία σε συνεργασία με τη Δ.Α.

6.2.4. Αξιολόγηση της υλοποίησης της Στρατηγικής

Τα στελέχη της Δ/σης Προγραμματισμού που είναι αρμόδια για την επικοινωνία με τη Δ.Α. ενημερώνονται για την πορεία υλοποίησης των Πράξεων και με τη σειρά τους ενημερώνουν τη Διοίκηση του Δήμου.

Η Διοίκηση αξιοποιώντας την πληροφόρηση δίνει εντολές στην Ομάδα Τεχνικής Αξιολόγησης η οποία με βάση τα δεδομένα παρακολουθεί την πορεία υλοποίησης των Πράξεων και της Στρατηγικής σε σχέση με τους στόχους και τις συνέργειες με άλλες πολιτικές και προγράμματα. Σε περίπτωση που χρειαστούν αλλαγές στη στρατηγική ή το σχέδιο δράσης εισηγείται σχετικά στην Οικονομική Επιτροπή.

Η Οικονομική Επιτροπή εγκρίνει τις αλλαγές και τον επανασχεδιασμό του σχεδίου δράσης και εισηγείται στο Δημοτικό Συμβούλιο για έγκριση και ενημέρωση της Δ.Α. Σε αντίθετη περίπτωση η διαδικασία επαναλαμβάνεται με εκ νέου αξιολόγηση από την Ομάδα Τεχνικής Αξιολόγησης.

Το Δημοτικό Συμβούλιο εγκρίνει τις προτεινόμενες αλλαγές και ενημερώνει τη Δ.Α.

ΕΠΙΣΥΝΑΠΤΟΜΕΝΑ (Παράρτημα Β)

1. Απόφαση Δημάρχου 75/14620-06-07-2017 ορισμός ομάδας τεχνικής αξιολόγησης ΒΑΑ Έδεσσας
2. Βιογραφικά στελεχών ομάδας τεχνικής αξιολόγησης

6.3. ΑΝΑΓΚΕΣ ΣΕ ΤΕΧΝΙΚΗ ΒΟΗΘΕΙΑ

ΠΙΝΑΚΑΣ 7: ΑΝΑΓΚΕΣ ΣΕ ΤΕΧΝΙΚΗ ΒΟΗΘΕΙΑ

ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΕΣΩΤΕΡΙΚΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ...	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΑΝΑΓΚΗΣ	ΕΙΔΟΣ ΤΕΧΝΙΚΗΣ ΒΟΗΘΕΙΑΣ, ΑΙΤΙΟΛΟΓΗΣΗ
ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ ΚΑΙ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ ΠΡΑΞΕΩΝ	ΠΡΟΕΤΟΙΜΑΣΙΑ ΤΕΥΧΩΝ ΔΗΜΟΠΡΑΤΗΣΗΣ ΚΑΙ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΠΡΟΣΦΟΡΩΝ	ΣΥΝΤΑΞΗ ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΠΡΟΔΙΑΓΡΑΦΩΝ ΚΑΙ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΠΡΟΣΦΟΡΩΝ ΣΕ ΕΞΕΙΔΙΚΕΥΜΕΝΑ ΘΕΜΑΤΑ ΠΟΥ ΤΑ ΣΤΕΛΕΧΗ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΔΕ ΔΙΑΘΕΤΟΥΝ ΤΗΝ ΑΠΑΡΑΙΤΗΤΗ ΤΕΧΝΟΓΝΩΣΙΑ
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΗΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ	ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ	ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ - ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗΣ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΗΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ ΚΑΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΓΙΑ ΤΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΟΥ ΕΝ ΛΟΓΩ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ

6.4. ΔΙΑΒΟΥΛΕΥΣΗ

Οι διαβουλεύσεις οργανώθηκαν ανά τομέα και εκτός από κάποιες «ανεπίσημες» οι υπόλοιπες ηχογραφήθηκαν ενώ υπήρξε και επανατροφοδότηση με προτάσεις γραπτές.

α. Διαβούλευση για το ζήτημα: ΣΧΕΔΙΟ ΒΙΩΣΙΜΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΕΔΕΣΣΑΣ

Ημερομηνία: 14/10/2016

Ημερήσια διάταξη: Διαβούλευση για το Σχέδιο ΒΑΑ με **κοινωνικούς φορείς**

Συμμετέχοντες: Εκπρόσωποι σχολικών μονάδων, ΚΑΠΗ, ΕΥΖΗΝ, ΒΟΗΘΕΙΑ ΣΤΟ ΣΠΙΤΙ, ΚΔΑΠΜΕΑ, ΔΗΚΕΔΕ, ΕΕΕΕΚ, ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ, Κ.Π.ΟΡΑΜΑ, ΣΤΡΑΤΟΥ, Π.Ε. ΠΕΛΛΑΣ

Αποτελέσματα:

Αναφέρθηκαν διάφορα ζητήματα που έχουν σχέση με τα κοινωνικά προβλήματα των πολιτών στην πόλη. Θα μπορούσαμε να τα συνοψίσουμε στα εξής:

- *Άστεγοι/συσσίτια/ ανασφάλιστοι*: υπάρχουν ζητήματα κυρίως εξακρίβωσης των ανθρώπων που πραγματικά έχουν πρόβλημα από αυτούς που έχουν κάνει επάγγελμα τη συμμετοχή τους ως ωφελούμενοι στις κοινωνικές δράσεις του Δήμου, του ΕΥΖΕΙΝ και της εκκλησίας. Προτάθηκε η βελτίωση του συντονισμού όλων των φορέων - εθελοντών που συμμετέχουν στις κοινωνικές δράσεις. Επίσης προτάθηκε η δημιουργία κάποιου ξενώνα για ευπαθείς ομάδες καθώς και Νομική και Φορολογική Υποστήριξη ευάλωτων ομάδων
- *Ηλικιωμένοι* : αναφέρθηκαν τα προβλήματα που αντιμετωπίζουν, ότι το ποσοστό τους αυξάνεται καθώς και η ανάγκη δράσεων για τη βελτίωση της ποιότητας ζωής τους
- *Προσβασιμότητα* (γενικά και ειδικά για ΑμΕΑ): η κατάσταση με τις καφετέριες έχει παραγίνει, το ίδιο και με τα αυτοκίνητα ενώ υπάρχουν προβλήματα με έλλειψη ραμπών σε σχολεία καθώς και πρόσβαση στα σημεία τουριστικού ενδιαφέροντος της πόλης όπως Καταρράχτες, Βαρόσι, Μύλοι και Κανναβουργείο. Προτάθηκε πέραν των έργων να γίνουν δράσεις ευαισθητοποίησης.
- *Κατάχρηση αλκοόλ / χρήση ουσιών*: αναφέρθηκε η ύπαρξη προβλημάτων στην πόλη καθώς και αδυναμίες κάλυψης του κεφαλαίου αυτού από υπάρχουσες δομές όπως το ΟΡΑΜΑ. Επίσης αναφέρθηκε ο συσχετισμός με την διοργάνωση εκδηλώσεων όπως η γιορτή Τσίπουρου ενώ προτάθηκε η δημιουργία ενημερωτικής καμπάνιας για διάφορα ζητήματα που απασχολούν τους νέους και η ανάγκη λήψης δράσεων για τους γέρους.
- *Δημιουργία Κοινωνικής Δομής ή μονάδας για την Ψυχολογική Υποστήριξη και Συμβουλευτική*: εντοπίστηκε η έλλειψη μιας τέτοιας μονάδας καθώς επίσης και οι ανάγκες που υπάρχουν σε μεγάλο μερίδιο του πληθυσμού που καλείται να αντιμετωπίσει τα προβλήματα που έχει οξύνει η οικονομική κρίση.

β. Διαβούλευση για το ζήτημα: τουριστική και οικονομική ανάπτυξη της πόλης

Ημερομηνία: 19/10/2016

Ημερήσια διάταξη: Διαβούλευση με **επαγγελματίες τουρισμού – εμπορίου και υπηρεσιών**

Συμμετέχοντες: Εκπρόσωποι Εμπορικού Συλλόγου, συλλόγου ξενοδόχων καθώς και μεμονωμένοι ξενοδόχοι, εστιάτορες, έμποροι και επαγγελματίες

Αποτελέσματα:

- Τονίστηκε η ανάγκη το Κανναβουργείο και οι Μύλοι να δουλέψουν οργανωμένα γιατί μετά τους καταρράκτες είναι το δυνατό «χαρτί» της πόλης. Το Κανναβουργείο με την μοναδικότητά του θα πρέπει να γίνει «πραγματικό» μουσείο. Καταγράφηκε η ανάγκη δημιουργίας περισσότερων σημείων ενδιαφέροντος για τους τουρίστες ώστε να επιμηκυνθεί η επίσκεψή τους στην πόλη καθώς και η δημιουργία τουριστικών διαδρομών και εκτός πόλης ώστε να ξοδεύουν περισσότερο χρόνο στην περιοχή.
- Διαπιστώθηκε η ανάγκη διασύνδεσης της περιοχής Καταρρακτών-Μύλων και Βαροσίου με το εμπορικό κέντρο καθώς επισκέπτες έρχονται στους καταρράκτες αλλά δεν επισκέπτονται την αγορά της πόλης. Αναφέρθηκε η ανάγκη διασύνδεσης με το Λόγγο και τον αρχαιολογικό χώρο μέσα από τη δημιουργία μονοπατιών και δράσεων καθώς και η δημιουργία επισκέψιμων οπωρώνων.
- Αναφέρθηκε η δυσκολία πρόσβασης λεωφορείων αλλά και ΙΧ στους Καταρράκτες καθώς και η ανάγκη δημιουργίας-οργάνωσης χώρων στάθμευσης. Επίσης η δημιουργία σημείων, των Check Points στα πρότυπα της Βενετίας, όπου θα υπάρχουν χώροι για τους οδηγούς των τουριστικών λεωφορείων.
- Θα πρέπει να εξωραϊστεί ο χώρος στάθμευσης στους Καταρράκτες, να ανοίξει η Εστία και να κατασκευαστούν WC ενώ θα πρέπει να αντιμετωπιστεί η παραοικονομία στην περιοχή.
- Προτάθηκε η ανάγκη να ανακαινιστεί το πάρκο των Καταρρακτών με τη βελτίωση των προσβάσεων και του φωτισμού καθώς συχνάζουν και ναρκομανείς. Για αυτούς προτάθηκε η δημιουργία κέντρου απεξάρτησης.
- Αναφέρθηκε επίσης από αρκετούς η ανάγκη εκπαίδευσης των επαγγελματιών του τουρισμού αλλά και των κατοίκων (αλλαγή νοοτροπίας) στον τρόπο που αντιμετωπίζουν τους επισκέπτες.
- Προτάθηκε η οργανωμένη προβολή της πόλης και σε εκθέσεις του εξωτερικού καθώς και η ανάδειξη των τοπικών προϊόντων μέσα από τα καταστήματα της πόλης (εστιατόρια, καφετέριες κλπ) ακόμη και η ενίσχυση-δημιουργία τοπικής γαστρονομίας.
- Για το εμπορικό κέντρο διαγνώστηκε η ανάγκη αντιμετώπισης της πρόσβασης πεζών, της παράνομης στάθμευσης ενώ προτάθηκε η μετατροπή του σε Open Mall στα πρότυπα της Αλεξανδρούπολης και η ανάγκη επέκτασης του δικτύου WiFi του Δήμου μαζί με την κατασκευή σημείων φόρτισης φορητών συσκευών.
- Τέλος προτάθηκε η προμήθεια και λειτουργία ενός μικρού τρένου-λεωφορείου για τη μεταφορά των επισκεπτών οργανωμένα στα διάφορα σημεία ενδιαφέροντος της πόλης.

γ. Διαβούλευση για το ζήτημα: ΣΧΕΔΙΟ ΒΙΩΣΙΜΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΕΔΕΣΣΑΣ

Ημερομηνία: 20/10/2016

Ημερήσια διάταξη: Διαβούλευση για το Σχέδιο ΒΑΑ με εκπροσώπους πρωτογενούς και δευτερογενούς τομέα της οικονομίας

Συμμετέχοντες: εκπρόσωποι αγροτικών συνεταιρισμών, εκπρόσωπος συλλόγου καλλιτεχνών Έδεσσας καθώς

και μεμονωμένοι αγρότες, καλλιτέχνες και επαγγελματίες του χώρου

Αποτελέσματα: Η συγκεκριμένη διαβούλευση δεν είχε μεγάλη συμμετοχή. Από τους συμμετέχοντες τονίστηκε η έλλειψη οργάνωσης των αγροτών καθώς οι παλιοί συνεταιρισμοί πλην εξαιρέσεων δεν πηγαίνουν καλά ή έχουν διαλυθεί. Επίσης τονίστηκε η ανάγκη προώθησης οργανωμένα των τοπικών προϊόντων ενώ αναφέρθηκε και το κενό που διαπιστώνεται στον τομέα της μεταποίησης.

Προτάθηκε να ενισχυθεί η προσπάθεια αναγνώρισης του κερασίου της Έδεσσας ως Προϊόν ΠΟΠ ή ΠΓΕ ώστε να αυξηθεί η θέση του στην αγορά και να εισέλθει σε νέες αγορές.

Επίσης η προτάθηκε η δημιουργία δράσεων όπου οι επισκέπτες θα μπορούν βιωματικά να συμμετάσχουν στην παραγωγή ενός προϊόντος ή καλλιτεχνήματος .

Για το σχέδιο BAA που τους παρουσιάστηκε υπήρξε ομοφωνία ότι είναι προς τη σωστή κατεύθυνση.

δ. Διαβούλευση για το ζήτημα: ΣΧΕΔΙΟ ΒΙΩΣΙΜΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΕΔΕΣΣΑΣ

Ημερομηνία: 21/10/2016

Ημερήσια διάταξη: Διαβούλευση για το Σχέδιο BAA με **εν δυνάμει εταίρους του Δήμου**

Συμμετέχοντες: ΔΕΗ, ΑΤΕΙ Θεσ/νίκης, ΓΑΙΑ ΕΠΙΧΕΙΡΕΙΝ, ΑΓΡΟΔΙΑΤΡΟΦΙΚΗ ΣΥΜΠΡΑΞΗ, Επιμελητήριο, ΟΣΕ (σε χωριστή συνάντηση)

Αποτελέσματα: Για τη στρατηγική της προσέγγισης του θέματος από πλευράς ομάδας εργασίας υπήρξε συμφωνία με κάποιες επιμέρους προτάσεις.

Τέθηκε το ζήτημα της συμμετοχής της ΔΕΗ στο σχήμα με στόχο την κατασκευή μιας πεζοποδηλατικής διαδρομής από τη Βυζαντινή Γέφυρα ως τον αθλητικό χώρο του Πασά Τσαϊρ (κάτι που είχε συζητηθεί και νωρίτερα). Οι τοπικοί εκπρόσωποι συμφωνούν αλλά η απόφαση θα ληφθεί στην κεντρική διοίκηση και πιθανόν να αργήσει. Σε κάθε περίπτωση η επαναλειτουργία των καταρακτών του Άγρα που είναι στόχος της στρατηγικής του Δήμου είναι κάτι εφικτό τουλάχιστον για τα σαββατοκύριακα και θα διευθετηθεί το επόμενο διάστημα τοπικά.

Υπήρξε ένας αρνητισμός από πλευράς Επιμελητηρίου για τη θερμοκοιτίδα καθώς και για την «κοινωνική οικονομία» και ο λόγος δεν ήταν ξεκάθαρος. Σίγουρα θα πρέπει να διευκρινιστούν οι όροι συμμετοχής κάποιου στη θερμοκοιτίδα.

Τονίστηκε η ανάγκη συνεργειών των τομέων της οικονομίας όπως και σε προηγούμενες διαβουλεύσεις καθώς και η ανάγκη εκπαίδευσης των πολιτών.

Διαγνώστηκε η ανάγκη δημιουργίας - ενίσχυσης της ταυτότητας προορισμού της πόλης μέσα από μεθόδους *city branding* και η ανάγκη να δημιουργηθούν ολοκληρωμένες διαδρομές επισκεπτών.

Προτάθηκε η δημιουργία στο χώρο του σταδίου ενός συνεδριακού χώρου για την κάλυψη των αναγκών των κατοίκων αλλά και την ανάπτυξη του συνεδριακού τουρισμού ενώ τονίστηκε η χρησιμότητα δημιουργίας δράσεων για τα παιδιά των σχολικών εκδρομών ώστε να μένουν περισσότερο στην πόλη αλλά και να ικανοποιηθούν ως μελλοντικοί επισκέπτες.

Τονίστηκε η ανάγκη δημιουργίας ενός κέντρου *agrologistics* για την προώθηση στην αγορά και τη βελτίωση της προστιθέμενης αξίας των τοπικών προϊόντων.

Τέλος προτάθηκε η αξιοποίηση του βράχου της πόλης για *extreme sports* καθώς και η ανάγκη δημιουργίας

διαφόρων δράσεων χαμηλά στον καταρράκτη για τη βελτίωση της ικανοποίησης των επισκεπτών.

ε. Διαβούλευση για το ζήτημα: ΣΧΕΔΙΟ ΒΙΩΣΙΜΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΕΔΕΣΣΑΣ

Ημερομηνία: 27/10/2016

Ημερήσια διάταξη: Διαβούλευση για το Σχέδιο BAA

Συμμετέχοντες: επικεφαλής των παρατάξεων του Δημοτικού Συμβουλίου

Αποτελέσματα: υπήρξε ομοφωνία ως προς τη στρατηγική του σχεδίου BAA που παρουσιάστηκε. Δεν υπήρξαν αντιρρήσεις ούτε ως προς τις δράσεις αλλά ειπώθηκαν διάφορες προτάσεις ίσως πιο γενικές και κατάλληλες για το ευρύτερο στρατηγικό σχέδιο ανάπτυξης του Δήμου ή λίγο πιο «επιθετικές». Υπήρξε και γραπτή πρόταση λίγες ημέρες μετά τη συνάντηση. Τα κυριότερα σημεία ήταν:

Η διαπίστωση της ανάγκης πλέον δημιουργίας του φορέα με τίτλο «Υπαίθριο Μουσείο Νερού» που θα αναλάβει το συντονισμό των ενεργειών τουριστικής ανάπτυξης της πόλης και τη λειτουργία του συγκροτήματος Κανναβουργείου-Μύλων- Βαροσίου και Πάρκου Καταρρακτών.

Κοινή ήταν η διαπίστωση ότι πρέπει να βελτιωθεί η προσβασιμότητα στους Καταρράκτες.

Προτάθηκε η δημιουργία ενός συντονιστικού φορέα προώθησης των προϊόντων του πρωτογενούς τομέα και κυρίως του κερασιού με ποικίλα πεδία ενασχόλησης καθώς και του αγροτουρισμού.

Για το στάδιο προτάθηκε τα χρήματα που θα εξοικονομηθούν από το δάνειο και το διαγωνισμό αντικατάστασης όλων των φωτιστικών του Δήμου με LED, να δοθούν για την κατασκευή νέου σταδίου ώστε να απελευθερωθεί όλος ο χώρος του υφιστάμενου σταδίου.

Τονίστηκε η αναγκαιότητα να δοθεί η δυνατότητα μέσω παρεμβάσεων -έργων να έρχεται σε επαφή με το νερό ο επισκέπτης αλλά και ο κάτοικος της πόλης, ακόμα και να κολυμπά στο νερό των ποταμοβραχιόνων.

Προτάθηκε η εμφιάλωση του νερού της πηγής υδροδότησης της πόλης ώστε να συμβάλλει στο *brandname* της πόλης πέρα από το να αποτελέσει πηγή εσόδων για το Δήμο.

Τέλος αναφέρθηκε ότι θα πρέπει ο Δήμος να επιδιώξει τη μεταβίβαση των δύο υδροηλεκτρικών εργοστασίων της ΔΕΗ εκατέρωθεν της πόλης, σε αυτόν ώστε να υπάρχουν έσοδα, να είναι ο Δήμος ρυθμιστής των νερών που είναι το landmark του και να μπορέσει ευκολότερα να αξιοποιήσει τη δυναμική που παρουσιάζει το στοιχείο του νερού μέσα και έξω από την πόλη.

στ. Διαβούλευση για το ζήτημα: ΣΧΕΔΙΟ ΒΙΩΣΙΜΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΕΔΕΣΣΑΣ

Ημερομηνία: 17/1/2017

Ημερήσια διάταξη: Γνωμοδότηση επί του Σχεδίου Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης Έδεσσας από τη Δημοτική Επιτροπή Διαβούλευσης

Συμμετέχοντες: Μέλη της Δημ.Επ. Διαβούλευσης (περιλαμβάνει εκπροσώπους διαφόρων φορέων και μεμονωμένους δημότες) , καθώς και εκπρόσωποι αθλητικών συλλόγων και μεμονωμένοι πολίτες

Αποτελέσματα:

Υπήρξε συμφωνία για τη στρατηγική και τις προβλεπόμενες παρεμβάσεις του σχεδίου BBA. Συζητήθηκαν

επίσης οι τρόποι αντικατάστασης των αθλητικών εγκαταστάσεων που θα απομακρυνθούν κατά την παρέμβαση στο στάδιο.

Προτάθηκε η αύξηση του χρηματικού ποσού που θα διατεθεί σε δράσεις κοινωνικού χαρακτήρα στο μέγιστο επιτρεπόμενο από την πρόσκληση.

Τέλος, εκφράστηκε ανησυχία σχετικά με την ικανότητα συντήρησης των έργων που θα κατασκευαστούν από το πρόγραμμα.

ζ. Ηλεκτρονική Διαβούλευση για το ζήτημα: ΣΧΕΔΙΟ ΒΙΩΣΙΜΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΕΔΕΣΣΑΣ

Επίσης δημιουργήθηκε ειδικός θεματικός ιστότοπος με πληροφορίες, ενημερωτικό υλικό και χάρτες προτεινόμενων δράσεων προκειμένου το ευρύ κοινό να συμμετέχει με όσο το δυνατόν περισσότερη ενημέρωση στις διαβουλεύσεις με την φυσική παρουσία. Συνοπτικά :

- Ο ιστότοπος από την έναρξη της λειτουργίας του έως την ημερομηνία ολοκλήρωσης της διαβούλευσης δέχθηκε 14255 μοναδικές επισκέψεις με ένα ποσοστό 75% από την ευρύτερη περιοχή του Δήμου Έδεσσας.
- Εντός του ιστοτόπου οργανώθηκε από την ομάδα έργου ηλεκτρονικό ερωτηματολόγιο 12 δομημένων βασικών ερωτήσεων κλειστού τύπου και 5 βασικών ερωτήσεων ανοικτού τύπου περιορισμένου εύρους με αξιολόγηση των προκλήσεων και της διασύνδεσής τους με τις προτεινόμενες δράσεις. Το ερωτηματολόγιο ολοκλήρωσαν 75 άτομα.
- Εντός του ιστοτόπου κατασκευάστηκε διαδραστικός αντιληπτικός χάρτης παρεμβάσεων για τις δράσεις εντός αστικού ιστού της πόλης με πολύ πυκνή συχνότητα επικαιροποίησης.
- Παράλληλα έγινε προσέγγιση νεαρότερων ηλικιών μέσω των κοινωνικών δικτύων FB, G+, LinkedIn με συνολική αναγνωσιμότητα 3255 θεάσεις. Για την προώθηση των παραπάνω χρησιμοποιήθηκε ανοικτό λογισμικό από την ομάδα έργου και υφιστάμενα εργαλεία και ιστότοποι (www.edessacity.gr, www.edessa.gr)

Σημειώνεται ότι μετά τις συναντήσεις διαβούλευσης του ΣΒΑΑ, προέκυψε ενδιαφέρον συνεργασίας στα πλαίσια υλοποίησης του Σχεδίου από φορείς της πόλης, το οποίο κατατέθηκε εγγράφως στο Δήμο. Τα έγγραφα πρόθεσης συνεργασίας επισυνάπτονται στο παρόν.

ΕΠΙΣΥΝΑΠΤΟΜΕΝΑ (Παράρτημα Β)

1. Έγγραφα φορέων πρόθεσης συνεργασίας με το Δήμο στο πλαίσιο του ΣΒΑΑ (Γηροκομείο, Εμπορικός Σύλλογος Έδεσσας, Επιμελητήριο Πέλλας, «ΟΡΑΜΑ», ΟΣΕ, ΟΕΒΕΣ Πέλλας, ΣΕΕΒ Πέλλας)

7. ΛΕΠΤΟΜΕΡΗΣ ΑΝΑΛΥΣΗ ΚΙΝΔΥΝΟΥ

7.1. ΑΝΑΓΝΩΡΙΣΗ ΚΑΙ ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΩΝ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΩΝ ΠΟΥ ΠΙΘΑΝΟ ΝΑ ΑΠΕΙΛΗΣΟΥΝ ΤΗ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗ ΚΑΙ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ ΤΗΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ

ΠΙΝΑΚΑΣ 8: ΑΝΑΛΥΣΗ ΚΙΝΔΥΝΩΝ ΚΑΤΑ ΤΗ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗ ΚΑΙ ΤΗΝ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ ΤΗΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ

ΚΑΤΑ ΤΗ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ:	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΚΙΝΔΥΝΟΥ	ΒΑΘΜΟΣ ΚΙΝΔΥΝΟΥ (Χαμηλός, Μεσαίος, Υψηλός)	ΠΙΘΑΝΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΚΑΙ ΕΠΙΛΟΓΗ ΠΡΑΞΕΩΝ	1. ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΑΝΘΡΩΠΙΝΩΝ ΠΟΡΩΝ	M	ΑΠΩΛΕΙΑ ΒΑΣΙΚΩΝ ΣΤΕΛΕΧΩΝ ΚΑΙ ΔΥΣΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ
	2. ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΓΝΩΣΗΣ ΚΑΙ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ ΤΗΣ ΤΟΠΙΚΗΣ ΚΟΙΝΩΝΙΑΣ	X	ΑΝΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΗ ΔΙΑΣΥΝΔΕΣΗ ΣΤΟΧΩΝ ΚΑΙ ΕΠΙΘΥΜΗΤΩΝ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ
ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ ΚΑΙ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ ΠΡΑΞΕΩΝ	1. ΑΛΛΑΓΕΣ ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΟΥ ΚΑΙ ΚΑΝΟΝΙΣΤΙΚΟΥ ΠΛΑΙΣΙΟΥ	M	ΚΑΘΥΣΤΕΡΗΣΗ ΧΡΟΝΟΔΙΑΓΡΑΜΜΑΤΩΝ ΕΚΤΕΛΕΣΗΣ ΤΩΝ ΠΡΑΞΕΩΝ
	2. ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ	M	ΚΑΘΥΣΤΕΡΗΣΗ ΣΤΗΝ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ ΛΟΓΩ ΕΠΙΔΡΑΣΕΩΝ ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ ΠΑΡΑΓΟΝΤΩΝ ΚΑΙ ΔΙΑΘΕΣΙΜΟΤΗΤΑΣ ΠΙΣΤΩΣΕΩΝ
	3. ΤΕΧΝΟΓΝΩΣΙΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΕΙΔΙΚΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ	M	ΚΑΘΥΣΤΕΡΗΣΕΙΣ ΣΤΗΝ ΕΓΚΑΙΡΗ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ ΤΩΝ ΠΡΑΞΕΩΝ ΚΑΙ ΑΝΤΑΠΟΚΡΙΣΗ ΣΤΑ ΧΡΟΝΟΔΙΑΓΡΑΜΜΑΤΑ
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΗΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ	1. ΑΝΕΠΑΡΚΕΣ ΣΥΣΤΗΜΑ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗΣ ΚΑΙ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ	Y	ΑΝΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΗ ΔΙΑΣΥΝΔΕΣΗ ΣΤΟΧΟΥ - ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΟΣ

Τρόποι αντιμετώπισης των κινδύνων:

1. Η μείωση του προσωπικού λόγω κινητικότητας ή συνταξιοδότησης ή ακόμη η αλλαγή θέσης των στελεχών των ομάδων που εμπλέκονται στην υλοποίηση του ΣΒΑΑ είναι μεσαίου βαθμού, δεδομένου ότι επίκειται νέα νομοθετική ρύθμιση για την κινητικότητα στο δημόσιο. Επίσης η πιθανότητα αλλαγής θέσης κάποιων στελεχών μετά από κρίση προϊσταμένων του φορέα πριν την ολοκλήρωση του ΣΒΑΑ είναι υψηλή. Για την αντιμετώπιση του εν λόγω κινδύνου θα πρέπει να υπάρχει αποτελεσματική διαχείριση και έλεγχος των πόρων γνώσης παραγωγής προστασίας και επικοινωνίας του ανθρώπινου δυναμικού. Πιο η εφαρμογή εναλλακτικού σχεδίου αντικατάστασης κάποιων στελεχών με την εμπλοκή τους με την υλοποίηση του ΣΒΑΑ από την αρχή, έστω σε επίπεδο ενημέρωσης, έτσι ώστε αν προκύψει ανάγκη να μην υπάρξουν καθυστερήσεις και δυσλειτουργίες στην υλοποίηση του σχεδίου δράσης.

2. Συνεχής παρακολούθηση τοπικών κοινωνικών δεικτών και επικαιροποίηση δεδομένων υφιστάμενης κατάστασης για την έγκαιρη και έγκυρη ανατροφοδότηση για πιθανές τροποποιήσεις της στρατηγικής και επανασχεδιασμό του σχεδίου δράσης κατά την υλοποίηση.
3. Αλλαγές στο νομικό και κανονιστικό πλαίσιο (εθνικό και ευρωπαϊκό) ενδέχεται να επηρεάσουν τις διαδικασίες εκτέλεσης των έργων του προγράμματος. Ο βαθμός εμφάνισης αυτού του κινδύνου χαρακτηρίζεται ως μεσαίος. Η αντιμετώπιση του κινδύνου μπορεί να γίνει με ενημέρωση-εκπαίδευση των αρμοδίων υπηρεσιών των δικαιούχων, ώστε να προσαρμοστούν το γρηγορότερο δυνατό στο νέο θεσμικό πλαίσιο.
4. Συνεχής διαβούλευση με τους εμπλεκόμενους φορείς ώστε να διασφαλιστεί η διαθεσιμότητα των ιδιωτικών πόρων. Όσον αφορά τη ροή χρηματοδότησης μέσω ΠΔΕ αφορά πρόβλημα που μόνο σε κεντρικό επίπεδο μπορεί να αντιμετωπιστεί.
5. Δεδομένου ότι το ΣΒΑΑ περιλαμβάνει θέματα ειδικών γνώσεων (e-health, κοινωνικά) και διαθέτει αντίστοιχη περιορισμένη τεχνογνωσία υπάρχει κίνδυνος στην προετοιμασία τευχών δημοπράτησης - σύνταξης τεχνικών προδιαγραφών καθώς και αξιολόγησης των τεχνικών προσφορών. Ο κίνδυνος μπορεί να αντιμετωπιστεί με παροχή τεχνικής βοήθειας στα ειδικά θέματα και εκπαίδευση του προσωπικού.
6. Η θέσπιση αναποτελεσματικών δεικτών παρακολούθησης και ανεπαρκούς συστήματος αξιολόγησης της υλοποίησης της στρατηγικής μπορεί να οδηγήσει σε αναποτελεσματική διασύνδεση στόχου και προσδοκώμενου αποτελέσματος. Αποτελεί κίνδυνο υψηλού βαθμού λόγω έλλειψης σχετικής εμπειρίας. Ο κίνδυνος μπορεί να περιοριστεί ή να εκλείψει με την παροχή τεχνικής βοήθειας από ειδικούς με την ανάπτυξη ορθολογικού συστήματος παρακολούθησης και αξιολόγησης με παράλληλη εκπαίδευση του ανθρώπινου δυναμικού.

7.2. ΑΝΑΛΥΣΗ ΚΙΝΔΥΝΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ ΤΩΝ ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΩΝ

ΠΙΝΑΚΑΣ 9: ΑΝΑΛΥΣΗ ΚΙΝΔΥΝΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΩΝ

Αξόνας	Ειδικός Στόχος	ΠΑΡΕΜΒΑΣΗ	ΚΟΣΤΟΣ (χιλ. €)	ΒΑΘΜΟΣ ΚΙΝΔΥΝΟΥ (Χαμηλός, Μεσαίος, Υψηλός)	ΠΙΘΑΝΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ
1.	1.1.	1.1.1 Κατασκευή νέου δημοτικού σταδίου	500		
		1.1.2 Ενοποίηση τουριστικού με εμπορικό κέντρο Έδεσσας	1.640	M	<ul style="list-style-type: none"> - Μη ορθή διαχείριση του έργου από τον δικαιούχο με επιπτώσεις στην ομαλή υλοποίηση του ΒΑΑ και στην επίτευξη των στόχων - Μη τήρηση των προθεσμιών από τον δικαιούχο με επιπτώσεις την καθυστέρηση υλοποίησης του προγράμματος και απορρόφησης των πόρων του - Αλλαγές στο νομικό και κανονιστικό πλαίσιο (εθνικό και ευρωπαϊκό) οι οποίες θα επηρεάσουν τις διαδικασίες εκτέλεσης των έργων του προγράμματος
	1.2.	1.2.1 Edessa City Branding	98	X	<ul style="list-style-type: none"> - Μη ορθή διαχείριση του έργου από τον δικαιούχο με επιπτώσεις στην ομαλή υλοποίηση του ΒΑΑ και στην επίτευξη των στόχων - Μη τήρηση των προθεσμιών από τον δικαιούχο με επιπτώσεις την καθυστέρηση υλοποίησης του προγράμματος και απορρόφησης των πόρων του
		1.2.2 Δημιουργία Ψηφιακών Εφαρμογών για την ενοποίηση, προώθηση και προβολή του πολιτιστικού-τουριστικού προϊόντος της Έδεσσας	120	X	<ul style="list-style-type: none"> - Μη ορθή διαχείριση του έργου από τον δικαιούχο με επιπτώσεις στην ομαλή υλοποίηση του ΒΑΑ και στην επίτευξη των στόχων - Μη τήρηση των προθεσμιών από τον δικαιούχο με επιπτώσεις την καθυστέρηση υλοποίησης του προγράμματος και απορρόφησης των πόρων του
2.	2.1.	2.1.1 Σχέδιο Βιώσιμης Αστικής Κινητικότητας Έδεσσας	35		
		2.1.2 Αυτοματοποιημένο σύστημα κοινόχρηστων ποδηλάτων	116	X	<ul style="list-style-type: none"> - Μη ορθή διαχείριση του έργου από τον δικαιούχο με επιπτώσεις στην ομαλή

ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΟΛΟΚΛΗΡΩΜΕΝΗΣ ΒΙΩΣΙΜΗΣ ΑΣΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ – Β' ΦΑΣΗ
«Έδεσσα, Αστική Αναζωογόνηση»

					<ul style="list-style-type: none"> υλοποίηση του ΒΑΑ και στην επίτευξη των στόχων - Μη τήρηση των προθεσμιών από τον δικαιούχο με επιπτώσεις την καθυστέρηση υλοποίησης του προγράμματος και απορρόφησης των πόρων του
	2.2	2.2.1 Εξοικονόμηση ενέργειας στον οδοφωτισμό του Δήμου Έδεσσας με την προμήθεια και εγκατάσταση φωτιστικών σωμάτων νέας τεχνολογίας	1.500		
3.	3.1.	3.1.1 Στήριξη νέων επιχειρήσεων	46	X	<ul style="list-style-type: none"> - Μη ορθή διαχείριση του έργου από τον δικαιούχο με επιπτώσεις στην ομαλή υλοποίηση του ΒΑΑ και στην επίτευξη των στόχων - Μη τήρηση των προθεσμιών από τον δικαιούχο με επιπτώσεις την καθυστέρηση υλοποίησης του προγράμματος και απορρόφησης των πόρων του - Αδυναμία εξεύρεσης βιώσιμων επενδυτικών σχεδίων για την ανάπτυξη νέων επιχειρήσεων που θα λάβουν χρηματοδότηση
		3.1.2 Υποστήριξη υφιστάμενων επιχειρήσεων	150	X	<ul style="list-style-type: none"> - Μη ορθή διαχείριση του έργου από τον δικαιούχο με επιπτώσεις στην ομαλή υλοποίηση του ΒΑΑ και στην επίτευξη των στόχων - Μη τήρηση των προθεσμιών από τον δικαιούχο με επιπτώσεις την καθυστέρηση υλοποίησης του προγράμματος και απορρόφησης των πόρων του - Αδυναμία εξεύρεσης βιώσιμων επενδυτικών σχεδίων υφιστάμενων επιχειρήσεων που θα λάβουν χρηματοδότηση
		3.1.3 Προγράμματα κατάρτισης εργαζομένων - αυτοαπασχολούμενων	25	X	<ul style="list-style-type: none"> - Μη ορθή διαχείριση του έργου από τον δικαιούχο με επιπτώσεις στην ομαλή υλοποίηση του ΒΑΑ και στην επίτευξη των στόχων - Μη τήρηση των προθεσμιών από τον δικαιούχο με επιπτώσεις την καθυστέρηση υλοποίησης του προγράμματος και απορρόφησης των πόρων του

ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΟΛΟΚΛΗΡΩΜΕΝΗΣ ΒΙΩΣΙΜΗΣ ΑΣΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ – Β' ΦΑΣΗ
«Έδεσσα, Αστική Αναζωογόνηση»

					- Αδυναμία εξεύρεσης καταρτιζομένων
4.	4.1	4.1.1 Προώθηση στην απασχόληση των ανέργων	45	X	- Μη ορθή διαχείριση του έργου από τον δικαιούχο με επιπτώσεις στην ομαλή υλοποίηση του ΒΑΑ και στην επίτευξη των στόχων - Μη τήρηση των προθεσμιών από τον δικαιούχο με επιπτώσεις στην καθυστέρηση υλοποίησης του προγράμματος και απορρόφησης των πόρων του - Αδυναμία εξεύρεσης καταρτιζομένων
	4.2	4.2.1 Ηλεκτρονική υπηρεσία υγείας (e-health)	80	X	- Μη ορθή διαχείριση του έργου από τον δικαιούχο με επιπτώσεις στην ομαλή υλοποίηση του ΒΑΑ και στην επίτευξη των στόχων - Μη τήρηση των προθεσμιών από τον δικαιούχο με επιπτώσεις στην καθυστέρηση υλοποίησης του προγράμματος και απορρόφησης των πόρων του
		4.2.2 Πρόγραμμα κατάρτισης ΑμΕΑ	30	M	- Μη ορθή διαχείριση του έργου από τον δικαιούχο με επιπτώσεις στην ομαλή υλοποίηση του ΒΑΑ και στην επίτευξη των στόχων - Μη τήρηση των προθεσμιών από τον δικαιούχο με επιπτώσεις στην καθυστέρηση υλοποίησης του προγράμματος και απορρόφησης των πόρων του - Αδυναμία εξεύρεσης καταρτιζομένων
		4.2.3 Συμβουλευτική και ψυχολογική υποστήριξη για τον περιορισμό φαινομένων κοινωνικού αποκλεισμού	36	X	- Μη ορθή διαχείριση του έργου από τον δικαιούχο με επιπτώσεις στην ομαλή υλοποίηση του ΒΑΑ και στην επίτευξη των στόχων - Μη τήρηση των προθεσμιών από τον δικαιούχο με επιπτώσεις στην καθυστέρηση υλοποίησης του προγράμματος και απορρόφησης των πόρων του
		4.2.4 Ανάπτυξη ΚΟΙΝΣΕΠ	66	M	- Μη ορθή διαχείριση του έργου από τον δικαιούχο με επιπτώσεις στην ομαλή υλοποίηση του ΒΑΑ και στην επίτευξη των στόχων - Μη τήρηση των προθεσμιών

ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΟΛΟΚΛΗΡΩΜΕΝΗΣ ΒΙΩΣΙΜΗΣ ΑΣΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ – Β' ΦΑΣΗ
«Έδεσσα, Αστική Αναζωογόνηση»

					από τον δικαιούχο με επιπτώσεις την καθυστέρηση υλοποίησης του προγράμματος και απορρόφησης των πόρων του - Αδυναμία εξεύρεσης βιώσιμων επενδυτικών σχεδίων για την ανάπτυξη ΚΟΙΝΣΕΠ που θα λάβουν χρηματοδότηση
		4.2.5 Χαρτογράφηση κοινωνικών αναγκών	25	X	- Μη ορθή διαχείριση του έργου από τον δικαιούχο με επιπτώσεις στην ομαλή υλοποίηση του ΒΑΑ και στην επίτευξη των στόχων - Μη τήρηση των προθεσμιών από τον δικαιούχο με επιπτώσεις την καθυστέρηση υλοποίησης του προγράμματος και απορρόφησης των πόρων του
	4.3	4.3.1 Παροχή γευμάτων σε άπορους κατοίκους της Έδεσσας	108	X	- Μη ορθή διαχείριση του έργου από τον δικαιούχο με επιπτώσεις στην ομαλή υλοποίηση του ΒΑΑ και στην επίτευξη των στόχων - Μη τήρηση των προθεσμιών από τον δικαιούχο με επιπτώσεις την καθυστέρηση υλοποίησης του προγράμματος και απορρόφησης των πόρων του
		4.3.2 Ενισχυτική διδασκαλία σε άπορους μαθητές δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης	16	X	- Καθυστέρηση στην έναρξη της ενισχυτικής διδασκαλίας μετά την έναρξη του σχολικού έτους - Αδυναμία εξεύρεσης εθελοντών καθηγητών στα κύρια μαθήματα της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης
	ΣΥΝΟΛΟ ΧΑΜΗΛΟΥ ΚΙΝΔΥΝΟΥ			865	
ΣΥΝΟΛΟ ΜΕΣΑΙΟΥ ΚΙΝΔΥΝΟΥ			1.736		
ΣΥΝΟΛΟ ΥΨΗΛΟΥ ΚΙΝΔΥΝΟΥ					
ΣΥΝΟΛΟ			2.601		

Τρόποι περιορισμού των κινδύνων:

1. Η μη ορθή διαχείριση του έργου από τον δικαιούχο (δηλαδή διαχείριση του έργου που δεν λαμβάνει υπόψη το σχεδιασμό και τα επιδιωκόμενα αποτελέσματα του προγράμματος) έχει επιπτώσεις στην ομαλή υλοποίηση του ΒΑΑ και την επίτευξη των στόχων του. Ο κίνδυνος μπορεί να αντιμετωπιστεί με τις διαδικασίες που έχει στη διάθεσή της η ΔΑ με τις οποίες: α) Αξιολογείται η διοικητική, επιχειρησιακή και χρηματοοικονομική ικανότητα του δικαιούχου να εκτελέσει την συγκεκριμένη πράξη. Με τον τρόπο αυτό

περιορίζεται ο κίνδυνος να εγκριθούν για χρηματοδότηση πράξεις οι δικαιούχοι των οποίων δεν μπορούν να ανταποκριθούν στις υποχρεώσεις τους. Β) Αναγνωρίζονται τα προβλήματα που ανακύπτουν κατά την υλοποίηση της πράξης, προκειμένου έγκαιρα να αναληφθούν τα κατάλληλα διορθωτικά μέτρα που θα επιτρέψουν την ορθή διαχείρισή της. Κατά τη διαδικασία της παρακολούθησης υλοποίησης της πράξης λαμβάνονται υπόψη, μεταξύ άλλων, και τα αποτελέσματα των διοικητικών επαληθεύσεων των δαπανών, καθώς και των επιτόπιων επαληθεύσεων.

2. Η μη τήρηση των προθεσμιών (δημοπράτησης, συμβασιοποίησης κλπ.) από το δικαιούχο έχει επιπτώσεις στην υλοποίηση (καθυστερήσεις) του προγράμματος και απορρόφησης των πόρων του. Ο κίνδυνος μπορεί να αντιμετωπιστεί με τα εργαλεία που έχει στη διάθεσή της η ΔΑ, και συγκεκριμένα: Δελτίο Προόδου Ενεργειών Ωρίμανσης & Υποχρεώσεων Πράξης, Δελτίο Παρακολούθησης και Αξιολόγησης Προόδου Πράξης και Απόφαση Επιτήρησης Πράξης. Η ΔΑ μπορεί να διαπιστώσει αποκλίσεις από τους όρους της απόφασης ένταξης ή μη αιτιολογημένες καθυστερήσεις του χρονικού προγραμματισμού της υλοποίησης και δύναται να θέσει την πράξη σε καθεστώς επιτήρησης ή να προβεί στην ανάκληση της απόφασης ένταξης.
3. Οι αλλαγές στο νομικό και κανονιστικό πλαίσιο (εθνικό και ευρωπαϊκό) μπορούν να επηρεάσουν τις διαδικασίες εκτέλεσης των έργων του προγράμματος. Ο κίνδυνος μπορεί να αντιμετωπιστεί με ενημέρωση-εκπαίδευση των αρμοδίων υπηρεσιών των δικαιούχων, ώστε να προσαρμοστούν το γρηγορότερο δυνατό στο νέο θεσμικό πλαίσιο.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Α : ΑΝΑΛΥΤΙΚΕΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ **(μόνο οι τροποποιημένες)**

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Β : ΛΟΙΠΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ **(μόνο τα τροποποιημένα)**